

Брюксел, 16.3.2023 г.
COM(2023) 161 final

2023/0081 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема за производство на продукти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии (законодателен акт за промишленост с нулеви нетни емисии)

(текст от значение за ЕИП)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Преходът към климатично неутрална екологосъобразна икономика и съответното преустройство на енергийната ни система предоставят значителни възможности за развитие на отраслите в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и за създаване на качествени работни места и растеж. Световният пазар на ключови масово произвеждани продукти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии ще нарасне тройно до 2030 г. и ще достигне годишна стойност от около 600 млрд. евро¹. Нашите партньори и конкуренти се възползват от тази възможност и предприемат амбициозни мерки, за да си осигурят значителна част от този нов пазар. Това развитие се обуславя и от съображения за сигурност на доставките. Устойчивостта на бъдещите енергийни системи ще се измерва най-вече със сигурния достъп до технологиите, които ще захранват тези системи — вятърни турбини, електролизьори, акумулаторни батерии, слънчеви фотоволтаични уредби, термопомпи и други. От своя страна сигурните енергийни доставки ще бъдат от съществено значение за гарантирането на устойчив икономически растеж и в крайна сметка на обществения ред и сигурност.

В този контекст в Съобщението на Комисията относно промишления план на Зеления пакт² от 1 февруари 2023 г. беше представен всеобхватен план за повишаване на конкурентоспособността на европейските отрасли, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии, и за подпомагане на бързия преход към климатична неутралност. Планът се основава на следните четири стълба: i) предвидима и опростена регулаторна среда; ii) по-бърз достъп до финансиране; iii) повишаване на уменията и iv) отворена търговия за устойчиви вериги на доставки.

Законодателният акт за промишленост с нулеви нетни емисии е част от обявените в този контекст действия, насочени към опростяване на регулаторната рамка и подобряване на инвестиционната среда за производствените мощности на Съюза в областта на технологиите, които са от ключово значение за постигане на целите на Съюза за климатична неутралност и гарантират, че нашата декарбонизирана енергийна система е устойчива, като същевременно допринасят за намаляване на замърсяването в полза на общественото здраве и добрия екологичен статус на планетата.

До 2050 г. производството на електрически превозни средства в световен мащаб ще се увеличи 15 пъти, а използването на възобновяеми енергийни източници ще нарасне почти четири пъти. Внедряването на термопомпи ще се увеличи повече от шест пъти до 2050 г. в сравнение със сегашното положение, а производството на водород от електролиза или водород от природен газ с улавяне и съхраняване на въглероден диоксид ще достигне 450 млн. тона през 2050 г. Това ще доведе до кумулативни производствени инвестиции в световен мащаб в размер на 1,2 трилиона щатски долара, необходими за осигуряване на достатъчни мощности за постигане на глобалните цели

---

¹ Енергийни технологични перспективи (2023 г.), Международна агенция по енергетика.

² Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Промислен план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии, Брюксел, COM(2023) 62 final, 1.2.2023 г.

за 2030 г.³ 90 % от инвестициите в производствени съоръжения се осъществяват в Китай.

Понастоящем Европа е нетен вносител на енергийни технологии за нулеви нетни емисии, като около една четвърт от електрическите автомобили и акумулаторните батерии и почти всички слънчеви фотоволтаични модули и горивни елементи се внасят предимно от Китай. По отношение на слънчевите фотоволтаични технологии и техните компоненти тази зависимост надхвърля 90 % от продуктите в някои сегменти нагоре по веригата на стойността, като например слитъци и полупроводникови пластини. В други сектори, където промишлеността на ЕС все още е силна, като например вятърните турбини и термопомпите, търговският ни баланс се влошава, а производителите от ЕС са изправени пред нарастващи разходи за енергия и суровини. Освен това в областта на улавянето и съхраняването на въглероден диоксид създаването на верига на стойността в ЕС понастоящем е възпрепятствано от липсата на обекти за съхраняване на CO₂.

В същото време технологиите за нулеви нетни емисии заемат централно място в силните геостратегически интереси и са в основата на технологичната надпревара в световен мащаб. Държавите имат желание да осигурят доставките си с най-модерните технологии за производство на енергия и да стимулират прехода към чиста енергия. Други региони в света инвестират значителни средства и въвеждат мерки за подкрепа на иновациите и укрепването на производствените си мощности. Законът на Съединените щати за намаляване на инфлацията ще мобилизира над 360 млрд. щатски долара до 2032 г. Плановите на Япония за екологична трансформация имат за цел да привлекат до 20 трилиона йени (приблизително 140 млрд. евро) чрез облигации за екологичен преход. Индия предложи схема за стимулиране на производството с цел повишаване на конкурентоспособността в сектори като слънчевите фотоволтаични уредби и акумулаторните батерии. Обединеното кралство, Канада и много други държави също представиха своите инвестиционни планове за технологии за нулеви нетни емисии.

Освен това през изминалата година много европейски сектори, по-специално енергоемките отрасли като производството на торове, стомана и цимент, бяха сериозно засегнати от енергийната криза. За да останат конкурентоспособни и кръгови, като същевременно постигат целите си за декарбонизация и нулево замърсяване, тези отрасли се нуждаят от достъп до технологии за нулеви нетни емисии, като акумулаторни батерии, термопомпи, слънчеви панели, електролизьори, горивни елементи, вятърни турбини и улавяне и съхраняване на въглероден диоксид. Освен това тези технологии играят ключова роля и за отворената стратегическа автономност на Съюза, като гарантират, че гражданите имат достъп до чиста и сигурна енергия на приемливи цени. Съюзът разполага с всички елементи, за да се превърне в промишлен лидер на бъдещия пазар на технологии за нулеви нетни емисии: в Европейския закон за климата е заложена ясна дългосрочна цел; Съюзът има силна икономика, съчетана с талантива работна ръка и първокласна инфраструктура. Целта е не само да се намалят зависимостите, но и да се допринесе за осигуряването на технологиите, които са необходими на промишлеността в ЕС за нейната декарбонизация, както и да се осигури на гражданите чиста, достъпна и сигурна енергия, включително за уязвимите домакинства и потребители с ниски до средни доходи. Екосистемата на Съюза за

---

³ Енергийни технологични перспективи (2023 г.), Международна агенция по енергетика.

нулеви нетни емисии се е оценявала на над 100 млрд. евро през 2021 г., като тази стойност се е удвоила от 2020 г. насам⁴.

Настоящият обяснителен меморандум придружава предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии (законодателен акт за промишленост с нулеви нетни емисии).

Настоящото предложение е насочено към постигане на целта за укрепване на европейската екосистема за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, очертана в Съобщението на Комисията относно промишления план на Зеления пакт.

Целта на законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии е да бъдат разгледани следните основни движещи фактори за инвестициите в производството в областта на технологиите за нулеви нетни емисии:

- подобряване на сигурността на инвестициите, фокусът на политиката и координацията чрез определяне на ясни цели и механизми за мониторинг;
  - намаляване на административната тежест при разработването на производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, включително чрез рационализиране на административните изисквания и улесняване на издаването на разрешения, създаване на регулаторни лаборатории и осигуряване на достъп до информация;
  - улесняване на достъпа до пазарите чрез специфични мерки, свързани с публичното търсене чрез процедури за обществени поръчки и търгове, както и чрез схеми за подпомагане на частното търсене от страна на потребителите;
  - улесняване и създаване на условия за осъществяване на проекти за улавяне и съхраняване на въглероден диоксид, включително чрез увеличаване на наличността на обекти за съхраняване на CO₂;
  - подкрепа на иновациите, включително чрез регулаторни лаборатории;
  - повишаване на уменията с цел създаване на качествени работни места в областта на технологиите за нулеви нетни емисии;
  - координиране на промишлените партньорства за нулеви нетни емисии.
- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Навлизането на технологиите за чиста енергия е мощен стимул за прехода към устойчивост и може да доведе до нови продукти и по-ефикасни и ефективни начини за производство на енергия, които да подпомогнат осъществяването на целите на Европейския зелен пакт⁵, с което се допринася както за целите за 2030 г. в областта на климата и енергетиката, така и за целта за климатична неутралност до 2050 г. Тези технологии са от ключово значение и за декарбонизацията на промишлеността на Съюза и за нейното запазване в Европа.

⁴ [The rise of European Clean Tech — Report \(„Възходът на европейските чисти технологии — доклад“\)](https://dealroom.co/uploaded/2022/04/Dealroom-Talis-Climate-Tech-Europe-2022.pdf), <https://dealroom.co/uploaded/2022/04/Dealroom-Talis-Climate-Tech-Europe-2022.pdf>

⁵ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: Европейският зелен пакт, COM(2019) 640, 11.12.2019 г.

Прекъсванията в доставките и зависимостите от други региони по отношение на осигуряването на технологии за чиста енергия може да забави прехода на ЕС към устойчивост и да засегне всички сектори на икономиката. С преодоляване на прекъсванията и зависимостите предложението укрепва производствените мощности на Европа за енергийни технологии за нулеви нетни емисии. Когато е приложимо, съоръженията следва да отговарят напълно на изискванията, произтичащи от законодателството на Съюза, като например във връзка с оценката на въздействието върху околната среда, емисиите във въздуха, водата и почвата, включително риска и предотвратяването на промишлени аварии, и да се стремят да гарантират висока енергийна, ресурсна и водна ефективност. Това е в съответствие и с Регламента за суровините от критично значение, предложен успоредно с настоящия регламент⁶.

Настоящото предложение е в съответствие със Съобщението на Комисията от май 2021 г. „Актуализиране на новата промишлена стратегия за 2020 г.“⁷, в което са посочени областите на стратегически зависимости, които биха могли да породят уязвимости като например недостиг при доставките. Предложеният регламент също така е в пълно съответствие с предложенията в окончателния доклад за резултатите от Конференцията за бъдещето на Европа.

Настоящото предложение се представя, като се имат предвид възможностите, предлагани от фонда за иновации, програмата InvestEU⁸, Механизма за възстановяване и устойчивост, програмата „Хоризонт Европа“ и програмите на политиката на сближаване, които ще предоставят начини за подкрепа на целите на настоящия акт.

Накрая, настоящата инициатива е в съответствие и с Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции (Таксономия)⁹.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението допринася за постигането на целите на частите от пакета „Подготвени за цел 55“, които са насочени към декарбонизация на промишлеността на ЕС, по-специално в сектори, в които е трудно намаляването на емисиите, със засилена електрификация и насърчаване на по-екологосъобразни превозни средства и горива по технологично неутрален начин¹⁰. С преразглеждането на стандартите за емисиите на CO₂ от нови леки и лекотоварни автомобили се цели допълнително намаляване на емисиите на парникови газове от тези превозни средства, като се осигури ясен и

---

⁶ ОВ: да се въведе в текста номера на Регламента за суровините от критично значение, а в бележката под линия — номера, датата, заглавието и данните за публикацията в ОВ на този регламент.

⁷ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, „Актуализиране на новата промишлена стратегия за 2020 г. — изграждане на по-силен единен пазар за възстановяването на Европа“, COM(2021) 350 final, 5.5.2021 г.

⁸ Регламент (ЕС) 2021/523 на Европейския парламент и на Съвета от 24 март 2021 г. за създаване на програмата InvestEU и за изменение на Регламент (ЕС) 2015/1017 (ОВ L 107, 26.3.2021 г., стр. 30).

⁹ Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (Текст от значение за ЕИП), (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

¹⁰ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — „Подготвени за цел 55“: постигане на целта на ЕС в областта на климата до 2030 г. по пътя към неутралност по отношение на климата, COM(2021) 550, 14.7.2021 г.

реалистичен път към мобилност с нулеви емисии. Потребителското търсене на превозни средства с нулеви емисии, като например електрически зареждащи се превозни средства, вече расте¹¹ и също така може да доведе до значителни съпътстващи ползи за постигането на амбицията за нулево замърсяване¹².

Предложените мерки също така ще допринесат за устойчивостта и отворената стратегическа автономност на ЕС, като се гарантира сигурността на доставките на ключови енергийни технологии, което е от решаващо значение както за подпомагането на развитието на други сектори на икономиката, така и за обществения ред и сигурност.

Настоящото предложение е в съответствие с подхода на ЕС за постигане на честен и справедлив екологичен преход¹³. То също така е в съответствие с действията, предвидени в рамките на Европейската година на уменията (2023 г.), и текущите инициативи в рамките на Европейския пакт за уменията и неговите широкомащабни партньорства в областта на уменията, както и с други съществуващи политики в областта на уменията, като например Подробните планове за действие за секторно сътрудничество във връзка с уменията. Оценката, мониторингът и прогнозирането на необходимите умения ще се основават на работата на Европейския център за развитие на професионалното обучение (Cedefop) и на Европейския орган по труда (ELA) и ще бъдат изцяло взети предвид наред с другото. Европейските служби по заетостта (EURES) улесняват намирането на работа и предоставят на портала си средно над 3 млн. свободни работни места. Предвид разнообразието от свободни работни места и работодатели, както и инструмента на EURES за автоматизирано съчетаване на свободни позиции и кандидати въз основа на техните умения, наемането на кадри чрез мрежата EURES и портала EURES дава конкретни резултати и при работните места в отраслите, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии. За да бъдат привлечени повече инвестиции в обучение по нови технологии и производствени процеси с нулеви нетни емисии, в промишления план на Зеления пакт Комисията обяви, наред с другото, че се увеличава таванът по Общия регламент за групово освобождаване спрямо помощите за МСП за обучение от 2 на 3 млн. евро, че мерките за придобиване на умения ще бъдат взети предвид при оценката на важни проекти от общоевропейски интерес (ВПОИ) и че Комисията ще проучи третирането на разходите за обучение от дружествата като инвестиция, а не като разход или оперативен разход.

Предложението съответства на съобщението „Оптимално използване на талантите в Европа: нов стимул за регионите на ЕС“, тъй като с него се цели преквалификацията и повишаването на квалификацията на работната ръка в Европа, включително в региони, които се намират в „капан за развитието на таланти“ или са изложени на риск от попадане в него. Наред с другото, в него се отчита механизмът за насърчаване на талантите, разработен в подкрепа на регионите на ЕС, засегнати от ускореното намаляване на населението в трудоспособна възраст. Освен това предложението е в съответствие с действията в рамките на Новата европейска програма за иновации, която включва водеща инициатива за насърчаване, привличане и задържане на таланти в

---

¹¹ Например дялът на електрическите автомобили в новите продажби в Европа се увеличава и се очаква през 2021 г. да достигне 14 %.

¹² Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Път към здравословна планета за всички. План за действие на ЕС: „Към нулево замърсяване на въздуха, водата и почвата“, COM(2021) 400 final, 12.5.2021 г.

¹³ Препоръка на Съвета от 16 юни 2022 г. относно гарантирането на справедлив преход към неутралност по отношение на климата (ОВ С 243, 27.6.2022 г., стр. 35).

областта на дълбоките технологии, насочена към 1 милион таланти в областта на дълбоките технологии за период от три години във всички държави членки¹⁴.

Предложението насърчава разработването на производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии в по-слабо развитите региони и регионите в преход, като им се предоставя лесен и автоматичен достъп до стратегически статут. По този начин предложението преследва целите за сближаване и допринася за сближаването на тези региони чрез изграждане на устойчиви и перспективни икономически активи. Чрез създаването на рамка за производството на специфични технологии за нулеви нетни емисии предложението допълва всички приложими изисквания съгласно Регламента за екопроектирането¹⁵, както и с предложението за неговото изменение¹⁶ и мерките за прилагането им.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

С настоящия регламент се преследва общата цел за създаване на правна рамка, която подкрепя развитието на производството на енергийни технологии за нулеви нетни емисии в Съюза, за да се подпомогне постигането на целите на Съюза за декарбонизация до 2030 г. и за климатична неутралност до 2050 г., както и за да се гарантира сигурността на доставките при технологиите за нулеви нетни емисии, необходими за запазване на устойчивостта на енергийната система на Съюза.

Тази обща цел е изразена в специфични цели за улесняване на инвестициите в технологии за нулеви нетни емисии (стълб 1), намаляване на емисиите на CO₂ (стълб 2), улесняване на достъпа до пазари (стълб 3), повишаване на уменията за създаване на качествени работни места в областта на технологиите за нулеви нетни емисии (стълб 4), подкрепа на иновациите (стълб 5) и създаване на конкретна структура за изпълнение на тези цели както по отношение на управлението, така и на мониторинга (стълбове 6 и 7).

Поради това подходящото правно основание е член 114 от Договора за функционирането на Европейския съюз („Договора“), който позволява на Съюза да предприема мерки за повишаване на хармонизацията с цел създаване на еднакви условия на конкуренция в рамките на Съюза, при които производството в областта на технологиите за нулеви нетни емисии може да процъфтява, като така се допринася за иновациите и се улеснява екологичният преход.

На първо място, специфичната цел за осигуряване на правилното функциониране на вътрешния пазар чрез установяване на хармонизирани правила за увеличаване на производствените мощности за технологии за нулеви нетни емисии в Съюза ще даде възможност за преодоляване на съществуващата разпокъсаност на вътрешния пазар по отношение на съществени елементи, например по отношение на процесите на издаване

---

¹⁴ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите — Нова европейска програма за иновации, COM(2022) 332 final, 5.7.2022 г.

¹⁵ Директива 2009/125/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за определяне на изискванията за екодизайн към продукти, свързани с енергопотреблението (преработен текст) (текст от значение за ЕИП), (ОВ L 285, 31.10.2009 г., стр. 10).

¹⁶ Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за създаване на рамка за определяне на изискванията за екопроектиране към устойчиви продукти и за отмяна на Директива 2009/125/ЕО, COM/2022/142 final, 30.3.2022 г.

на разрешения за производителите на технологии за нулеви нетни емисии. По този начин ще се повиши и правната сигурност и ще се опрости административната тежест за производителите, които желаят да изградят нови или да разширят съществуващи производствени съоръжения в рамките на Съюза, като същевременно ще се създадат условия за улесняване на достъпа до финансиране. Следователно правното основание за този стълб е член 114 от Договора, в който се предвижда приемането на мерки за осигуряване на създаването и функционирането на вътрешния пазар.

За да се подпомогне намаляването на емисиите на CO₂ в Съюза, в рамките на втория стълб е определена цел на Съюза за капацитет за нагнетяване на CO₂, както и необходимите мерки за нейното постигане.

Третата специфична цел за улесняване на достъпа до единния пазар за технологии за нулеви нетни емисии в рамките на третия стълб изисква насърчаване на публичното и частното търсене на устойчиви продукти, включително чрез гарантиране, че публичните купувачи последователно прилагат критерии, които гарантират, че закупуваните от тях продукти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии имат висок принос за постигане на устойчиво развитие и икономическа устойчивост.

Четвъртата специфична цел е насочена към създаване на полезни взаимодействия между държавите членки и съгласуваност при създаването на благоприятни условия за изграждане на квалифицирана, обучена и адаптивна работна ръка и пазари на труда, които се съобразяват с икономическите промени в прехода към чиста енергия.

Подкрепата за иновациите в рамките на петия стълб изисква също координация между държавите членки за създаване на регулаторни лаборатории с цел гарантиране на еднакви условия при експериментирането в рамките на Съюза и за да се създаде възможност за подобни изключения от правото на Съюза.

И накрая, шестият и седмият стълб създават хармонизирана структура за управление и единни изисквания за мониторинг, за да се оцени напредъкът към общата цел за увеличаване на производството на продукти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Целите на предложението не могат да бъдат постигнати от действащи самостоятелно държави членки, тъй като проблемите са от трансграничен характер и не са ограничени до отделни държави членки или до част от държавите членки. Предложените действия са насочени към области, в които има видима добавена стойност от действия на равнището на Съюза поради мащаба, бързината и обхвата на необходимите усилия.

Осигуряването на всеобхватен отговор на енергийната криза в ЕС изисква бързи и координирани съвместни действия от страна на различни заинтересовани страни и в сътрудничество с държавите членки. Освен това, като се имат предвид предизвикателствата пред ускоряването на внедряването на технологии за нулеви нетни емисии, намесата на равнището на Съюза спомага за координиране на отговорите за посрещане на нуждите на Съюза от допълнителни производствени мощности за технологии за нулеви нетни емисии и за предотвратяване на структурните зависимости. Освен това улавянето и съхраняването на въглероден диоксид изискват трансграничен, единен пазарен подход, за да бъдат ефективно решени за промишлените отрасли във всички държави членки, включително в онези държави членки, които нямат капацитет за съхраняване на CO₂, и следователно е най-добре да бъдат разгледани по координиран начин на равнище ЕС.

Очевидно е, че действията на равнището на Съюза могат да насърчат европейските участници да използват обща визия и стратегия за изпълнение. Това е от ключово значение за реализирането на икономии от мащаба и обхвата, както и за създаването на критичната маса, необходима за разширяването на производството на технологии за нулеви нетни емисии в ЕС, като същевременно се ограничава разпокъсването на усилията и саморазрушителната надпревара за субсидии между държавите членки.

Необходими са действия на Съюза в областите, разгледани в настоящото предложение, чрез посочените няколко стълба.

- По отношение на първия стълб („Улесняване на инвестициите“) инициативата ще подкрепи широкомащабното изграждане на технологичен капацитет в целия Съюз, което ще позволи разработване и производството на технологии за нулеви нетни емисии, ще насърчи планирането на производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, включително стратегически проекти, чрез рационализиране на административните процедури и процесите на издаване на разрешения. За целта се изискват действия от страна на Съюза, за да се осигурят еднакви условия на конкуренция в рамките на единния пазар.
- За постигането на целта за капацитет за нагнетяване на CO₂ в Съюза по втория стълб са необходими координирани действия на равнището на Съюза в подкрепа на усилията на национално равнище.
- Що се отнася до третия стълб („Достъп до пазари“), действията, насочени към ускоряване на инвестициите в технологии за нулеви нетни емисии, може да бъдат разработени и изпълнени по подходящ начин само на равнището на Съюза, като се има предвид мащабът на необходимите инвестиции, и тъй като тези производствени съоръжения могат да подпомогнат обслужването на вътрешния пазар и укрепването на цялата екосистема и да допринесат за гарантиране на сигурността на доставките.
- Чрез четвъртия стълб („Повишаване на уменията за създаване на качествени работни места в областта на технологиите за нулеви нетни емисии“) се координират усилията за осигуряване на квалифицирана работна ръка, необходима за отраслите, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии в Европа, като се подкрепя създаването на специализирани академии за умения и се създава платформата „Net-Zero Europe“.
- По отношение на петия стълб („Иновации“) целта на създаването на регулаторни лаборатории е да се установят еднакви условия за конкуренция за иновациите в областта на технологиите за нулеви нетни емисии в Съюза и да се предвидят целеви изключения от правото на Съюза при необходимост и без да се нарушават други регулаторни цели.
- В рамките на шестия стълб („Управление“) създаването на уникална структура на равнището на Съюза — платформата „Net-Zero Europe“ — ще позволи на Комисията да координира горепосочените действия съвместно с държавите членки, за да се осигури еднакво прилагане на регламента в целия Съюз, както и да се обменят знания.
- Във връзка със седмия стълб („Мониторинг“) засиленото сътрудничество на Съюза ще осигури събирането на необходимите и съпоставими данни. Това ще даде възможност на държавите членки и на Комисията да предвидят и предотвратят недостига и да въведат необходимите мерки за укрепване на

европейската екосистема за производство на технологии за чиста енергия по по-ефективен начин, отколкото чрез съвкупност от национални мерки.

- **Пропорционалност**

Предложението е разработено с идеята да укрепи европейската екосистема за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии чрез мерки за подпомагане на инвестициите, стимулиране на търсенето и преквалификация и повишаване на квалификацията на работната ръка в Европа.

Въпреки че предложението ще бъде от полза за широк кръг от технологии за нулеви нетни емисии, по-голям акцент е поставен върху онези части от екосистемата на технологиите за нулеви нетни емисии, които допринасят в най-висока степен за постигането на целите в областта на климата и енергетиката за 2030 г. Ударението върху слънчевите и вятърните технологии, акумулаторните батерии/акумулирането, електролизаторите и горивните елементи, термопомпите, биометана, електроенергийните мрежи и улавянето и съхраняването на въглероден диоксид (CCS) цели насочване на мерките към стратегически продукти и компоненти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, за да може екологичният преход в Европа да се осъществи.

Стратегическите проекти и регулаторните лаборатории за нулеви нетни емисии създават необходимите механизми за осигуряване на дългосрочна конкурентоспособност и иновационен капацитет на европейската промишленост чрез производствени мощности, пилотна среда за изпитване и експериментирание, разпоредби относно капацитета за съхраняване на CO₂, намаляване на риска за инвестициите в стратегически проекти, както и чрез стартиращи и разрастващи се предприятия, и МСП. От държавите членки се изисква да гарантират, че разрешенията за такива производствени проекти се издават чрез по-бързи и по-малко тромави процедури, за да се ускори инсталирането на нови производствени мощности в отговор на енергийната криза в Съюза и да се намалят разходите и административната тежест за предприятията, които желаят да разширят производствените си мощности за технологии за чиста енергия в Европа.

Освен това до 2030 г. по стълб 2 следва да бъде осигурена достатъчен капацитет за нагнетяване на CO₂, тъй като липсата на инфраструктура е най-голямата пречка за осъществяването на инвестиции в улавянето на CO₂, включително в сектори, в които намаляването на емисиите е трудно. Производителите на нефт и газ разполагат с активите, ресурсите и уменията, за да осигурят този капацитет. Като работят съвместно, те могат да намерят най-рентабилните проекти за осигуряване на необходимия капацитет за нагнетяване, който да изпревари търсенето.

Целта на стимулите по стълб 3 е да се осигури стабилно търсене на технологии за нулеви нетни емисии, което ще направи икономически привлекателно за бизнеса разрастването на производството на специално разработени технологии за нулеви нетни емисии с високи показатели за устойчивост. Те също така ще гарантират, че регламентът стимулира насочването на публични средства към такива технологии. ЕС ще успее да изпълни амбициите си в областта на климата за 2030 г. единствено чрез бързо преминаване към устойчиви технологии за нулеви нетни емисии.

Действията по отношение на уменията за технологии за нулеви нетни емисии по стълб 4 ще позволят на Съюза да даде възможност на своята работна ръка да допринесе по най-добрия начин за прехода към чиста енергия.

Създаването на регулаторни лаборатории по стълб 5 подлежи на подходящи защитни мерки, така че всяко освобождаване от правото на Съюза и националното право да е придружено от подходящи мерки за смекчаване, за да се гарантира, че други също толкова важни регулаторни цели са изпълнени, като същевременно се подкрепят иновациите.

За да може горепосочените мерки да се изпълняват по най-добрия начин, в стълб 6 е създадена структура за управление, която обединява държавите членки и Комисията, за да координират действията си за постигане на общите цели за енергийна сигурност и екологичен преход в Европа.

И накрая, мониторингът по стълб 7 е необходим, за да се гарантира изпълнението на целта на равнището на Съюза за производството в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и на целите за съхраняване на CO₂, както и в по-общ план за прилагането на настоящия регламент и за обмена на информация между държавите членки и Съюза, за да се предотвратят евентуални прекъсвания на веригата за доставки.

- **Избор на инструмент**

Предложението е под формата на регламент на Европейския парламент и на Съвета. Това е най-подходящият правен инструмент за стълб 1, като се има предвид необходимостта от еднакво прилагане на новите правила, по-специално определянето на стратегическите проекти за нулеви нетни емисии, както и еднаква процедура за тяхното признаване, и подкрепа на промишления сектор на целия вътрешен пазар, като същевременно се дава възможност за образуване на цели производствени вериги за създаване на стойност чрез посрещане на нуждите на пазарните участници от целия ЕС. Изборът на регламент като правен инструмент за стълбове 2 и 3 е оправдан, тъй като само регламентът, с неговите пряко приложими правни разпоредби, може да осигури необходимата степен на еднаквост, необходима за намаляването на емисиите на CO₂ и за създаването и провеждането на инициатива на Съюза за стимулиране на търсенето по еднакъв начин на целия вътрешен пазар. Стълб 4 също е най-добре да бъде приложен чрез регламент, който да подкрепя развитието на уменията еднакво в целия Съюз. Освен това регламентът е най-подходящият инструмент за стълб 5 за подкрепа на иновациите на вътрешния пазар, както и за стълб 6, чрез който се създава структура на управление, позволяваща на държавите членки и Комисията да координират действията си, и за стълб 7, в рамките на който се определят еднакви механизми за мониторинг. Механизмът не изисква транспониране чрез национални мерки и е пряко приложим.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Настоящото предложение води до допълнително хармонизиране и представлява първата съгласувана правна рамка на равнището на ЕС в областта на технологиите за чиста енергия. Поради това то не се подкрепя от последващи оценки.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Законодателният акт за промишленост с нулеви нетни емисии беше обявен от председателя на Комисията Урсула фон дер Лайен на 17 януари 2023 г. на Световния

икономически форум в Давос¹⁷. „Първият стълб е свързан с бързината. Необходимо ни е да създадем регулаторна среда, която да ни позволи бързо да разширим и да създадем благоприятни условия за секторите, които са от решаващо значение за постигането на нулеви нетни емисии. Това включва вятърна енергия, термопомпи, слънчева енергия, чист водород, съхраняване и други — търсенето на които е стимулирано от инструмента Next Generation EU и плана REPowerEU. За да спомогнем за това, ще предложим нов законодателен акт за промишленост с нулеви нетни емисии. Той ще следва същия модел като европейския законодателен акт за интегралните схеми. Новият законодателен акт за промишленост с нулеви нетни емисии ще определи ясни цели за европейските технологии за чиста енергия до 2030 г. Целта е инвестициите да бъдат насочени към стратегически проекти по цялата верига на доставките. Особено внимание ще обърнем на начините за опростяване и ускоряване на издаването на разрешения за нови производствени обекти в областта на чистите технологии.“ С оглед на спешната необходимост от действия не беше извършена оценка на въздействието и не беше предвидена обществена консултация онлайн. Анализът и всички доказателства в подкрепа ще бъдат изложени в работен документ на службите на Комисията, който ще бъде публикуван най-късно три месеца след публикуването на предложението.

На първата среща на платформата „Чисти технологии за Европа“, организирана от Комисията на 30 ноември 2022 г., се проведе дискусия на високо равнище и първи кръг от консултации с държавите членки и заинтересованите страни от отраслите, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии. На срещата присъстваха високопоставени представители от 23 държави членки, както и представители от областта на вятърните технологии, акумулаторните батерии, електроенергийните мрежи, термопомпите и слънчевите фотоволтаични уредби и веригата за създаване на стойност. По време на срещата участниците подчертаха спешната необходимост от увеличаване на производствените мощности при технологиите за нулеви нетни емисии в отговор на агресивната война на Русия срещу Украйна и на регулаторната конкуренция в световен мащаб в сектора, като например закона за намаляване на инфлацията в САЩ. Представителите на промишлеността посочиха няколко пречки в Съюза, като изтъкнаха продължителните процедури за издаване на разрешения за изграждане или разширяване на производствени мощности с нулеви нетни емисии, които също ще възпрепятстват мобилизирането на частни инвестиции, както и недостига на квалифициран персонал.

В допълнение към дългогодишния редовен обмен със съответните заинтересовани страни през февруари 2023 г. беше проведено целево допълнително проучване с кратък срок с избрани промишлени организации на заинтересовани страни от отраслите на вятърната и слънчевата енергия, акумулаторните батерии, термопомпите и водорода/електролизаторите, за да се осигури допълнителна информация. Заинтересованите страни съобщиха за предизвикателства, свързани с:

- 1) дълги срокове за изпълнение и продължително издаване на разрешения за проекти и разширяване на производствените мощности;
- 2) липса на еднакви условия на конкуренция с международните конкуренти;
- 3) прекъсване и недостиг на материали;
- 4) разнородни, неясни или ограничаващи законодателни рамки на равнището на Съюза и/или на национално равнище;

---

¹⁷ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/speech_23_232

- 5) трудности при намирането на подходящи обекти за производство и внедряване;
- 6) пречки, свързани с обществените поръчки;
- 7) недостиг на квалифицирана работна ръка;
- 8) недостатъчно собствено производство и зависимост от производствените мощности на ключови компоненти;
- 9) високи производствени разходи.

Освен това бяха разгледани допълнителни данни, които са от значение за вариантите на политиката в предложението, от срещите с представители на промишлеността и публичните органи в рамките на работата, извършена в промишлените алианси, създадени от Европейската комисия, най-вече Европейския алианс за акумулаторните батерии, Европейския алианс за чист водород (включително партньорството за електролизатори към него), Европейския алианс за суровини и Европейския алианс на отрасъла за слънчеви фотоволтаични уредби. Също така Европейският промишлен форум за чиста енергия, организиран на редовни срещи през 2021 и 2022 г., предостави широка платформа за обсъждане на нуждите на промишлеността. По отношение на улавянето и съхраняването на въглероден диоксид на Форума на ЕС за улавянето, използването и съхраняването на въглероден диоксид (CCUS) през 2022 г. заинтересованите страни изчислиха, че годишното търсене на услуги за съхраняване в Европейското икономическо пространство (ЕИП) ще нарасне от много ниско ниво до 80 млн. тона CO₂ през 2030 г. и ще достигне поне 300 млн. тона CO₂ през 2040 г.

Освен това в резултат на дългогодишните и редовни контакти със заинтересованите страни от сектора, държавите членки и браншовите асоциации стана възможно събирането на подходящи сведения и обратна информация.

- **Събиране и използване на експертни становища**

В резултат на дългогодишните и редовни контакти със заинтересованите страни от промишлеността, държавите членки, браншовите асоциации и сдруженията на ползвателите стана възможно събирането на значително количество сведения и обратна информация, свързани с предложението.

През последните години бяха публикувани много проучвания и доклади за производствения отрасъл в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, в които се описват тенденциите, предоставят се факти и цифри и които послужиха за изготвянето на предложението, включително:

- 1) Европейска комисия — „Напредък по отношение на конкурентоспособността на технологиите за чиста енергия“, COM/2022/643 final.
- 2) Европейска комисия — Годишен доклад на JRC за Информационно табло за конкурентоспособността на европейската промишленост за неутралност по отношение на климата (CIndECS), 2021 г.
- 3) Обсерватория за технологии за чиста енергия (СЕТО) — доклади от 2022 г.
- 4) Международна агенция по енергетика (МАЕ) — Енергийни технологични перспективи, 2023 г.

- **Оценка на въздействието**

Настоящото предложение не е придружено от официална оценка на въздействието. С оглед на неотложността на действията поради обяснените по-горе причини, не бе възможно изготвянето на оценка на въздействието в рамките на наличния срок преди

приемането на предложението. Анализът и всички доказателства ще бъдат изложени в работен документ на службите на Комисията, който ще бъде публикуван най-късно три месеца след публикуването на предложението.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

В настоящото предложение се определят мерки, насочени към укрепване на екосистемата на технологиите за нулеви нетни емисии. За дружествата, които произвеждат технологии за чиста енергия в Европа, то ще повиши правната сигурност, ще улесни създаването на нови производствени мощности чрез опростени и по-бързи процедури за издаване на разрешения, както и ще подпомогне достъпа до финансиране чрез намаляване на риска на проектите и ще осигури квалифицирана работна ръка в Съюза. За доставчиците на решения в областта на технологиите за нулеви нетни емисии ще се осигури стабилен източник на търсене на оборудване, продукти и компоненти за чиста енергия, които спазват стриктно принципите на устойчивото развитие. Що се отнася до националните публични администрации, ще се увеличи навлизането на технологиите за нулеви нетни емисии в Съюза и ще се засили координацията (чрез въвеждането на платформата „Net-Zero Europe“). Освен това в рамката ще бъдат предвидени конкретни мерки в подкрепа на иновациите, включително регулаторни лаборатории и специална подкрепа за малките ползватели и доставчиците на висококачествени устойчиви технологии за нулеви нетни емисии, за да могат те да намерят пазари на продуктите си в Европа и да съгласуват нуждите си с други участници на пазара с цел създаване на цели вериги на стойността в рамките на ЕС.

В предложението е заложена и конкретна цел да се укрепят конкурентоспособността и промишлената база на Европа в областта на технологиите за нулеви нетни емисии. Осигурена е пълна съгласуваност със съществуващото секторно законодателство на Съюза, приложимо към технологиите за нулеви нетни емисии (напр. относно икономии на енергия, енергийното етикетиране и внедряването), което ще внесе допълнителна яснота и ще опрости прилагането на новите правила, както и с предложеното законодателство относно суровините от критично значение.

- **Основни права**

В член 16 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“) се предвижда свобода на стопанската инициатива. С мерките съгласно настоящото предложение се създава капацитет за иновации и се насърчава търсенето на технологии за чиста енергия, което може да укрепят свободата на стопанска инициатива в съответствие с правото на Съюза и националните законодателства и практики. Въпреки това някои мерки по стълб 2, необходими за справяне със сериозни смущения в доставките на технологии за нулеви нетни емисии, могат временно да ограничат свободата на стопанска инициатива и свободата на договаряне, защитени с член 16, и правото на собственост, защитено с член 17 от Хартата. В съответствие с член 52, параграф 1 от Хартата всяко ограничаване на тези права в настоящото предложение се предвижда в закон, зачита основното съдържание на тези права и свободи и спазва принципа на пропорционалност.

Задължението за предоставяне на конкретна информация на Комисията, ако са изпълнени определени условия, зачита същността на свободата на стопанска инициатива и няма да я засегне непропорционално (член 16 от Хартата). Всяко искане за информация служи на целта от общ интерес на Съюза да се даде възможност за определяне на потенциални мерки за смекчаване на кризата с енергийните доставки. Тези искания за информация са подходящи и ефективни за постигане на целта чрез

предоставяне на необходимата информация за оценка на настоящата криза. Комисията по принцип изисква желаната информация само от представителни организации и може да отправя искания до отделни предприятия само ако това е необходимо в допълнение. Тъй като информацията за състоянието на доставките не е налична по друг начин, не съществува също толкова ефективна мярка за получаване на необходимата информация, позволяваща на лицата, отговорни за вземането на решения в Европа, да предприемат действия за смекчаване на последиците. С оглед на сериозните икономически и социални последици от недостига на енергийните доставки и съответното значение на мерките за смекчаване, исканията за информация са пропорционални на желаната цел.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

С предложението се създава платформата „Net-Zero Europe“. Функция 7 от бюджета на ЕС ще подкрепи организирането на платформата „Net-Zero Europe“ с общо 5,130 млн. евро за шест служители. Това означава годишни разходи в размер на 1,026 млн. евро. Служителите ще отговарят за изпълнението на задачите, свързани с платформата „Net-Zero Europe“, както и с академиите за промишленост с нулеви нетни емисии в съответствие с посоченото в настоящия регламент. Освен това в предложението са предвидени допълнителни разходи за комитети с бюджет от 125 000 евро.

Финансирането на свързаните с настоящата инициатива оперативни разходи ще бъде подкрепено от бюджета за „Функциониране и развитие на вътрешния пазар за стоки и услуги“ в рамките на настоящата многогодишна финансова рамка до 2027 г.

За провеждане на изследвания и анализ на данни с цел мониторинг на инициативата и развитието на пазара, както и за получаване на актуални данни за веригите за доставки в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, за да се решат въпросите, свързани с настоящия регламент, е предоставен бюджет от 720 000 евро.

Настоящото предложение ще подпомогне академиите за промишленост с нулеви нетни емисии с начално финансиране в размер на 3 млн. евро от бюджета на съвместното предприятие „Чист водород“ и 2,5 млн. евро от бюджета на програмата „Единен пазар“, стълб за МСП.

Допълнителни подробности се съдържат в законодателната финансова обосновка, приложена към настоящото предложение.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Комисията ще направи оценка на крайните продукти, резултатите и въздействието на настоящото предложение три години след датата, на която то ще започне да се прилага, и на всеки четири години след това. Основните констатации от оценката ще бъдат представени в доклад до Европейския парламент и Съвета, който ще бъде публикуван.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

1.1 Глава I — Предмет, приложно поле и определения

В глава I се определят целите на настоящия регламент и неговият предмет. Целите на регламента са изразени в количествен общ основен сравнителен показател, с помощта на който да се гарантира, че до 2030 г. производствените мощности в Съюза за стратегическите технологии за нулеви нетни емисии, изброени в приложението, ще се доближат или ще достигнат поне 40 % от годишните нужди на Съюза от внедряване.

Този сравнителен показател указва цялостна политическа амбиция — постигане на висока устойчивост на стратегическите технологии за нулеви нетни емисии и на енергийната система като цяло, като същевременно се отчита необходимостта тази амбициозна цел да се осъществи по гъвкав и диверсифициран начин. Равнището на сравнителния показател е съобразено с приблизителните специфични за технологията цели, посочени в съображение 16 от предложението. То не е равно на средната стойност на последните, като се има предвид, че:

- i) обхватът на приложението е по-широк от петте технологии, за които в съображение 16 са определени приблизителни специфични за технологията цели;
- ii) за някои стратегически технологии за нулеви нетни емисии, като например слънчевите фотоволтаични уредби, 40 % представлява реалистично, но амбициозно усилие за разрастване на съответните производствени мощности;
- iii) общият основен сравнителен показател отчита необходимостта от разрастване на производствените мощности не само за крайни продукти, но и за специфични компоненти. За някои от тях (като например полупроводникови пластини, слитъци или слънчеви фотоелементи за слънчевите фотоволтаични уредби или аноди и катоди за акумулаторните батерии) достигането на основния сравнителен показател от 40 % е реалистична, но много амбициозна цел;
- iv) основният сравнителен показател, съчетан с условията за мониторинг, посочени в член 31, ще спомогне за ранното откриване на съществуващи или потенциални уязвимости или предизвикателства, свързани с устойчивостта на стратегическите технологии за нулеви нетни емисии, и за предприемане на подходящи действия.

В глава I също така са изяснени определенията, използвани в инструмента, включително концепцията за технологии за нулеви нетни емисии. С регламента се създава рамка, състояща се от седем „стълба“, за укрепване на конкурентоспособността на европейската екосистема за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии. По-специално регламентът определя условията, необходими за насърчаване на проектите за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, като се рационализират административните процедури и процесите на издаване на разрешения и се определят стратегически проекти за нулеви нетни емисии (стълб 1). Регламентът определя условията за увеличаване на капацитета за нагнетяване на CO₂ (стълб 2), както и за стимулиране на търсенето на технологии за нулеви нетни емисии (стълб 3). Създава се също така рамка за осигуряване на квалифицирана работна ръка в сектора (стълб 4), насърчават се иновациите (стълб 5), създава се структура за управление (стълб 6) и се установява рамка за мониторинг на изпълнение на посочените мерки (стълб 7).

1.2. Глава II — Отключващи условия за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии

В раздел 1 се въвеждат опростени процедури за издаване на разрешения за производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии. Всички производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии ще се възползват от това държавите членки да определят национален компетентен орган, който да действа като единно звено за контакт, да отговаря за координацията и улесняването при издаването на разрешения, да дава насоки на икономическите

оператори, да гарантира, че информацията е публично достъпна и че всички документи могат да се подават в цифров вид. Регламентът определя подробни срокове за процедурите за издаване на разрешения в зависимост от естеството на разработвания проект. Предложението е в съответствие със законодателството на Съюза в областта на издаването на разрешения, като например Директива (ЕС) 2018/2001 за енергията от възобновяеми източници¹⁸, Регламент за трансевропейската енергийна мрежа (TEN-E)¹⁹, Директива за природния газ²⁰ и Регламент на Съвета относно издаването на разрешения за внедряването на енергия от възобновяеми източници²¹, както и с предложенията за изменение на плана REPowerEU към Директивата за енергията от възобновяеми източници²², предложението за Регламент относно законодателен акт за интегралните схеми²³ и предложението за Регламент относно законодателен акт за суровините от критично значение. По-бързите процедури за издаване на разрешения не засягат екологичните оценки и лицензите, както е посочено в законодателството на ЕС.

В раздел 2 се определят правилата за подбор и изпълнение на стратегическите проекти за нулеви нетни емисии. Критериите за подбор на стратегическите проекти ще включват приноса на проекта към технологичната и промишлената устойчивост на енергийната система на Съюза и/или приноса на проекта за конкурентоспособността на веригата за доставки за отраслите в ЕС, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии. Регламентът определя процедурите, чрез които проектите могат да кандидатстват и да бъдат признати за стратегически проект с нулеви нетни емисии от държавите членки. Стратегическите проекти за нулеви нетни емисии ще получат приоритетен статут, за да се гарантира най-бърз процес на издаване на разрешения в съответствие с националното право и законодателството на ЕС, и ще се ползват от предвидими срокове за издаване на разрешения. Те могат да бъдат счестени и за проекти от по-висш обществен интерес за целите на издаването на разрешения, ако са изпълнени условията, определени в правото на ЕС. Без да се засягат правилата за държавна помощ, държавите членки ще предприемат дейности за ускоряване и привличане на частни инвестиции в стратегически проекти за нулеви нетни емисии с цел по-бързото им изпълнение. Организаторите на стратегически проекти за нулеви нетни емисии ще могат да се ползват и от консултации за финансиране посредством платформата „Net-Zero Europe“, установена в глава VII.

---

¹⁸ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (преработен текст) (Текст от значение за ЕИП), (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 82).

¹⁹ Регламент (ЕС) 2022/869 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г. относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура, за изменение на регламенти (ЕО) № 715/2009, (ЕС) 2019/942 и (ЕС) 2019/943 и на директиви 2009/73/ЕО и (ЕС) 2019/944 и за отмяна на Регламент (ЕС) № 347/2013, (ОВ L 152, 3.6.2022 г., стр. 45).

²⁰ Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (Текст от значение за ЕИП), (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 94).

²¹ Регламент (ЕС) 2022/2577 на Съвета от 22 декември 2022 г. за определяне на рамка за ускоряване на внедряването на енергия от възобновяеми източници, (ОВ L 335, 29.12.2022 г., стр. 36).

²² Предложение за Директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива (ЕС) 2018/2001 за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите и Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност, COM/2022/222 final, 18.5.2022 г.

²³ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема в областта на полупроводниците (Законодателен акт за интегралните схеми), COM/2022/46 final, 8.2.2022 г.

1.3. Глава III — Капацитет за нагнетяване на CO₂

В глава III се определя общосъюзна цел, която трябва да бъде постигната до 2030 г., за осигуряване на капацитет за нагнетяване от 50 млн. тона CO₂ годишно в обекти за съхраняване, и се посочват мерки за нейното постигане. Целта на мерките е да се обединят ключови значими активи, за да се създаде единен пазар на Съюза за услуги по съхраняване на CO₂, на който големите източници на емисии на CO₂, включително промишлени сектори, в които е трудно намаляването им, да могат да разчитат за декарбонизация на дейността си. Това включва по-добра информация за геоложките данни, свързани с обектите за добив на нефт и газ, проектите за улавяне на CO₂, които са в процес на изпълнение или се предвиждат през следващите пет години, оценка на съответните нужди от капацитет за нагнетяване и съхраняване. Стратегическите проекти за нулеви нетни емисии за съхраняване на CO₂, които се изпълняват на територията на Съюза, имат за цел да осигурят оперативно наличен капацитет за нагнетяване на CO₂ до 2030 г. или по-рано, и са кандидатствали за разрешение за безопасно и постоянно геоложко съхраняване на CO₂ в съответствие с Директива 2009/31/ЕС²⁴, ще бъдат подкрепени от органите на държавите членки. За постигането на целта за 2030 г. на равнището на Съюза са предвидени вноски от производителите на нефт и газ, притежаващи разрешение съгласно Директива 94/22/ЕО²⁵.

1.4. Глава IV — Достъп до пазари

Глава IV съдържа действия, насочени към ускоряване на достъпа до пазари за технологии за нулеви нетни емисии. Това се осъществява на първо място чрез мерки, предназначени да помогнат на публичните органи да създадат и поддържат стабилно публично търсене на технологии за нулеви нетни емисии, така че да стане икономически привлекателно за предприятията да увеличат производството на адаптирани продукти за европейския пазар, проектирани съобразно високи критерии за устойчиво развитие и икономическа устойчивост. Първо, подобни мерки са свързани с процедурите за възлагане на обществени поръчки и търговете за внедряване на решения за възобновяеми енергийни източници, при които публичните органи, когато възлагат поръчките или класират офертите, трябва да вземат предвид критериите, свързани с устойчивото развитие и икономическата устойчивост. Второ, главата включва мерки, които да гарантират, че други форми на публична подкрепа за частното търсене допринасят за постигането на същата цел.

1.5 Глава V — Повишаване на уменията за създаване на качествени работни места в областта на технологиите за нулеви нетни емисии

В глава V се предлагат мерки за осигуряване на квалифицирана работна ръка, необходима за отраслите на технологиите за нулеви нетни емисии в Съюза. Сегашният недостиг на умения и прогнозите за нарастването му, както и несъответствието между уменията и потребностите, застрашават развитието на европейските отрасли на технологиите за нулеви нетни емисии. Целта на предложението е да се създадат

²⁴ Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхраняването на въглероден диоксид в геоложки формации и за изменение на Директива 85/337/ЕИО на Съвета, директиви 2000/60/ЕО, 2001/80/ЕО, 2004/35/ЕО, 2006/12/ЕО и 2008/1/ЕО, и Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета (Текст от значение за ЕИП), (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114).

²⁵ Директива 94/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 1994 г. относно условията за предоставяне и ползване на разрешения за проучване, изследване и производство на въглеводороди (ОВ L 164, 30.6.1994 г., стр. 3).

механизми за разработване и внедряване на необходимите умения по начин, който ефективно да отговаря на потребностите на отраслите с нулеви нетни емисии както на европейско, така и на местно равнище. За постигането ѝ Комисията предвижда да подкрепи създаването на специализирани европейски академии за умения, всяка от които да се съсредоточи върху една технология за нулеви нетни емисии и да работи съвместно с държавите членки, промишлеността, социалните партньори и доставчиците на образование и обучение за разработването и въвеждането на курсове за образование и обучение за преквалификация и повишаване на квалификацията на работниците, необходими за отраслите на технологиите за нулеви нетни емисии. Платформата „Net-Zero Europe“ ще подпомогне осигуряването и внедряването на хора с умения, необходими в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, чрез поредица от задачи, определени в настоящия регламент, включително по отношение на активизирането на повече жени и млади хора, незаети с работа, учене или обучение (NEET). Стремещт чрез регламента е по този начин да се допълнят редица действия на Комисията, насочени към задоволяване на потребностите от умения, произтичащи от екологичния преход в ЕС, като Европейския пакт за уменията, Програмата на ЕС за умения, пътищата за индустриален преход и Европейската година на уменията (2023 г.).

1.6 Глава VI — Иновации

В глава VI се създават регулаторни лаборатории за насърчаване на иновациите в областта на технологиите за нулеви нетни емисии. Предложението въвежда регулаторни лаборатории за изпитване на иновативни технологии за нулеви нетни емисии в контролирана среда за ограничен период от време. Иновативните технологии, попадащи в регулаторните лаборатории, може в крайна сметка да се възприемат като съществени за постигане на преследваната от Съюза климатична неутралност, за гарантиране на сигурността на доставките и устойчивостта на енергийната система на Съюза и съответно да попаднат сред стратегическите технологии за нулеви нетни емисии съгласно настоящия регламент.

1.7 Глава VII — Управление

В глава VII се създава структура — платформата „Net-Zero Europe“, която позволява на Комисията да координира горепосочените действия съвместно с държавите членки. Платформата представлява справочна група, в рамките на която Комисията и държавите членки могат да дискутират, да обменят информация, да споделят най-добри практики по въпроси, свързани с настоящия регламент, и в които Комисията може да получи информация от трети лица, например експерти и представители от отраслите, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии. Работата може да бъде организирана в различни постоянни или временни подгрупи. Дейностите на платформата са описани в различните членове на настоящия регламент и включват по-специално рационализиране на административните процедури и процесите на издаване на разрешения, включително „обслужване на едно гише“ [член 4], стратегически проекти за нулеви нетни емисии [член 11], координация на финансирането [член 15], достъп до пазари [членове 19, 20 и 21], умения [член 25], иновативни регулаторни лаборатории за нулеви нетни емисии [член 26] и предоставяне на консултации относно изготвянето на годишните доклади за конкурентоспособността на технологиите за чиста енергия в рамките на доклада за състоянието на Енергийния съюз²⁶. Освен това

---

²⁶ В рамките на доклада за състоянието на Енергийния съюз по член 35 и член 35, параграф 2, буква м) от Регламент (ЕС) 2018/1999.

Комисията и държавите членки могат да обсъждат промишлените партньорства за нулеви нетни емисии в рамките на платформата [член 28]. Също така Комисията и държавите членки могат да предприемат активни действия в рамките на платформата за насърчаване на транснационалните контакти между предприятия, работещи в сектори с нулеви нетни емисии в рамките на Европейския съюз, по-специално посредством работата на промишлени алианси.

1.8 Глава VIII — Мониторинг

Глава VIII съдържа единни разпоредби, които позволяват да се наблюдават веригите за доставките, за да се проследи напредъкът по отношение на целите, посочени в член 1, както и напредъкът към постигане на целта за съхраняване на CO₂. Тя съдържа също така общи разпоредби за мониторинг на прилагането на настоящия регламент.

1.9 Глава IX — Заключителни разпоредби

Глава IX съдържа разпоредби относно делегирането на правомощия, измененията на други актове, включително Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета²⁷ и Директива (ЕС) 2013/34/ЕС²⁸, задължението на Комисията да изготвя редовни доклади до Европейския парламент и до Съвета за оценка на настоящия регламент, както и влизането в сила и прилагането му.

1.10 Приложение — Стратегически технологии за нулеви нетни емисии

Технологиите, изброени в приложението, се основават на три основни критерия: 1) равнище на технологична готовност; 2) принос към декарбонизацията и конкурентоспособността; и 3) рискове, свързани със сигурността на доставките. Те са подбрани въз основа на общите цели на законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии във връзка с разширяването на производствените мощности на технологиите за нулеви нетни емисии в ЕС, особено на тези, които са налични в търговската мрежа и имат добър потенциал за бързо разрастване.

Първият критерий за равнище на технологична готовност (РТГ) се отнася до степента, определена с метод за оценка на зрелостта на технологиите и се основава на класификацията, използвана от Международната агенция по енергетика (МАЕ). Обхватът на настоящия регламент като цяло се отнася до онези технологии за нулеви нетни емисии, които попадат в РТГ 8 (пионерна търговска стъпка — демонстрация с търговски характер, широкомащабно внедряване в окончателен вид) или по-високо.

Вторият критерий за декарбонизация и конкурентоспособност определя технологиите за нулеви нетни емисии, за които се прогнозира, че ще допринесат значително за постигането на заложеното в пакета „Подготвени за цел 55“ намаляване на нетните емисии на парникови газове до 2033 г. с поне 55 % спрямо нивата от 1990 г.

И накрая, третият критерий е свързан със сигурността на доставките, като се гарантира технологичната и промишлената устойчивост на енергийната система на Съюза чрез

²⁷ Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 г. за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 1).

²⁸ Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързаните доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета (текст от значение за ЕИП), (ОВ L 182, 29.6.2013 г., стр. 19).

увеличаване на производствените мощности за даден компонент или част от веригата за създаване на стойност при технологиите за нулеви нетни емисии, по отношение на които Съюзът е силно или все по-силно зависим от вноса, особено при внос само от една трета държава.

Въз основа на тези критерии бяха избрани 8 групи технологии за нулеви нетни емисии. Освен това съответните групи технологии за нулеви нетни емисии се отнасят не само до крайния технологичен продукт или комплект, но и до основните компоненти нагоре по веригата, които са основна част от съответните технологии (напр. слитъци, полупроводникови пластини и слънчеви фотоелементи за соларни модули; гондоли, кули и лопати за вятърни турбини, и т.н.).

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема за производство на продукти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии (законодателен акт за промишленост с нулеви нетни емисии)

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 114 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет²⁹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите³⁰,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) Съюзът се ангажира с ускорена декарбонизация на икономиката си и амбициозно внедряване на възобновяеми енергийни източници, за да постигне климатична неутралност или нулеви нетни емисии (емисии след приспадане на поглъщанията) до 2050 г. Тази цел е в основата на Европейския зелен пакт — актуализираната промишлена стратегия на ЕС — и е в съответствие с ангажимента на Съюза за действия в областта на климата в световен мащаб съгласно Парижкото споразумение³¹. С оглед постигането на климатична неутралност Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета³² определя обвързваща цел на Съюза в областта на климата за намаляване на нетните емисии на парникови газове с поне 55 % до 2030 г. в сравнение с равнищата от 1990 г. С предложения пакет „Подготвени за цел 55“³³ се цели

²⁹ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

³⁰ ОВ С [...], [...] г., стр. [...].

³¹ Решение (ЕС) 2016/1841 на Съвета от 5 октомври 2016 г. за сключване, от името на Европейския съюз, на Парижкото споразумение, прието по Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата (ОВ L 282, 19.10.2016 г., стр. 4).

³² Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата), (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1).

³³ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Подготвени за цел 55“: постигане на целта на ЕС в областта на климата до 2030 г. по пътя към климатична неутралност, COM(2021) 550, 14.7.2021 г.

постигане на целта на Съюза в областта на климата за 2030 г. и се преразглежда и актуализира законодателството на Съюза в това отношение.

- (2) Единният пазар предоставя подходяща среда за осигуряване на достъп в необходимите мащаби и темпове до технологиите, които са необходими за постигане на амбициозните цели на Съюза в областта на климата. Предвид сложността и транснационалния характер на технологиите за нулеви нетни емисии, има голяма вероятност едни некоординирани национални мерки за осигуряване на достъп до тези технологии да нарушат конкуренцията и да разпокъсат единния пазар. Ето защо, за да се гарантира функционирането на единния пазар, е необходимо да се създаде обща правна рамка на Съюза за колективно справяне с това основно предизвикателство чрез по-устойчиви и по-сигурни доставки за Съюза при технологиите за нулеви нетни емисии.
- (3) Що се отнася до външните аспекти, по-специално по отношение на нововъзникващите пазари и развиващите се икономики, ЕС ще търси взаимноизгодни партньорства в рамките на своята стратегия за Global Gateway, които допринасят за диверсификацията на неговата верига за доставки на суровини, както и за усилията на партньорските държави да осъществят двоен преход и да развият добавена стойност на местно равнище.
- (4) За да изпълни тези ангажименти, Съюзът трябва да ускори темпото на прехода към чиста енергия, по-специално чрез повишаване на енергийната ефективност и на дела на възобновяемите енергийни източници. Това ще допринесе за постигането на целите на ЕС от Плана за действие на Европейския стълб на социалните права за 2030 г. — постигане на равнище на заетост от поне 78 % и участие в обучение на поне 60 % от пълнолетните лица — и ще спомогне също така екологичният преход да бъде справедлив и равноправен ³⁴.
- (5) По-високите цени на енергията след неоправданата и незаконна военна агресия на Руската федерация срещу Украйна дадоха силен стимул за ускоряване на изпълнението на Европейския зелен пакт и заздравя устоите на стратегията за енергиен съюз чрез ускоряване на прехода към чиста енергия и прекратяване на зависимостта от изкопаемите горива, изнасяни от Руската федерация. Планът REPowerEU³⁵ играе ключова роля в отговор на затрудненията и смущенията на енергийния пазар на световно равнище, причинени от нахлуването на Руската федерация в Украйна. Той има за цел да ускори енергийния преход в Европейския съюз, за да се намали потреблението на газ и електроенергия в Съюза и да се увеличат инвестициите за внедряване на енергоспестяващи и нисковъглеродни решения. В плана са заложили, наред с останалото, целите за удвояване на слънчевите ФВ мощности до 2025 г. и инсталиране на 600 GW слънчеви ФВ мощности до 2030 г.; удвояване на темпа на внедряване на термопомпи; вътрешно производство на 10 млн. тона водород от възобновяеми източници до 2030 г.; както и значително увеличаване на производството на биометан. В плана се посочва също така, че постигането на целите на REPowerEU ще изисква диверсифициране на доставките на оборудване за нисковъглеродна енергия и на суровините от критично значение, намаляване на

³⁴ Препоръка на Съвета относно гарантирането на справедлив преход към неутралност по отношение на климата, приета на 16 юни 2022 г. като част от пакета „Подготвени за цел 55“.

³⁵ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „План REPowerEU“, COM/2022/230 final, 18.5.2022 г.

секторните зависимости, преодоляване на затрудненията по веригата на доставки и разширяване на производствените мощности на Съюза за технологии за чиста енергия. Като част от усилията си за увеличаване на дела на енергията от възобновяеми източници в генерирането на електроенергия, в промишлеността, сградите и транспорта, Комисията предлага да завиши целта в Директивата за енергията от възобновяеми източници на 45 % до 2030 г., а в Директивата за енергийната ефективност — на 13 %. По този начин общите мощности за генериране на енергия от възобновяеми източници ще достигнат 1236 GW до 2030 г. в сравнение с предвидените 1067 GW до 2030 г. в предложението от 2021 г., като това ще увеличи нуждата от акумулиране чрез акумулаторни батерии за решаване на проблемите с прекъсванията в електроенергийната мрежа. Аналогично политиките, свързани с декарбонизацията на автомобилния сектор, изложени например в Регламент (ЕС) 2019/631 и Регламент (ЕС) 2019/1242, ще бъдат силен стимул за по-нататъшна електрификация на сектора на автомобилния транспорт, което ще увеличи търсенето на акумулаторни батерии.

- (6) Трансформацията към нулеви нетни емисии вече предизвиква огромни промишлени, икономически и геополитически промени по целия свят, които ще стават все по-явни с напредването на усилията за декарбонизация в световен мащаб. Пътят към нулеви нетни емисии разкрива големи възможности за разширяване на отраслите в Съюза, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии, като се използва силата на единния пазар чрез насърчаване на инвестициите в технологии от областта на възобновяемата енергия, технологии за акумулиране на електрическа и топлинна енергия, термopомпи, технологии за електроенергийната мрежа, технологии за възобновяеми горива от небиологичен произход, електролизьори и горивни елементи, термоядрен синтез, малки модулни реактори и свързаните с тях най-добри в своя клас горива, технологии за улавяне, оползотворяване и съхраняване на въглероден диоксид, както и технологии за енергийна ефективност, свързани с енергийните системи, и техните вериги за доставка, което ще позволи декарбонизацията на нашите икономически сектори — от енергоснабдяването до транспорта, сградите и промишлеността. Една силна промишленост с нулеви нетни емисии в Европейския съюз може да помогне значително за ефективното постигане на целите на Съюза в областта на климата и енергетиката, а също да подкрепи други цели на Европейския зелен пакт, като същевременно създава заетост и растеж.
- (7) За постигането на целите в областта на климата и енергетиката до 2030 г. е необходимо енергийната ефективност да получи приоритет. Икономите на енергия са най-евтиният, най-безопасният и най-чистият начин за постигане на тези цели. Принципът за поставяне на енергийната ефективност на първо място е общ принцип на енергийната политика на ЕС и е важен както от гледна точка на практическото му приложение в политиката, така и при вземането на инвестиционни решения. Ето защо е от съществено значение да се разширят производствените мощности на Съюза за енергоспестяващи технологии, като например термopомпи и интелигентни технологии за електроенергийната мрежа, които помагат на ЕС да намали и контролира потреблението си на електроенергия.
- (8) Целите на Съюза в областта на декарбонизацията, сигурността на енергийните доставки, цифровизацията на енергийната система и електрификацията на

потреблението, например в областта на мобилността и нуждата от станции за бързо зареждане, изискват огромно разширяване на електроенергийните мрежи в Европейския съюз, както на ниво пренос, така и на ниво разпределение. На ниво пренос са необходими уредби за постоянен ток с високо напрежение за свързване към съоръженията за възобновяеми енергийни източници в морето, докато на ниво разпределение свързването на доставчиците на електроенергия и управлението на гъвкавостта от страната на потреблението се крепят на инвестиции в иновативни технологии за електроенергийната мрежа, като например интелигентно зареждане на електрически превозни средства (EVSC), енергийно ефективна сградна и промишлена автоматизация и интелигентни регулатори, инфраструктура за модерни методи на отчитане (AMI) и домашни системи за управление на енергията (HEMS). Електроенергийната мрежа трябва да взаимодейства с много участници или устройства въз основа на ниво на наблюдаемост с предоставяне на подробни данни, и следователно на разполагаемостта на данни, за да се осигури гъвкавост, интелигентно зареждане и интелигентни сгради, като интелигентните електроенергийни мрежи позволяват реакция от страната на потребителите и използването на възобновяеми енергийни източници. Свързването на технологиите за нулеви нетни емисии с мрежата на Европейския съюз изисква значително разширяване на производствените мощности за електроенергийните мрежи по отношение на кабели, подстанции и трансформатори, както на сушата, така и в морето.

- (9) Необходими са допълнителни политически усилия, за да се подпомогнат технологиите, които са налични на пазара и имат добър потенциал за бързо разрастване, което ще подкрепи усилията за постигане на целите на Съюза в областта на климата до 2030 г., ще внесе повече сигурност при доставките на продукти с технологии за нулеви нетни емисии и във веригите за доставки в областта на тези технологии и ще предпази или подсили цялостната устойчивост и конкурентоспособност на енергийната система на Съюза. Това включва достъп до безопасен и устойчив източник на най-добрите в своя клас горива, както е описано в съображение 8 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/1214 на Комисията.
- (10) За постигането на целите за 2030 г. е необходимо да се обърне специално внимание на някои от технологиите за нулеви нетни емисии, като се има предвид и техният значителен принос за постигането на нулеви нетни емисии до 2050 г. Сред тях са технологиите за слънчеви фотоволтаични уредби и за слънчева топлинна енергия, за възобновяеми енергийни източници на сушата и в морето, акумулаторни батерии/акумулиране на енергия, термopомпи и геотермална енергия, електролизьори и горивни елементи, устойчиво добивани биогаз или биометан, улавяне и съхраняване на въглероден диоксид, както и технологии за електроенергийната мрежа. Тези технологии играят ключова роля за отворената стратегическа автономност на Съюза, като гарантират, че гражданите имат достъп до чиста и сигурна енергия на приемливи цени. Като се има предвид тяхната роля, тези технологии следва да се ползват от още по-бързи процедури за издаване на разрешения, да получават статут на проекти с възможно най-голямо национално значение съгласно националното законодателство и да се ползват от допълнителна подкрепа за привличане на инвестиции.
- (11) За да се гарантира, че бъдещата енергийна система на Съюза е устойчива, това разрастване следва да се извърши по цялата верига на доставки на въпросните

технологии, при пълно взаимно допълване със законодателния акт за суровините от критично значение.

- (12) През 2020 г. Европейската комисия прие стратегия на ЕС за интеграция на енергийната система. В нея е представена визия за това как да се ускори преходът към по-интегрирана енергийна система, която да поддържа климатично неутрална икономика при най-ниски разходи във всички сектори. Тя обхваща три допълващи се и взаимно подсилващи се концепции: на първо място, енергийна система, близка до кръговата икономика, в чиято основа е енергийната ефективност; на второ място, по-широка пряка електрификация на секторите на крайно потребление; на трето място, използване на горива от възобновяеми източници и нисковъглеродни източници, включително водород, за приложения в секторите на крайно потребление, при които прякото отопление или електрификация не са практически осъществими, или не са ефективни, или пък налагат по-високи разходи. Съображенията, свързани с интеграцията на енергийната система, се отнасят до решенията за пълно интегриране на цялата електроенергия, произведена от инсталации за възобновяема енергия, в по-широката енергийна система. Това означава например да се приемат технически решения, които позволяват интегрирането на излишъка от електроенергия, генерирана от инсталации за електроенергия от възобновяеми енергийни източници, включително чрез различни видове акумулиране и чрез управление на енергопотреблението.
- (13) При разработването на решения за промишлеността за улавяне и съхраняване на въглероден диоксид е налице неуспешно координиране. От една страна, макар да нарастват ценовите стимули, свързани с CO₂, които системата на ЕС за търговия с емисии осигурява за промишлеността и за нейните инвестиции в улавяне на емисии на CO₂, както и за икономическата състоятелност на тези инвестиции, промишлеността е изправена пред значителен риск от липса на достъпни разрешени обекти за геолошко съхраняване. От друга страна, инвеститорите в първоначални обекти за съхраняване на CO₂ се налага да поемат непосредствените разходи по намиране, разработване и оценка на тези обекти, още преди да могат да кандидатстват за регулаторно разрешение за съхраняване. Участниците на пазара ще могат по-лесно да планират своите инвестиции, ако е налице прозрачност относно потенциалния капацитет за съхраняване на CO₂ от гледна точка на геоложка пригодност на съответните райони и ако разполагат със съществуващите геоложки данни, по-специално от проучването на обекти за добив на въглеводороди. Държавите членки следва да осигуряват публичен достъп до тези данни и редовно да докладват предвидливо за напредъка в разработването на обектите за съхраняване на CO₂ и съответните нужди от капацитет за нагнетяване и съхраняване по-горе за колективно постигане на целта на Съюза като цяло по отношение на капацитета за нагнетяване на CO₂.
- (14) Основна пречка пред инвестициите в улавянето на въглероден диоксид, които понастоящем стават все по-изгодни от икономическа гледна точка, е наличието на действащи обекти за съхраняване на CO₂ в Европа, което подсилва стимулите, описани в Директива 2003/87/ЕО. За да създаде условия за разрастването на технологиите и за да разшири водещите си производствени мощности, ЕС се нуждае от далновидно осигуряване на постоянни геоложки

обекти за съхраняване на CO₂, разрешени в съответствие с Директива 2009/31/ЕС³⁶. С определянето на съюзна цел относно осигуряването на оперативен капацитет до 2030 г. за нагнетяване на 50 млн. тона CO₂ годишно, в съответствие с очакваните нужди по отношение на този капацитет през 2030 г., съответните сектори могат да координират инвестициите си за създаване на европейска верига за стойност за нулеви нетни емисии при транспорта и съхраняването на CO₂, която промишлеността може да използва за декарбонизиране на дейността си. Това първоначално внедряване ще подпомогне и по-нататъшното съхраняване на CO₂ в перспектива до 2050 г. Според оценките на Комисията до 2050 г. Съюзът може да се нуждае от улавяне на до 550 млн. тона CO₂ годишно, за да постигне целта за нулеви нетни емисии³⁷, включително чрез поглъщане на въглероден диоксид. Такава първоначален капацитет за съхраняване в промишлен мащаб ще намали риска от инвестиции в улавянето на емисии на CO₂ като важен инструмент за постигане на климатична неутралност. Когато настоящият регламент бъде включен в Споразумението за ЕИП, съюзната цел относно осигуряване на оперативен капацитет до 2030 г. за нагнетяване на 50 млн. тона CO₂ годишно ще бъде съответно коригирана.

- (15) Чрез определянето на обектите за съхраняване на CO₂, които допринасят за постигането на целта на Съюза за 2030 г., като стратегически проекти за нулеви нетни емисии, може да се ускори и улесни развитието на обекти за съхраняване на CO₂, а нарастващото промишлено търсене на обекти за съхраняване може да се насочи към обектите за съхраняване, които са най-рентабилни. Все повече газови и нефтени находища с намаляващи залежи, които биха могли да бъдат превърнати в безопасни обекти за съхраняване на CO₂, са в края на своя полезен експлоатационен срок. Освен това петролната и газовата промишленост потвърди решимостта си да започне енергиен преход и разполага с активите, уменията и знанията, необходими за проучване и развитие на допълнителни обекти за съхраняване. За да бъде постигната съюзната цел относно осигуряване на оперативен капацитет до 2030 г. за нагнетяване на 50 млн. тона CO₂ годишно, секторът трябва да обедини приноса на всяка една част от него, за да се гарантира, че улавянето и съхраняването на въглероден диоксид като климатично решение ще бъде на разположение преди възникване на търсене. За да се осигури навременно, общосъюзно и рентабилно развитие на обектите за съхраняване на CO₂ в съответствие с целта на ЕС за капацитет за нагнетяване, притежателите на лицензии за добив на нефт и газ в ЕС следва да допринесат за постигането на тази цел пропорционално на своите производствени мощности за нефт и газ, като същевременно се подходи гъвкаво спрямо възможно сътрудничество и отчитане на приноса на трети страни.
- (16) Съюзът спомогна за изграждането на световна икономическа система, основана на правила и отворена търговия. Той настоява за спазване и прокарване на

³⁶ Директива 2009/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации и за изменение на Директива 85/337/ЕИО на Съвета, директиви 2000/60/ЕО, 2001/80/ЕО, 2004/35/ЕО, 2006/12/ЕО и 2008/1/ЕО, и Регламент (ЕО) № 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета (текст от значение за ЕИП), (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 114).

³⁷ Задълбочен анализ в подкрепа на Съобщение на Комисията „Чиста планета за всички: Европейска стратегическа дългосрочна визия за просперираща, модерна, конкурентоспособна и неутрална по отношение на климата икономика“, COM/2018/773 final.

стандартите за социална и екологична устойчивост и е изцяло ангажиран с тези ценности.

- (17) За да се решат въпросите, свързани със сигурността на доставките, и да се подпомогне устойчивостта на енергийната система на Съюза, както и усилията за декарбонизация и модернизация, производствените мощности за технологии за нулеви нетни емисии в Съюза трябва да нараснат. Необходимо е производителите на слънчеви фотоволтаични (ФВ) технологии в Съюза да увеличат конкурентното си предимство и да подобрят перспективите за сигурността на доставките, като се стремят до 2030 г. да достигнат поне 30 гигавата оперативни производствени мощности за слънчеви фотоволтаични уредби в цялата верига на стойността на ФВ, в съответствие с целите, заложи в Европейския алианс на промишлеността за производство на фотоволтаична енергия, който има подкрепата на Стратегията на ЕС за слънчевата енергия³⁸. Производителите от Съюза на вятърни генератори и термопомпи трябва да затвърдят конкурентното си предимство и да запазят или увеличат сегашните си пазарни дялове през това десетилетие в съответствие с прогнозите на Съюза за внедряване на технологии, които да отговарят на неговите цели за 2030 г. в областта на енергетиката и климата³⁹. Това означава, че през 2030 г. производствените мощности на Съюза за вятърни генератори трябва да бъдат най-малко 36 GW, а за термопомпи — най-малко 31 GW. Необходимо е производителите от Съюза на акумулаторни батерии и електролизьори да затвърдят технологичното си лидерство и да допринесат активно за формирането на тези пазари. При технологиите за акумулаторни батерии това би означавало принос за постигане на целите на Европейския алианс за акумулаторните батерии и стремеж почти 90 % от годишното търсене на акумулаторни батерии в Съюза да бъде задоволено от производители на акумулаторни батерии от Съюза, което означава производствени мощности на Съюза от поне 550 GWh през 2030 г. За производителите на електролизьори в ЕС планът REPowerEU предвижда до 2030 г. да бъдат произведени 10 млн. тона водород от възобновяеми източници на вътрешния пазар и да бъдат внесени още до 10 млн. тона водород от възобновяеми източници. За да може технологичното лидерство на ЕС да се превърне в търговско, зад което застават Комисията и Европейският алианс за чист водород в своята Съвместна декларация за електролизьорите, производителите на електролизьори в ЕС следва да увеличат допълнително капацитета си, така че до 2030 г. общата мощност на инсталираните електролизьори да достигне поне 100 GW за водород.
- (18) Като се вземат предвид тези цели заедно и същевременно се отчита фактът, че за някои елементи от веригата на доставките (напр. инвертори, както и слънчеви фотоелементи, полупроводникови пластини и слитъци за слънчеви фотоволтаични уредби или катоди и аноди за акумулаторни батерии)

³⁸ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Стратегия на ЕС за слънчевата енергия“, SWD(2022) 148 final, 18.5.2022 г.

³⁹ Съгласно целите на плана REPowerEU, изложени в него (COM/2022/230 final), и придружаващия го работен документ на службите на Комисията „Изпълнение на плана за действие на ЕС за енергийна ефективност: нужди от инвестиции, ускорител на водорода и постигане на целите във връзка с биометана“, придружаващ документа: Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „План REPowerEU“, SWD/2022/230 final, 18.5.2022 г.

производствените мощности на Съюза са ниски, целта за годишните мощности на Съюза за технологии за нулеви нетни емисии следва да се доближи до или да достигне общ годишен производствен сравнителен показател от поне 40 % от годишните нужди от внедряване до 2030 г. за технологиите, изброени в приложението.

- (19) Увеличаването на производствените мощности при технологиите за нулеви нетни емисии в Европейския съюз ще доведе до по-голямо предлагане на технологии за нулеви нетни емисии и ще способства за прехода към чисти енергийни източници в световен мащаб.
- (20) В същото време продуктите в областта на технологиите за нулеви нетни емисии ще допринесат за устойчивостта на Съюза и сигурността на доставките на чиста енергия. Сигурните доставки на чиста енергия са предпоставка за икономическото развитие, както и за обществения ред и сигурност. Продуктите в областта на технологиите за нулеви нетни емисии ще ползват и други стратегически важни стопански сектори, като например земеделието и производството на храни, осигурявайки достъп до чиста енергия и машини на конкурентни цени, което допринася по устойчив начин за продоволствената сигурност на ЕС и за осигуряването на все по-голям пазар за алтернативни продукти на биологична основа чрез кръговата икономика. По същия начин постигането на амбициозните цели на Съюза в областта на климата ще доведе до икономически растеж и нарастване на социалното благосъстояние.
- (21) За да се запази конкурентоспособността и да се намалят настоящите стратегически зависимости от вноса на ключови продукти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и техните вериги на доставка, като същевременно се избегне формирането на нови зависимости, е необходимо Съюзът да продължи да укрепва своята индустриална база за постигане на нулеви нетни емисии и да стане по-конкурентоспособен и среда, която благоприятства иновациите. Съюзът трябва да създаде условия за по-бързо, по-лесно и по-предвидимо развитие на производствените мощности.
- (22) През юни 2023 г.⁴⁰ държавите членки следва да представят актуализирани проекти на своите национални планове в областта на енергетиката и климата (НПЕК) за периода 2021—2030 г. Както се подчертава в насоките на Комисията за държавите членки за актуализиране на националните планове в областта на енергетиката и климата за периода 2021—2030 г.⁴¹, в актуализираните планове следва да бъдат описани целите и политиките на държавите членки за улесняване на разширяването на проектите за производство на налични на пазара нисковъглеродни технологии, оборудване и ключови компоненти на тяхната територия. В тези планове следва също така да се опишат целите и политиките на държавите членки за постигане на посоченото разширяване чрез усилия за диверсификация в трети държави и за даване на възможност на техните промишлени отрасли да улавят и съхраняват трайно емисиите на CO₂ в обекти за геоложко съхраняване.

⁴⁰ Държавите членки актуализират националните си планове за периода 2021—2030 г. до юни 2023 г. (проектопланове) и юни 2024 г. (окончателни планове). Вж. член 14 и изискванията в глава 2 и приложение I към Регламент (ЕС) 2018/1999.

⁴¹ [Известие на Комисията относно насоките за държавите членки за актуализиране на националните планове в областта на енергетиката и климата за периода 2021—2030 г., 2022/C 495/02](#), (ОВ С 495, 29.12.2022 г., стр. 24).

- (23) Освен това в Съобщението относно Промисления план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии⁴² бе очертан всеобхватен подход за подкрепа на разрастването на технологиите за чиста енергия, който се основава на четири стълба. По първия стълб целта е изграждане на регулаторна среда, която опростява и ускорява издаването на разрешения за нови производствени и монтажни обекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и улеснява разрастването на отраслите в Съюза, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии. Вторият стълб на плана е насочен към стимулиране на инвестициите и финансирането на производството в областта на технологиите за нулеви нетни емисии чрез приетата през март 2023 г. преработена Временна рамка за мерките за държавна помощ при кризи и преход и чрез създаването на Европейски фонд за суверенитет за запазване на европейското предимство в областта на критичните и нововъзникващите технологии, свързани с екологичния и цифровия преход. Третият стълб е свързан с развитието на уменията, които са нужни за осъществяването на прехода, и с увеличаването на броя на квалифицираните работници в сектора на технологиите за чиста енергия. Четвъртият стълб е насочен към търговията и диверсификацията на веригата за доставка на суровините от критично значение. Това включва създаване на клуб за суровините от критично значение, работа с единомислещи партньори за колективно укрепване на веригите за доставки и отскубване от зависимостта от единствени доставчици на суровини от критично значение.
- (24) В рамките на първия стълб Съюзът следва да разработи и поддържа индустриална база за предоставяне на решения в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, с което да подсили енергийните си доставки, като същевременно не изоставя амбициозните си цели за постигане на климатична неутралност. В подкрепа на тази цел и за да се избегнат зависимости при доставките на технологии за нулеви нетни емисии, което би забавило резултатите от усилията на Съюза за намаляване на емисиите на парникови газове или би изложило на риск сигурността на енергийните доставки, в настоящия регламент се определят разпоредби за насърчаване на търсенето на устойчиви и издръжливи технологии за нулеви нетни емисии.
- (25) Директиви 2014/23/ЕС, 2014/24/ЕС и 2014/25/ЕС вече позволяват на възлагащите органи и възложителите, които възлагат поръчки чрез процедури за възлагане на обществени поръчки, да определят кои оферти са най-изгодни икономически не единствено въз основа на цената или разходите, но отчитайки и други критерии. Например качеството на офертата, включително нейните социални, екологични и иновативни страни. Когато възлагат обществени поръчки в областта на технологиите за нулеви нетни емисии посредством тръжни процедури, възлагащите органи и възложителите следва надлежно да оценяват приноса на офертите към устойчивото развитие и икономическата устойчивост по редица критерии, свързани с екологичната устойчивост, иновациите, интеграцията на енергийната система и икономическата устойчивост, заложили в офертата.
- (26) Критериите за социална устойчивост вече може да се прилагат съгласно съществуващото законодателство и може да включват условията на труд и колективното договаряне в съответствие с Европейския стълб на социалните

---

⁴² Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Промислен план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии“, Брюксел, COM/2023/62 final, 1.2.2023 г.

права съгласно член 30, параграф 3 от Директива 2014/23/ЕС, член 18, параграф 2 от Директива 2014/24/ЕС и член 36, параграф 2 от Директива 2014/25/ЕС. Възлагащите органи следва да допринасят за социалната устойчивост, като вземат необходимите мерки, за да гарантират, че при изпълнението на договорите за поръчки икономическите оператори спазват приложимите задължения в областта на социалното и трудовото право, установени с правото на Съюза, националното право, колективните споразумения или с разпоредби на международното екологично, социално и трудово право, които са изброени в приложение X към Директива 2014/23/ЕС, приложение X към Директива 2014/24/ЕС и приложение XIV към Директива 2014/25/ЕС⁴³.

- (27) Без да се засяга законодателството на Съюза, приложимо към конкретна технология, включително съгласно предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за определяне на изискванията за екопроектиране към устойчиви продукти⁴⁴ и предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно батериите и отпадъчните батерии⁴⁵, и освен ако в тях не е посочено друго, при оценката на екологичната устойчивост на решенията за нулеви нетни емисии, доставяни въз основа на настоящия регламент, възлагащите органи и възложителите може да вземат предвид различни елементи с въздействие върху климата и околната среда. Те може да включат например дълготрайността и надеждността на решението; лесното извършване на ремонт и поддръжка; лесното актуализиране и обновяване; лесното рециклиране и неговото качество; употребата на вещества; потреблението на енергия, вода и други ресурси на един или повече етапи от жизнения цикъл на продукта; теглото и обема на продукта и неговата опаковка; включването на използвани компоненти; количеството, характеристиките и наличността на консумативи, необходими за правилната употреба и поддръжка; отпечатъка и въздействието на продукта върху околната среда през целия му жизнен цикъл; въглеродния отпечатък на продукта; изпускането на пластмасови микрочастици; емисиите във въздуха, водата или почвата, изпускани на един или повече етапи от жизнения цикъл на продукта; количеството генерирани отпадъци; условията за употреба.
- (28) В рамките на процедура за възлагане на обществена поръчка с оглед на необходимостта от избягване на единствен източник на доставка в областта на технологиите за нулеви нетни емисии по смисъла на член 19, параграф 2 и без да се засягат международните ангажименти на Съюза, доставките следва да се смятат най-малкото за недостатъчно диверсифицирани, когато над 65 % от търсенето на конкретна технология за нулеви нетни емисии в рамките на Съюза се задоволява само от един източник.
- (29) За целите на създаването на схеми в полза на домакинствата или потребителите, които да стимулират закупуването на крайни продукти с технологии за нулеви

---

⁴³ Известие на Комисията — „Социално отговорни покупки — ръководство за предвиждане на социални критерии при възлагане на обществени поръчки (второ издание)“, С(2021) 3573 final.

⁴⁴ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за създаване на рамка за определяне на изискванията за екопроектиране към устойчиви продукти и за отмяна на Директива 2009/125/ЕО, COM/2022/142 final, 30.3.2022 г.

⁴⁵ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно батериите и отпадъчните батерии, за отмяна на Директива 2006/66/ЕО и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/1020, COM/2020/798 final, 10.12.2020 г.

нетни емисии, и без да се засягат международните ангажименти на Съюза, доставките следва да се смятат за недостатъчно диверсифицирани, когато над 65 % от търсенето на конкретна технология за нулеви нетни емисии в рамките на Съюза се задоволява само от един източник. За да се осигури последователно прилагане, считано от датата на прилагане на настоящия регламент, Комисията следва да публикува годишен списък на разпределението на произхода на крайните продукти с технологии за нулеви нетни емисии, които попадат в тази категория, с разбивки по дела на доставките в Съюза с произход от различни източници през последната година, за която има налични данни.

- (30) С Решение 2014/115/ЕС на Съвета беше одобрено по-специално изменението на Споразумението за държавните поръчки („СДП“)⁴⁶ на Световната търговска организация. Целта на СДП е да установи многостранна рамка от балансирани права и задължения по отношение на обществените поръчки с оглед постигане на либерализация и разширяване на световната търговия. За поръчките, които попадат в обхвата на допълнение I към СДП на Европейския съюз, както и в обхвата на други обвързващи Съюза международни споразумения в тази област, и член III:8, буква а) от Общото споразумение за митата и търговията от 1994 г. за обществени поръчки, възлагани от правителствени агенции за продукти, закупени с цел търговска препродажба или с цел използване в производството на стоки за търговска продажба, възлагащите органи и възложителите следва да не прилагат изискванията на член 19, параграф 1, буква г) по отношение на икономическите оператори на източници на доставки, които са подписали споразуменията.
- (31) Прилагането на разпоредбите относно икономическата устойчивост в процедурите за възлагане на обществени поръчки, посочени в член 19, следва да не засяга прилагането на член 25 от Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁴⁷, както и на членове 43 и 85 от Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁴⁸, в съответствие с насоките на Комисията от 2019 г.⁴⁹. Аналогично разпоредбите относно възлагането на обществени поръчки следва да продължат да се прилагат в областта на строителството, доставките и услугите, които са предмет на член 19, включително на член 67, параграф 4 от Директива 2014/24/ЕС и на всички мерки за изпълнение, произтичащи от предложението за Регламент за създаване на рамка за определяне на изискванията за екопроектиране към устойчиви продукти.
- (32) Тежестта на критериите за приноса на офертата към устойчивото развитие и икономическата устойчивост при процедурите за възлагане на обществени поръчки не засяга възможността възлагащите органи и възложителите да определят по-висок праг за критериите, свързани с екологичната устойчивост и иновациите, в съответствие с член 41, параграф 3 и съображение 64 от

⁴⁶ Решение 2014/115/ЕС на Съвета от 2 декември 2013 г. относно сключването на Протокола за изменение на Споразумението за държавните поръчки (ОВ L 68, 7.3.2014 г., стр. 1).

⁴⁷ Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65).

⁴⁸ Директива 2014/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. относно възлагането на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги и за отмяна на Директива 2004/17/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 243).

⁴⁹ Съобщение на Комисията: „Ръководство за участието на оференти и стоки от трети държави на пазара на ЕС за обществени поръчки“, Брюксел, 24.7.2019 г., С(2019) 5494 final.

Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁵⁰, член 67, параграф 5 от Директива 2014/24/ЕС и член 82, параграф 5 от Директива 2014/25/ЕС.

- (33) С цел да се ограничи административната тежест, произтичаща от необходимостта да се вземат предвид критериите за приноса на офертата към устойчивото развитие и икономическата устойчивост, по-специално за по-малките публични купувачи и при договори с по-ниска стойност, които нямат значително въздействие върху пазара, прилагането на съответните разпоредби на настоящия регламент следва да бъде отложено за две години за публични купувачи, които не са централни органи за покупки, и за договори на стойност под 25 млн. евро.
- (34) За целите на прилагането на разпоредбите относно възлагането на обществени поръчки съгласно член 19, когато даден продукт е обхванат от делегиран акт, приет съгласно Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета⁵¹, възлагащите органи или възложителите следва да закупуват само продукти, които отговарят на задължението, установено в член 7, параграф 2 от посочения регламент.
- (35) На домакинствата и крайните потребители се пада съществена част от потреблението на крайни продукти с технологии за нулеви нетни емисии в Съюза, а публичните схеми за подпомагане, които стимулират закупуването на такива продукти от домакинствата, по-специално от уязвимите домакинства и потребителите с ниски до средни доходи, са важни инструменти за ускоряване на екологичния преход. В рамките на инициативата за фотоволтаични покриви, обявена в стратегията на ЕС за слънчевата енергия⁵², държавите членки следва например да създадат национални програми в подкрепа на мащабното внедряване на покривни уредби за слънчева енергия. В плана REPowerEU Комисията призова държавите членки да използват пълноценно мерките за подкрепа, които насърчават преминаването към термпомпи. Подобни схеми за подпомагане, създадени на национално равнище от държавите членки или на местно равнище от местните или регионалните органи, също следва да допринасят за подобряване на устойчивото развитие и икономическата устойчивост на отраслите в ЕС за технологии за нулеви нетни емисии. Публичните органи следва например да предоставят по-висока финансова компенсация на бенефициерите при закупуването на крайни продукти с технологии за нулеви нетни емисии, които ще допринесат в по-голяма степен за икономическата устойчивост на Съюза. Публичните органи следва да гарантират, че техните схеми са открити, прозрачни и недискриминационни, така че да допринесат за увеличаване на потреблението на продукти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии в Съюза. Публичните органи следва също така да ограничат допълнителната финансова компенсация за такива продукти, за да не се забавя внедряването на технологии за нулеви нетни емисии

⁵⁰ Директива 2014/23/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за възлагане на договори за концесия (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 1).

⁵¹ Регламент (ЕС) 2017/1369 на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2017 г. за определяне на нормативна рамка за енергийно етикетане и за отмяна на Директива 2010/30/ЕС (ОВ L 198, 28.7.2017 г., стр. 1).

⁵² Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите: „Стратегия на ЕС за слънчевата енергия“, COM(2022) 221 final, 18.5.2022 г.

в Съюза. За да се повиши ефикасността на такива схеми, държавите членки следва да гарантират, че информацията е лесно достъпна на безплатен уебсайт както за потребителите, така и за производителите в областта на технологиите за нулеви нетни емисии. Използването от страна на публичните органи на приноса за постигане на устойчиво развитие и икономическа устойчивост в схеми, насочени към потребителите или домакинствата, не следва да засяга правилата за държавна помощ и правилата на СТО относно субсидиите.

- (36) При разработването на схеми в полза на домакинствата или потребителите, които стимулират закупуването на крайните продукти с технологии за нулеви нетни емисии, изброени в приложението, държавите членки, регионалните или местните органи, публичноправните организации или сдруженията, създадени от един или повече такива органи или от една или повече такива публичноправни организации, следва да гарантират спазването на международните ангажменти на Съюза, включително като осигурят, че схемите не достигат мащаби, които сериозно да накърнят интересите на членовете на СТО.
- (37) Комисията следва също така да подпомага държавите членки при разработването на схеми, насочени към домакинствата и потребителите, с цел изграждане на полезни взаимодействия и обмен на най-добри практики. Платформата „Net-Zero Europe“ следва също да играе важна роля за по-ускорено изпълнение на приноса към устойчивото развитие и икономическата устойчивост от страна на държавите членки и публичните органи в техните практики за възлагане на обществени поръчки и провеждане на търгове. Тя следва да издаде насоки и да определи най-добрите практики за това как да се определи и използва приносът, като посочи конкретни и подробни примери.
- (38) За да се позволи на промишлеността да адаптира производството си навреме, възлагащите органи и възложителите следва да информират пазара предварително за нуждите, които очакват да имат по отношение на обществените поръчки за продукти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии.
- (39) Както е посочено в Съобщението относно Промисления план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии, публикувано на 1 февруари 2023 г., пазарните дялове на промишлеността на Съюза са подложени на силен натиск поради субсидиите в трети държави, които нарушават еднаквите условия на конкуренция. Това налага Съюзът да реагира бързо и енергично и да модернизира своята правна рамка.
- (40) Достъпът до финансиране е от ключово значение за гарантиране на отворената стратегическа автономност на Съюза и за създаване на стабилна производствена база за технологии за нулеви нетни емисии и техните вериги на доставка в целия Съюз. По-голямата част от инвестициите, необходими за постигане на целите на Европейския зелен пакт, ще дойдат от частен капитал⁵³, привлечен от потенциала за растеж на екосистемата за нулеви нетни емисии. Ето защо добре функциониращите, задълбочени и интегрирани капиталови пазари ще бъдат от

---

⁵³ Работен документ на службите на Комисията от 27.5.2020 г. „Определяне на нуждите на Европа от възстановяване“, SWD(2020) 98 final, придружаващ Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Европейския съвет, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите „Часът на Европа: възстановяване и подготовка за следващото поколение“.

съществено значение за набирането и насочването на средствата, необходими за екологичния преход и проектите за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии. Следователно е необходим бърз напредък по проекта за съюз на капиталовите пазари, за да може ЕС да постигне целите си за нулеви нетни емисии. Програмата за устойчиво финансиране (и смесено финансиране) също играе решаваща роля за увеличаване на инвестициите в технологии за нулеви нетни емисии, като същевременно се гарантира конкурентоспособността на сектора.

- (41) Когато само частните инвестиции не са достатъчни, ефективното внедряване на проектите за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии може да изисква публично подпомагане под формата на държавна помощ. Такава помощ трябва да има стимулиращ ефект и да е необходима, подходяща и пропорционална. Съществуващите насоки за държавна помощ, които неотдавна бяха задълбочено преразгледани в съответствие с двойните цели на прехода, предоставят широки възможности за подкрепа на инвестициите в проекти, попадащи в обхвата на настоящия регламент, при спазване на определени условия. Държавите членки могат да играят важна роля за улесняване на достъпа до финансиране на проекти за производство на технологии за нулеви нетни емисии, като тушират пазарните несъвършенства чрез целенасочена държавна помощ. С приетата на 9 март 2023 г. Временна рамка за мерки за държавна помощ при кризи и преход (ВРКП) се цели осигуряване на еднакви условия на конкуренция на вътрешния пазар по отношение на отраслите, в които е установен риск от преместване в трета държава, както и пропорционалност на помощта що се отнася до нейния размер. Тя ще позволи на държавите членки да въведат мерки за подпомагане на нови инвестиции в производствени съоръжения в определени отрасли от стратегическо значение за постигането на нулеви нетни емисии, включително чрез данъчни облекчения. Разрешеният размер на помощта може да бъде модулиран с по-високи интензитети на помощта и тавани на размера на помощта, ако инвестицията се осъществява в подпомагани региони, за да се допринесе за постигането на целта за сближаване между държавите членки и регионите. Необходими са подходящи условия, за да се уточнят конкретните рискове от отклоняване на инвестицията извън Европейското икономическо пространство (ЕИП) и за да се гарантира, че не съществува риск от преместване в рамките на ЕИП. За да наберат национални ресурси за тази цел, държавите членки могат да използват част от приходите от СТЕ, които държавите членки трябва да разпределят за цели, свързани с климата.
- (42) Няколко програми на Съюза за финансиране, като Механизма за възстановяване и устойчивост, програмата InvestEU, програмите за политиката на сближаване или Фонда за иновации, също са на разположение за финансиране на инвестиции в проекти за производство на продукти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии.
- (43) С изменения Регламент за Механизма за възстановяване и устойчивост⁵⁴ се предоставя допълнителна безвъзмездна подкрепа в размер на 20 млрд. евро на

⁵⁴ Регламент (ЕС) 2023/435 на Европейския парламент и на Съвета от 27 февруари 2023 г. за изменение на Регламент (ЕС) 2021/241 във връзка с главите за REPowerEU в планове за възстановяване и устойчивост и за изменение на регламенти (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) 2021/1060 и (ЕС) 2021/1755 и Директива 2003/87/ЕО (ОВ L 63, 28.2.2023 г., стр. 1).

държавите членки за насърчаване на енергийната ефективност и замяна на изкопаемите горива, наред с другото, и чрез европейски проекти в отраслите, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии. Както е посочено в насоките на Комисията относно главите за REPowerEU⁵⁵, държавите членки се насърчават да включат в главата за REPowerEU на своите планове за възстановяване и устойчивост мерки в подкрепа на инвестициите в производството на продукти за технологии за нулеви нетни емисии и в промишлените иновации в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета⁵⁶.

- (44) InvestEU е водещата програма на ЕС за насърчаване на инвестициите, особено в областта на екологичния и цифровия преход, чрез предоставяне на финансиране и техническа подкрепа, например чрез механизми за смесено финансиране. Този подход допринася за привличането на допълнителен публичен и частен капитал. Освен това държавите членки се насърчават да допринасят за раздел „Държави членки“ на програмата InvestEU, за да подкрепят финансовите продукти, които са достъпни за производството в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, без да се засягат приложимите правила за държавна помощ.
- (45) Държавите членки могат да предоставят подкрепа от програмите на политиката на сближаване в съответствие с приложимите правила съгласно Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета⁵⁷, за да насърчават изпълнението на стратегически проекти за нулеви нетни емисии в по-слабо развитите региони и регионите в преход чрез инвестиционни пакети за инфраструктура, продуктивни инвестиции в иновации, производствени мощности в МСП, услуги, обучение и повишаване на квалификацията, включително подкрепа за изграждане на капацитет на публичните органи и организаторите на проекти. Приложимите проценти на съфинансиране, определени в програмите, могат да бъдат до 85 % за по-слабо развитите региони и до 60 % или 70 % за регионите в преход в зависимост от съответния фонд и статута на региона, но държавите членки могат да надхвърлят тези тавани на равнището на съответния проект, когато това е възможно съгласно правилата за държавна помощ. Инструментът за техническа подкрепа може да помогне на държавите членки и регионите при изготвянето на стратегии за растеж с нулеви нетни емисии, подобряване на стопанската среда, намаляване на бюрокрацията и ускоряване на издаването на разрешения. Държавите членки следва да бъдат стимулирани да насърчават устойчивостта на стратегическите проекти за нулеви нетни емисии чрез включването на тези инвестиции в европейските вериги за създаване на стойност, като се опират по-специално на мрежите за междурегионално и трансгранично сътрудничество.

⁵⁵ Известие на Комисията — Насоки относно плановете за възстановяване и устойчивост в контекста на плана REPowerEU, 2023/C 80/01 (ОВ С 80, 3.3.2023 г., стр. 1).

⁵⁶ Регламент (ЕС) 2021/241 на Европейския парламент и на Съвета от 12 февруари 2021 г. за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост (ОВ L 57, 18.2.2021 г., стр. 17).

⁵⁷ Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ОВ L 231, 30.6.2021 г., стр. 159).

- (46) Правното основание на Фонда за иновации също предоставя много обещаващ и икономически ефективен начин за подпомагане на разрастването на производството и внедряването на технологии за водород от възобновяеми източници и други стратегически технологии за нулеви нетни емисии в Европа, като по този начин се укрепва суверенитетът на Европа в областта на ключовите технологии за действия в областта на климата и енергийната сигурност.
- (47) Европейският фонд за суверенитет ще даде структурен отговор на нуждите от инвестиции. Това ще помогне на Европа да запази предимството си в областта на критичните и нововъзникващите технологии, свързани с екологичния и цифровия преход, в това число технологиите за нулеви нетни емисии. Този структурен инструмент ще се основава на опита от координирани многонационални проекти в рамките на ВПОИ и ще се стреми да подобри достъпа на всички държави членки до подобни проекти, като по този начин гарантира сближаването и предпазването на единния пазар от рискове, причинени от нееднакъв достъп до държавни помощи.
- (48) За да се преодолеят ограниченията на сегашните разпокъсани усилия за публични и частни инвестиции, да се улесни интеграцията и възвръщаемостта на инвестициите, Комисията и държавите членки следва да се координират по-добре и да създадат полезни взаимодействия между съществуващите програми за финансиране на равнище Съюз и на национално равнище, както и да осигурят по-добра координация и сътрудничество с промишлеността и основните заинтересовани страни от частния сектор. Платформата „Net-Zero Europe“ играе ключова роля за създаване на цялостен поглед върху наличните и подходящи възможности за финансиране и за обсъждане на индивидуалните нужди от финансиране на стратегически проекти за нулеви нетни емисии.
- (49) За да може проектите за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии да бъдат внедрени или да се разраснат възможно най-бързо с цел да се гарантира сигурност на доставките за Съюза на технологии за нулеви нетни емисии, е важно да се създаде сигурност при планирането и инвестициите, като се сведе до минимум административната тежест за организаторите на проекти. Поради това процесите по издаване на разрешения от държавите членки за проекти за производство на технологии за нулеви нетни емисии следва да бъдат рационализирани, като същевременно се гарантира, че тези проекти са безопасни, сигурни, екологосъобразни и отговарят на екологичните и социалните изисквания и изискванията за безопасността. Законодателството на Съюза в областта на околната среда определя общи условия за процеса и съдържанието на националните процедури за издаване на разрешения, като по този начин осигурява високо ниво на опазване на околната среда. Предоставянето на статут на стратегически проект за нулеви нетни емисии следва да не засяга приложимите условия за издаване на разрешения за съответните проекти, включително посочените в Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁵⁸, Директива 92/43/ЕИО на Съвета⁵⁹,

---

⁵⁸ Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 26, 28.1.2012 г., стр. 1).

⁵⁹ Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁶⁰, Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁶¹ и Директива (ЕС) 2010/75 на Европейския парламент и на Съвета⁶².

- (50) Същевременно невидимостта, сложността, а понякога и прекомерната продължителност на националните процедури за издаване на разрешения подкопават инвестиционната сигурност, необходима за ефективното разработване на проекти за производство на технологии за нулеви нетни емисии. Ето защо, за да осигурят и ускорят ефективното им прилагане, държавите членки следва да прилагат рационализирани и предвидими процедури за издаване на разрешения. Освен това стратегическите проекти за нулеви нетни емисии следва да получат приоритетен статут на национално равнище с цел да се гарантира бързо административно разглеждане и спешно разглеждане във всички съдебни производства и процедури за уреждане на спорове, свързани с тях, без това да пречи на компетентните органи да рационализират издаването на разрешения за други проекти за производство на технологии за нулеви нетни емисии, които не са стратегически проекти за нулеви нетни емисии, или издаването на разрешения по принцип.
- (51) Като се има предвид ролята на стратегическите проекти за нулеви нетни емисии за гарантиране на сигурността на доставките за Съюза на технологии за нулеви нетни емисии, както и приносът им за отворената стратегическа автономност на Съюза и за екологичния и цифровия преход, отговорните органи за издаване на разрешенията следва да разглеждат тези проекти като проекти от обществен интерес. Въз основа на своята индивидуална оценка отговорният орган за издаване на разрешенията може да стигне до заключението, че общественият интерес, обслужван от проекта, има предимство пред обществените интереси, свързани с опазването на природата и околната среда, и че следователно проектът може да бъде разрешен, при условие че са изпълнени всички съответни условия, посочени в Директива 2000/60/ЕО, Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО⁶³.
- (52) За да се намали сложността и да се повиши ефикасността и прозрачността, организаторите на проекти за производство на технологии за нулеви нетни емисии следва да могат да взаимодействат с единен национален орган, отговорен за координирането на целия процес на издаване на разрешения и предоставянето на цялостно решение в рамките на приложимия срок. За тази цел държавите членки следва да определят единен национален компетентен орган. В зависимост от вътрешната организация на дадена държава членка следва да е възможно задачите на националния компетентен орган да бъдат делегирани на друг орган при същите условия. За да гарантират ефективното изпълнение на

⁶⁰ Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

⁶¹ Директива 2004/35/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно екологичната отговорност по отношение на предотвратяването и отстраняването на екологичните щети (ОВ L 143, 30.4.2004 г., стр. 56).

⁶² Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (преработен текст), (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).

⁶³ Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7—25).

техните отговорности, държавите членки следва да осигурят достатъчно персонал и ресурси на своите национални компетентни органи или на всеки орган, действащ от тяхно име.

- (53) За да се осигури яснота относно статута на разрешенията за стратегически проекти за нулеви нетни емисии и да се ограничи успехът на потенциално недобронамерени съдебни спорове, като същевременно не се подкопава ефективният съдебен контрол, държавите членки следва да гарантират, че всички спорове относно процеса по издаване на разрешения се решават своевременно. За тази цел националните компетентни органи следва да гарантират, че заявителите и организаторите на проекти имат достъп до опростена процедура за постигане на споразумение и че стратегическите проекти за нулеви нетни емисии се разглеждат като спешни във всички съдебни производства и процедури за уреждане на спорове, които се отнасят до тях, като се гарантира зачитане на правото на защита.
- (54) За да се даде възможност на предприятията и организаторите на проекти, включително при трансгранични проекти, да извличат пряка полза от вътрешния пазар, без да понесат излишна допълнителна административна тежест, в Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета⁶⁴ са предвидени общи правила за осигуряването на онлайн процедури, които са от значение за функционирането на вътрешния пазар. Информацията, която е необходимо да се представя на националните компетентни органи като част от процесите по издаване на разрешения, обхванати от настоящия регламент, трябва да бъде обхваната в приложение I към Регламент (ЕС) 2018/1724 след изменението му с настоящия регламент, а съответните процедури да бъдат включени в приложение II към него, за да се гарантира, че организаторите на проекти могат да се възползват изцяло от онлайн процедурите и от техническата система, основана на принципа на еднократност. Националните компетентни органи, действащи като „обслужване на едно гише“ съгласно настоящия регламент, се включват в списъка на службите за оказване на съдействие и решаване на проблеми в приложение III към Регламент (ЕС) 2018/1724.
- (55) Проектите за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии преминават през продължителни и сложни процедури за издаване на разрешения, които продължават от две до седем години, в зависимост от държавата членка, технологията и сегмента на веригата за създаване на стойност. Като се има предвид размерът на необходимите инвестиции — по-специално за проектите с размери, сравними с тези на огромна фабрика, каквито са необходими за постигане на очакваните икономии от мащаба — неадекватните процеси по издаване на разрешения се явяват допълнителна пречка и често оказват неблагоприятен ефект върху увеличаването на производствените мощности в областта на технологиите за нулеви нетни емисии в Съюза. За да осигурят на организаторите на проекти и на други инвеститори сигурността и яснотата, които са им необходими, за да засилят разработването на проекти за производство на технологии за нулеви нетни емисии, държавите членки следва да гарантират, че процесът на издаване на разрешения за такива

---

⁶⁴ Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 г. за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 1).

проекти не се простира отвъд предварително определените срокове. За стратегически проекти за нулеви нетни емисии продължителността на процеса по издаване на разрешения следва да не надвишава 12 месеца за съоръжения с годишно производство над 1 GW и 9 месеца за съоръжения с годишно производство под 1 GW. За всички други производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии продължителността на процеса по издаване на разрешение следва да не надвишава 18 месеца за съоръжения с годишно производство над 1 GW и 12 месеца за съоръжения с годишно производство под 1 GW. За технологиите за нулеви нетни емисии, за които количественият показател GW не е от значение, като например електроенергийните мрежи и технологиите за улавяне и съхраняване на въглероден диоксид (CCS) или улавяне и използване на въглероден диоксид (CCU), следва да се прилагат горните граници на гореспосочените крайни срокове. При разширяване на съществуващи производствени линии всеки от гореспосочените срокове следва да бъде намален наполовина.

- (56) Освен това, като се има предвид значението на стратегическите проекти за нулеви нетни емисии за енергийните доставки на Съюза, някои административни ограничения следва да бъдат частично отменени или опростени, за да се ускори тяхното изпълнение.
- (57) Оценките на въздействието върху околната среда и лицензите, изисквани съгласно правото на Съюза, включително по отношение на водите, въздуха, екосистемите, местообитанията, биологичното разнообразие и птиците, са неразделна част от процедурата по издаване на разрешение за проект за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и съществена предпазна мярка, за да се гарантира, че отрицателните въздействия върху околната среда са избегнати или сведени до минимум. Същевременно, за да се гарантира, че процедурите по издаване на разрешения за производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии са предвидими и навременни, следва да се използват всички възможности за рационализиране на изискваните оценки и лицензи, без да се понижава нивото на защита на околната среда. Във връзка с това следва да се гарантира, че необходимите оценки са обединени, за да се предотврати ненужно припокриване, и следва да се гарантира, че организаторите на проекти и отговорните органи изрично се договарят за обхвата на обединената оценка преди извършването ѝ, за да се предотвратят ненужни последващи действия.
- (58) Конфликтите относно земеползването могат да създадат пречки пред изпълнението на производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии. Добре разработените планове, включително териториалните планове и зонирването, които отчитат възможностите за осъществяване на производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и чиито потенциални въздействия върху околната среда са оценени, могат да спомогнат за балансиране на обществените блага и интереси, като намалят потенциала за конфликти и ускорят устойчивото внедряване на производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии в Съюза. Ето защо отговорните национални, регионални и местни органи следва да обмислят включването на разпоредби за производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии при разработването на съответните планове.

- (59) Космическите данни и услуги, получени от космическата програма на ЕС, и по-специално от програмата „Коперник“, се използват, доколкото е възможно, за предоставяне на информация за геологията, биологията, екологията, социално-икономическото развитие и наличието на ресурси за целите на екологичните оценки и лицензите. Тези данни и услуги, и по-специално капацитетът на програмата „Коперник“ за мониторинг и проверка на антропогенните емисии на CO₂, са от най-голямо значение за оценката на въздействието на промишлените проекти и въздействието на поглътителите на антропогенен CO₂ върху концентрациите и потоците на парникови газове в световен мащаб.
- (60) Както е предвидено в член 10, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1025/2012, Комисията следва да поиска от една или повече европейски организации за стандартизация да изготвят европейски стандарти в подкрепа на целите на настоящия регламент.
- (61) „Водородните долини“ с промишлени приложения за крайно потребление играят важна роля за декарбонизацията на енергоемките промишлени отрасли. С плана REPowerEU бе заложено като цел удвояването на броя на „водородните долини“ в Съюза. За постигането на тази цел държавите членки следва да ускорят издаването на разрешения, да обмислят създаването на регулаторни лаборатории и да поставят като приоритет достъпа до финансиране. За да стане промишлеността в областта на технологиите за нулеви нетни емисии по-издръжлива, държавите членки следва да осигурят взаимосвързаност на „водородните долини“ през границите на Съюза. Промислените съоръжения, които произвеждат собствена енергия и които могат да допринесат положително за производството на електроенергия, следва да се насърчават да участват в интелигентната енергийна мрежа като производители на енергия чрез опростяване на регулаторните изисквания.
- (62) Регулаторните лаборатории за нулеви нетни емисии могат да бъдат важен инструмент за насърчаване на иновациите в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и обучението във връзка с регулирането. За иновациите е необходима благоприятна среда — експериментални пространства, тъй като научните резултати изискват изпитвания в контролирана реална среда. Следва да се въведат регулаторни лаборатории за изпитване на иновативни технологии за нулеви нетни емисии в контролирана среда за ограничен период от време. Целесъобразно е да се постигне баланс между правната сигурност за участниците в регулаторните лаборатории с нулеви нетни емисии и постигането на целите в законодателството на Съюза. Тъй като регулаторните лаборатории за нулеви нетни емисии трябва във всички случаи да отговарят на съществените изисквания към всяка технология за нулеви нетни емисии, установени в правото на Съюза и в националното право, е целесъобразно да се предвиди, че участниците, които отговарят на изискванията за допустимост за регулаторните лаборатории за нулеви нетни емисии и които добросъвестно следват насоките, предоставени от компетентните органи, и условията на плана, съгласуван с тези органи, не подлежат на административни глоби или санкции. Това е оправдано, тъй като въведените предпазни мерки по принцип ще гарантират ефективното спазване на законодателството на Съюза или на държавата членка по отношение на технологията за нулеви нетни емисии, разглеждана в регулаторните лаборатории. През 2023 г., както е обявено в Новата европейска програма за иновации, Комисията ще публикува документ с насоки за регулаторните лаборатории, за да подпомогне държавите членки в подготовката на

регулаторните лаборатории за технологиите за нулеви нетни емисии. Иновативните технологии може в крайна сметка да се окажат от съществено значение за постигане на преследваната от Съюза климатична неутралност и гарантиране на сигурността на доставките и устойчивостта на енергийната система на Съюза и съответно да попаднат сред стратегическите технологии за нулеви нетни емисии.

- (63) Предлага се общ сравнителен показател и приблизителни цели за производството в Европейския съюз на ключови продукти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, за решаване на бъдещите безпокойство въпроси относно зависимостта и уязвимостта, свързани с вноса, и да се гарантира постигане на целите на Съюза в областта на климата и енергетиката.
- (64) Разрастването на европейските отрасли за технологии за нулеви нетни емисии изисква значително количество допълнителни квалифицирани работници, което предполага значителна нужда от инвестиции в преквалификация и повишаване на квалификацията, включително в областта на професионалното образование и обучение. Това следва да допринесе за създаването на качествени работни места в съответствие с целите за заетост и обучение на Европейския стълб на социалните права. Енергийният преход ще изисква значително увеличаване на броя на квалифицираните работници в редица сектори, включително възобновяемата енергия и съхраняването на енергия, и носи голям потенциал за създаване на качествени работни места. Според Европейския стратегически план за енергийните технологии на Комисията⁶⁵ нуждите в подсектора на водородните горивни елементи само в производството се оценяват на 180 000 добре обучени работници, техници и инженери до 2030 г. В сектора на слънчевите фотоволтаични уредби ще са необходими до 66 000 работни места само в производството. Европейските служби по заетостта (EURES) предоставят информация, консултации и наемане или намиране на работа в полза на работниците и работодателите, включително отвъд националните граници в рамките на вътрешния пазар.
- (65) Тъй като засилването на производствените мощности при ключовите технологии за нулеви нетни емисии в Съюза няма да бъде възможно без значителна квалифицирана работна ръка, е необходимо да се въведат мерки за стимулиране на активизирането на повече хора на пазара на труда, особено на жени и млади хора, незаети с работа, учене или обучение (NEET), включително чрез подходи, основани първо на уменията като допълнение към наемането на работа въз основа на квалификация. Освен това, в съответствие с целите на Препоръката на Съвета относно гарантирането на справедлив преход към климатична неутралност, е важно да се окаже конкретна подкрепа при преминаване от едно работно място на друго на работниците в отживелите и замиращите сектори. Това означава да се инвестира в умения и в създаване на качествени работни места, необходими за технологиите за нулеви нетни емисии в Съюза. Въз основа на съществуващите инициативи, като Пакта за умения, дейностите на равнището на ЕС по определяне и прогнозиране на необходимите умения, като тези на Европейския център за развитие на професионалното обучение (Cedefop) и Европейския орган по труда, както и на Подробните планове за действие за

---

⁶⁵ Европейска комисия, Генерална дирекция „Научни изследвания и иновации“, Съвместен изследователски център, „Стратегически план за енергийни технологии (SET)“, Служба за публикации, 2019 г., <https://data.europa.eu/doi/10.2777/04888>.

секторно сътрудничество в областта на уменията, целта е да се мобилизират всички участници: органите на държавите членки, включително на регионално и местно равнище, доставчиците на образование и обучение, социалните партньори и промишлеността, по-специално МСП, за да се набележат необходимите умения, да се разработят програми за образование и обучение и да се прилагат в голям мащаб по бърз и оперативен начин. Стратегическите проекти за нулеви нетни емисии имат ключова роля в това отношение. Държавите членки и Комисията могат да осигурят финансова подкрепа, включително като използват възможностите на бюджета на Съюза чрез инструменти като Европейския социален фонд плюс, Фонда за справедлив преход, Европейските фондове за регионално развитие, Механизма за възстановяване и устойчивост, Модернизационния фонд, плана REPowerEU и програмата „Единен пазар“.

(66) Въз основа на предишния опит, като Пакта за умения и Европейския алианс за акумулаторните батерии, европейските академии за промишленост с нулеви нетни емисии следва да разработят и въведат образователни и обучителни програми за повишаване на квалификацията и за преквалификация на работниците, необходими за ключови вериги за създаване на стойност в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, като фотоволтаичните технологии и технологиите за слънчева топлинна енергия, технологиите за чист водород и при суровините. Целта на академиите ще бъде да осигурят възможност за обучение и образование на 100 000 учащи се в рамките на три години след създаването им, с което ще допринесат за това да се осигурят добре обучените кадри, които са необходими в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, в това число в малките и средните предприятия. Въпросното образователно съдържание следва да се разработи и въведе съвместно с доставчиците на образование и обучение в държавите членки, съответните органи на държавите членки и социалните партньори. Доставчиците на образование и обучение, промишлеността и други участници в повишаването на квалификацията и преквалификацията в държавите членки, като например публичните служби по заетостта, следва да предоставят съдържанието, създадено от академиите. За да се осигури прозрачност и преносимост на уменията, както и мобилност на работниците, европейските академии за промишленост с нулеви нетни емисии ще разработят и въведат удостоверения, включително микроудостоверения, описващи достигнатите умения в рамките на обучението. Те следва да се издават под формата на европейски удостоверения за обучение и могат да бъдат интегрирани в EUROPASS и, когато е уместно, да бъдат включени в националните квалификационни рамки. Държавите членки се насърчават да подкрепят непрекъснатата преквалификация и повишаване на квалификацията, предлагани от академиите и съответните доставчици на образование и обучение на тяхна територия, чрез национални програми и финансиране от Съюза, включително от Европейския социален фонд плюс, Механизма за възстановяване и устойчивост, Европейския фонд за регионално развитие, механизма за справедлив преход, Модернизационния фонд и Инструмента за техническа подкрепа. Платформата „Net-Zero Europe“ следва да съдейства за насочване на работата на академиите и за осигуряване на надзор.

(67) При липса на специални разпоредби в правото на Съюза, въвеждащи минимални изисквания за обучение за достъп до регулирана професия или за нейното упражняване, държавата членка е компетентна да реши дали и как да регулира дадена професия. При все това националните правила, уреждащи достъпа до

регулирани професии, не трябва да представляват неоправдано или несъразмерно препятствие за упражняването на тези основни права. Компетентността за регулиране на достъпа до дадена професия трябва да се упражнява съгласно принципите на недискриминация и пропорционалност в съответствие с Директива (ЕС) 2018/958 на Европейския парламент и на Съвета от 28 юни 2018 г. относно проверката за пропорционалност преди приемането на ново регулиране на професии. В оценката си държавите членки следва да вземат предвид всички неблагоприятни последици, които регулирането на професиите може да окаже върху наличието на обучени кадри в отраслите, които спомагат за постигането на нулеви нетни емисии, и да се стремят да ограничат в максимална степен регулирането в тези области.

- (68) Когато програмите за обучение, разработени от европейските академии за промишленост с нулеви нетни емисии, водят до издаване на удостоверения, които биха били от полза за лицата, търсещи достъп до регулирана професия, държавите членки следва да приемат тези удостоверения като достатъчно доказателство за знанията, уменията и компетенциите, които те удостоверяват, за да се улесни мобилността в професиите в отраслите, които са от стратегическо значение за постигане на нулеви нетни емисии.
- (69) На равнището на Съюза следва да бъде създадена платформата „Net-Zero Europe“, съставена от държавите членки и председателствана от Комисията. Платформата „Net-Zero Europe“ може да предоставя консултации и да подпомага Комисията и държавите членки по конкретни въпроси и да представлява референтен орган, в който Комисията и държавите членки да координират действията си и да улесняват обмена на информация по въпроси, свързани с настоящия регламент. Платформата „Net-Zero Europe“ следва да продължи да изпълнява задачите, очертани в различните членове на настоящия регламент, по-специално във връзка с издаването на разрешения, включително обслужване на едно гише, стратегически проекти за нулеви нетни емисии, координация на финансирането, достъп до пазари и умения, както и регулаторни лаборатории за иновативни технологии за нулеви нетни емисии. Когато е необходимо, платформата може да създава постоянни или временни подгрупи и да кани трети лица, като например експерти или представители на отраслите с нулеви нетни емисии.
- (70) Като част от промишления план на Зеления пакт Комисията обяви намерението си да сключва промишлени партньорства за нулеви нетни емисии, които обхващат технологиите за нулеви нетни емисии, да насърчава възприемането на технологиите за нулеви нетни емисии в световен мащаб и да подкрепи ролята на промишлените способности на ЕС за разчистване на пречките пред глобалния преход към чиста енергия. В рамките на платформата Комисията и държавите членки могат да координират партньорствата, да обсъждат съществуващите релевантни партньорства и процеси, като например екологични партньорства, енергийни диалози и други форми на съществуващи двустранни договорни споразумения, както и потенциалните полезни взаимодействия със съответните двустранни споразумения на държавите членки с трети държави.
- (71) Съюзът следва да се стреми да диверсифицира международната търговия и инвестициите в технологии за нулеви нетни емисии и да насърчава високи социални и екологични стандарти в световен мащаб в тясно сътрудничество и партньорство със сходно мислещи държави. По подобен начин в тясно сътрудничество с партньорските държави следва да се полагат по-големи усилия

в областта на научните изследвания и иновациите за разработване и внедряване на технологии за нулеви нетни емисии, като се прилага открит, но решителен подход.

- (72) Когато съгласно настоящия регламент на Комисията се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора, от особено значение е Комисията да проведе подходящи консултации по време на подготвителната си работа, включително на експертно равнище, и тези консултации да се провеждат в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г. По-специално, с цел осигуряване на равно участие при подготовката на делегираните актове, Европейският парламент и Съветът получават всички документи едновременно с експертите от държавите членки, като техните експерти получават систематично достъп до заседанията на експертните групи на Комисията, занимаващи се с подготовката на делегираните актове.
- (73) Доколкото някои от мерките, предвидени в настоящия регламент, представлява държавна помощ, разпоредбите относно тези мерки не засягат прилагането на членове 107 и 108 от Договора.
- (74) Доколкото целта на настоящия регламент не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата или последиците от действието може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Глава I

Предмет, приложно поле и определения

Член 1 **Предмет**

1. С настоящия регламент се установява рамката от мерки за иновации и разширяване на производствените мощности за технологии за нулеви нетни емисии в Съюза в подкрепа на целта на Съюза за 2030 г. за намаляване на нетните емисии на парникови газове с поне 55 % спрямо равнищата от 1990 г. и на целта на Съюза за постигане на климатична неутралност до 2050 г., както е определено в Регламент (ЕС) 2021/1119, и за гарантиран достъп на Съюза до сигурно и устойчиво предлагане на технологии за нулеви нетни емисии, необходими за запазване на устойчивостта на енергийната система на Съюза и като принос към създаването на качествени работни места.
2. За да се постигне общата цел, посочена в параграф 1, настоящият регламент съдържа мерки, които имат за цел да гарантират:
  - а) че до 2030 г. производствените мощности в Съюза за стратегическите технологии за нулеви нетни емисии, изброени в приложението, ще се доближат или ще достигнат сравнителен показател от поне 40 % от годишните нужди на Съюза от внедряване на съответните технологии,

необходими за постигане на целите на Съюза в областта на климата и енергетиката за 2030 г.;

- б) свободното движение на технологии за нулеви нетни емисии, пускани на единния пазар.
3. Когато въз основа на доклада, посочен в член 35, Комисията заключи, че има вероятност Съюзът да не постигне целите, посочени в параграф 1, тя оценява доколко е осъществимо и пропорционално да предложи мерки или да упражни правомощията си на равнището на Съюза, за да се гарантира постигането на тези цели.

Член 2 **Приложно поле**

Настоящият регламент се прилага за технологиите за нулеви нетни емисии, с изключение на членове 26 и 27 от настоящия регламент, които се прилагат за иновативни технологии за нулеви нетни емисии. Суровините, преработените материали или компонентите, попадащи в обхвата на Регламент (ЕС) .../... [да се добави бележка под линия с позоваване на публикацията на Регламента за суровините от критично значение], се изключват от обхвата на настоящия регламент.

Член 3 **Определения**

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:
- а) „технологии за нулеви нетни емисии“ означава технологии за енергия от възобновяеми източници⁶⁶; технологии за акумулиране на електрическа и топлинна енергия; термопомпи; технологии за електроенергийната мрежа; технологии за възобновяеми горива от небиологичен произход; технологии за устойчиви алтернативни горива⁶⁷; електролизьори и горивни елементи; авангардни технологии за производство на енергия от ядрени процеси с минимални отпадъци от ядрения горивен цикъл, малки модулни реактори и свързаните с тях най-добри в класа си горива; технологии за улавяне, оползотворяване и съхраняване на въглерод; както и технологии за енергийна ефективност, свързани с енергийните системи. Те се отнасят до крайните продукти, специфичните компоненти и специфичните машини, използвани основно за производството на тези продукти. Те са достигнали равнище на технологична готовност най-малко 8.
- б) „компонент“ означава малка част от технология за нулеви нетни емисии, която се произвежда и продава от дадено дружество, като в основата стоят преработени материали;

---

⁶⁶ „енергия от възобновяеми източници“ или „възобновяема енергия“ съгласно определението в Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници.

⁶⁷ „устойчиви алтернативни горива“ означава горива, обхванати от предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за осигуряване на еднакви условия на конкуренция за устойчив въздушен транспорт, COM/2021/561 final, и от предложението за Регламент на Европейския парламент и на Съвета относно използването на възобновяеми и нисковъглеродни горива в морския транспорт, COM/2021/562 final.

- в) „иновативни технологии за нулеви нетни емисии“ означава технологии, които отговарят на определението за „технологии за нулеви нетни емисии“, но не са достигнали равнище на технологична готовност от поне 8, и които представляват истинска иновация, която понастоящем не се предлага на пазара и е достатъчно авангардна, за да бъде изпитана в контролирана среда;
- г) „проект за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии“ означава планирана промишлена инсталация, разширение или промяна на предназначението на съществуващо съоръжение за производство на технологии за нулеви нетни емисии;
- д) „стратегически проект за нулеви нетни емисии“ означава проект за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, разположен в Съюза, който отговаря на критериите, посочени в член 10;
- е) „процес на издаване на разрешение“ означава процес, обхващащ всички съответни административни разрешения за планиране, изграждане, разширяване и експлоатация на производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, включително разрешения за строителство, химикали и свързване към мрежата, както и екологични оценки и лицензи, когато такива се изискват, и обхващащ всички административни заявления и процедури от потвърждаването на валидността на заявлението до уведомяването за цялостното решение относно резултата от процедурата от страна на отговорния национален компетентен орган;
- ж) „цялостно решение“ означава решението или съвкупността от решения, взети от органите на държавата членка, без да се включват съдилища или трибунали, с които се определя дали даден организатор на проект е упълномощен да изпълни проект за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, без да се засягат решенията, взети в рамките на административно производство по обжалване;
- з) „организатор на проект“ означава всяко предприятие или обединение от предприятия, което разработва проект за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии или стратегически проект за технологии за нулеви нетни емисии;
- и) „регулаторна лаборатория за нулеви нетни емисии“ означава схема, която дава възможност на предприятията да изпитват иновативни технологии за нулеви нетни емисии в контролирана реална среда съгласно специален план, разработен и наблюдаван от компетентен орган.
- й) „равнище на технологична готовност“ означава степен, определена с метод за оценка на зрелостта на технологиите в съответствие с класификацията, използвана от Международната агенция по енергетика;
- к) „съответен орган“ означава орган, който съгласно националното право е компетентен да издава разрешения и лицензи, свързани с планирането, проектирането и строителството на недвижими активи, включително енергийна инфраструктура;
- л) „процедура за възлагане на обществена поръчка“ означава всяка от следните процедури:

- i) всеки вид процедура за възлагане, попадаща в обхвата на Директива 2014/24/ЕС за сключването на договор за обществена поръчка или на Директива 2014/25/ЕС за сключването на договор за доставка, строителство и услуги;
  - ii) процедура за възлагане на концесия за строителство или услуги, попадаща в обхвата на Директива 2014/23/ЕС;
- м) „възлагащ орган“ в контекста на процедурите за възлагане на обществени поръчки означава „възлагащ орган“ съгласно определението в член 6 от Директива 2014/23/ЕС, член 2, параграф 1, точка 1 от Директива 2014/24/ЕС и член 3 от Директива 2014/25/ЕС;
- н) „възложител“ в контекста на процедурите за възлагане на обществени поръчки означава „възложител“ съгласно определението в член 7 от Директива 2014/23/ЕС и член 4 от Директива 2014/25/ЕС;
- о) „договор“ в контекста на процедурите за възлагане на обществени поръчки означава договор за обществена поръчка съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 5 от Директива 2014/24/ЕС, „договори“ — съгласно определението в „поръчки за доставка, строителство и услуги“ в съответствие с определението в член 2, точка 1 от Директива 2014/25/ЕС и „концесии“ — съгласно определението в член 5, точка 1 от Директива 2014/23/ЕС;
- п) „търг“ означава механизъм за конкурентни процедури за възлагане на обществена поръчка, които не попадат в обхвата на определението за „концесии“ съгласно член 5, точка 1 от Директива 2014/23/ЕС;
- р) „капацитет за нагнетяване на CO₂“ означава годишното количество CO₂, което може да бъде нагнетено в действащ обект на геоложка формация за съхраняване, разрешен съгласно Директива 2009/31/ЕО, с цел намаляване на емисиите или увеличаване на поглъщането на въглероден диоксид, поспециално от големи промишлени инсталации, и което се измерва в тонове годишно;
- с) „интеграция на енергийната система“ означава решения за планиране и функциониране на енергийната система като цяло, в множество енергоносители, инфраструктури и сектори на потребление, чрез създаване на по-здрави връзки между тях с цел предоставяне на надеждни и ресурсно ефективни енергийни услуги без изкопаеми, при възможно най-ниски разходи за обществото;
- т) „производствени мощности“ означава общата производителност на технологиите за нулеви нетни емисии, осигурена в рамките на проект за производство. Ако проектът за производство не произвежда крайни продукти, а специфични компоненти или специфични машини, използвани основно за производството на такива продукти, тогава производствените мощности се отнасят до производителността за крайния продукт, в чието производство биха се използвали въпросните компоненти или специфични машини.

Глава II.

Отключващи условия за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии

РАЗДЕЛ I.

ОПТИМИЗИРАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ ПРОЦЕДУРИ И ПРОЦЕСИТЕ НА ИЗДАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ

Член 4

Обслужване на едно гише

1. До ... г. [три месеца след датата на влизане в сила на настоящия регламент] държавите членки определят по един национален компетентен орган, който да отговаря за подпомагането и координирането на процеса по издаване на разрешения на производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, включително на стратегически проекти за нулеви нетни емисии, и да предоставя съвети за намаляване на административната тежест в съответствие с член 5.
2. Националният компетентен орган, посочен в параграф 1, е единственото звено за контакт за организатора на проекта в процеса по издаване на разрешение, водещ до цялостно решение за даден проект, и координира подаването на всички съответни документи и информация.
3. Отговорностите на националния компетентен орган, посочен в параграф 1, или свързаните с него задачи могат да бъдат делегирани на или изпълнявани от друг орган за конкретен проект, при условие че:
  - а) националният компетентен орган уведомява организатора на проекта за това делегиране;
  - б) за всеки от проектите отговаря един орган;
  - в) един орган координира подаването на всички съответни документи и информация.
4. На организаторите на проекти се разрешава да представят в електронен формат всички документи, свързани с процеса по издаване на разрешение.
5. Националният компетентен орган взема предвид всички извършени валидни проучвания и разрешенията или лицензите, издадени за даден проект преди проектът да е навлязъл в процеса по издаване на разрешения в съответствие с настоящия член, и не изисква дублиращи се проучвания и разрешения или лицензи, освен ако не се изисква друго съгласно правото на Съюза.
6. Националният компетентен орган гарантира, че заявителите имат лесен достъп до информация и опростени процедури за уреждане на спорове по отношение на процеса по издаване на разрешения и издаването на разрешения за изграждане или разширяване на проекти, включително, когато е приложимо, механизми за алтернативно решаване на спорове.
7. Държавите членки гарантират, че националният компетентен орган, отговорен за целия процес по издаване на разрешения, включително за всички процедурни стъпки, разполага с достатъчен брой квалифицирани служители и

достатъчни финансови, технически и технологични ресурси, включително за повишаване на квалификацията и за преквалификация, необходими за ефективното изпълнение на задачите му съгласно настоящия регламент.

8. Платформата, посочена в членове 28 и 29, периодично обсъжда прилагането на настоящия раздел и на членове 12 и 13 и споделя най-добрите практики за организиране на националните компетентни органи и за ускоряване на процедурите по издаване на разрешения.

Член 5

Онлайн достъп до информация

Държавите членки предоставят онлайн и по централизиран и леснодостъпен начин следната информация за административните процеси, свързани с проектите за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, включително стратегически проекти за нулеви нетни емисии:

- а) процеса по издаване на разрешения;
- б) финансови и инвестиционни услуги;
- в) възможности за финансиране на равнището на Съюза или на държавите членки;
- г) услуги в подкрепа на дейността на предприятията, включително, но не само, деклариране на корпоративен данък, местни данъчни закони, трудово право.

Член 6

Времетраене на процеса по издаване на разрешение

1. Продължителността на процеса по издаване на разрешение за производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии не може да надвишава нито един от следните срокове:
  - а) 12 месеца за изграждане при производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии с годишно производство под 1 GW;
  - б) 18 месеца за изграждане при производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии с годишно производство над 1 GW;
2. За производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, чието годишно производство не се измерва в GW, продължителността на процеса по издаване на разрешение не може да надвишава 18 месеца.
3. За разширяване на производствените мощности на съществуващи производствени съоръжения сроковете, посочени в параграфи 1 и 2, се намаляват наполовина.
4. В изключителни случаи, когато естеството, сложността, местоположението или размерът на предложението проект налагат това, компетентните органи могат да удължат сроковете, посочени в параграфи 1 и 2, най-много с един месец преди изтичането им, като разглеждат всеки случай поотделно.

Когато компетентните органи считат, че предложението проект поражда изключителни рискове за здравето и безопасността на работниците или на населението като цяло и когато е необходимо допълнително време, за да се установи, че са въведени адекватни предпазни мерки, те могат да удължат тези

срокове с още шест месеца преди изтичането им, като разглеждат всеки случай поотделно.

5. Във всеки от тези случаи компетентният орган уведомява организатора на проекта за причините за удължаването и за датата, на която се очаква да бъде взето в писмен вид цялостното решение.
6. Не по-късно от един месец след получаването на заявлението за издаване на разрешение компетентните органи потвърждават заявлението или, ако организаторът на проекта не е изпратил цялата информация, необходима за обработката на заявлението, отправят искане организаторът на проекта да подаде пълно заявление в срок от 14 дни от това искане. Датата на потвърждаване на валидността на заявлението от националния компетентен орган, посочен в член 4, параграф 1, служи за начало на процеса по издаване на разрешение.
7. Не по-късно от един месец след датата на потвърждаване на валидността на заявлението националният компетентен орган изготвя, в тясно сътрудничество с организатора на проекта и другите заинтересовани органи, подробен график за процеса по издаване на разрешение. Графикът се публикува от националния компетентен орган, посочен в член 4, параграф 1, на уебсайт със свободен достъп.
8. Сроковете, определени в настоящия член, не засягат задълженията, произтичащи от правото на Съюза и от международното право, както и процедурите по административно обжалване и средствата за правна защита пред съд или трибунал.
9. Сроковете, определени в настоящия член за която и да е от процедурите по издаване на разрешения, не засягат каквито и да било по-кратки срокове, определени от държавите членки.

Член 7

Екологични оценки и лицензи

1. Когато трябва да бъде извършена оценка на въздействието върху околната среда в съответствие с членове 5—9 от Директива 2011/92/ЕС, съответният организатор на проекта отправя искане за становище до компетентния орган, посочен в член 4, относно обхвата и нивото на изчерпателност на информацията, която ще бъде включена в доклада за оценка на въздействието върху околната среда съгласно член 5, параграф 1 от посочената директива. Националният компетентен орган гарантира, че становището, посочено в първа алинея, се издава във възможно най-кратък срок и в рамките на период, който не надвишава 30 дни от датата, на която организаторът на проекта е подал искането си.
2. Когато задължението за извършване на оценка на въздействието върху околната среда произтича едновременно от Директива 2011/92/ЕС, Директива 92/43/ЕИО, Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, Директива 2000/60/ЕО, Директива 2001/42/ЕО на Европейския

парламент и на Съвета⁶⁸, Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁶⁹, Директива 2010/75/ЕС или Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁷⁰, националният компетентен орган предвижда координирани или съвместни процедури за изпълнение на изискванията на това законодателство на Съюза.

В рамките на координираната процедура, посочена в първа алинея, националният компетентен орган координира различните индивидуални оценки на въздействието върху околната среда на конкретен проект, изисквани в приложимото законодателство на Съюза.

В рамките на съвместната процедура, посочена в първа алинея, националният компетентен орган предвижда единна оценка на въздействието върху околната среда на конкретен проект, изисквана в приложимото законодателство на Съюза.

3. Националният компетентен орган гарантира, че съответните органи издават обосновано заключение, посочено в член 1, параграф 2, буква ж), подточка iv) от Директива 2011/92/ЕС, относно оценката на въздействието върху околната среда в срок от три месеца след получаване на цялата необходима информация, събрана съгласно членове 5, 6 и 7 от посочената директива, и след приключване на консултациите, посочени в членове 6 и 7 от посочената директива.
4. Сроковете за консултации със заинтересованата общественост във връзка с доклада за оценка на въздействието върху околната среда, посочени в член 5, параграф 1 от Директива 2011/92/ЕС, не надвишават 45 дни. В случаите, попадащи в обхвата на член 6, параграф 4, втора алинея, този срок се удължава до 90 дни.

Член 8 **Планиране**

1. При изготвянето на планове, включително планове за зонирание, планове за териториално устройство и планове за земеползване, когато е целесъобразно, националните, регионалните и местните органи включват в тези планове разпоредби за разработването на производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, включително стратегически проекти за нулеви нетни емисии. Предимство се дава на изкуствени и застроени повърхности, промишлени обекти, изоставени промишлени терени и, когато е целесъобразно, зелени площи, които не могат да се използват за земеделие и горско стопанство.
2. Когато плановете, които включват разпоредби за разработване на производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии,

---

⁶⁸ Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 г. относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда (ОВ L 197, 21.7.2001 г., стр. 30).

⁶⁹ Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3).

⁷⁰ Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества, за изменение и последваща отмяна на Директива 96/82/ЕО на Съвета (ОВ L 197, 24.7.2012 г., стр. 1).

включително стратегически проекти за нулеви нетни емисии, подлежат на оценка съгласно Директива 2001/42/ЕО и съгласно член 6 от Директива 92/43/ЕИО, тези оценки се комбинират. Когато е уместно, в тази комбинирана оценка се разглежда и въздействието върху потенциално засегнатите водни обекти и се проверява дали планът потенциално би попречил на водния обект да постигне добро състояние или добър потенциал или би причинил влошаване на състоянието или потенциала, посочени в член 4 от Директива 2000/60/ЕО, или потенциално би възпрепятствал постигането на добро състояние или добър потенциал на даден воден обект. Когато от съответните държави членки се изисква да оценят въздействието на съществуващи и бъдещи дейности върху морската среда, включително взаимодействията суша — море, както е посочено в член 4 от Директива 2014/89/ЕС, тези въздействия също се обхващат от комбинираната оценка.

Член 9

Приложимост на конвенциите на ИКЕ на ООН

1. С разпоредбите, определени в настоящия регламент, не се засягат задълженията по членове 6 и 7 от Конвенцията на Икономическата комисия за Европа на ООН (ИКЕ на ООН) за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, подписана в Орхус на 25 юни 1998 г., и по Конвенцията на ИКЕ на ООН за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст, подписана в Еспо на 25 февруари 1991 г.
2. Всички решения, приети съгласно настоящия раздел и членове 12 и 13, се оповестяват публично.

РАЗДЕЛ II

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРОЕКТИ ЗА НУЛЕВИ НЕТНИ ЕМИСИИ

Член 10

Критерии за подбор

1. Държавите членки признават като стратегически проекти за нулеви нетни емисии проектите за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, които ползват технология от списъка в приложението, изпълнявани в Съюза и които допринасят за постигането на целите, посочени в член 1 от настоящия регламент, и отговарят на поне един от следните критерии:
  - а) проектът за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии допринася за технологичната и промишлената устойчивост на енергийната система на Съюза чрез увеличаване на производствените мощности за компонент или част от веригата за създаване на стойност при технологиите за нулеви нетни емисии, по отношение на които Съюзът е силно зависим от вноса само от една трета държава;
  - б) проектът за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии има положително въздействие върху веригата на доставки на Съюза в отраслите, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии, или върху отраслите надолу по веригата, извън организатора на проекта и съответните държави членки, като допринася за конкурентоспособността и създаването на качествени работни места във веригата на доставки на

Съюза в отраслите, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии, в съответствие с поне три от следните критерии:

- i) добавя значителни производствени мощности в Съюза в областта на технологиите за нулеви нетни емисии;
- ii) произвежда технологии с подобрена устойчивост и ефективност;
- iii) въвежда мерки за привличане, повишаване на квалификацията или преквалификация на работната ръка, необходима при технологиите за нулеви нетни емисии, включително чрез чиракуване, в тясно сътрудничество със социалните партньори;
- iv) възприема цялостни нисковъглеродни и кръгови производствени практики, включително повторно използване на отпадна топлина.

2. Държавите членки признават за стратегически проекти за нулеви нетни емисии проектите за съхраняване на CO₂, които отговарят на следните кумулативни критерии:

- a) обектът за съхраняване на CO₂ се намира на територията на Съюза, в неговите изключителни икономически зони или в континенталния му шелф по смисъла на Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право (UNCLOS);
- b) проектът за съхраняване на CO₂ допринася за постигането на целта, посочена в член 18;
- b) за проекта за съхраняване на CO₂ е подадено заявление за разрешение за безопасно и постоянно съхраняване на CO₂ в геоложки формации в съответствие с Директива 2009/31/ЕО.

3. Проектите за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, които ползват технология, посочена в приложението, изпълняват се в „по-слабо развитите региони и регионите в преход“ и на териториите, финансирани от Фонда за справедлив преход, и които отговарят на условията за финансиране съгласно правилата на политиката на сближаване, се признават от държавите членки за стратегически проекти за нулеви нетни емисии съгласно член 11, параграф 3 по искане на организатора на проекта, без да е необходимо организаторът на проекта да подава официално заявление съгласно член 11, параграф 2.

4. Проект за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, изпълняван в Съюза, който допринася за осъществяването на целите, посочени в член 1, параграф 1, и който се ползва от иновационния фонд по линия на СТЕ на ЕС или е част от важни проекти от общоевропейски интерес, от европейските „водородни долини“ или от Европейската водородна банка, а също когато със средствата се подпомагат инвестиции в производствени мощности, ползващи технология, посочена в приложението, се признава от държавите членки за стратегически проект за нулеви нетни емисии съгласно член 11, параграф 3 по искане на организатора на проекта, без да е необходимо той да подава официално заявление съгласно член 11, параграф 2.

Член 11
Прилагане и признаване

1. Заявленията за признаване на проекти за технологии за нулеви нетни емисии като стратегически проекти за нулеви нетни емисии се подават от организатора на проекта до съответната държава членка.
2. В заявлението по параграф 1 се съдържат всички изброени по-долу елементи:
  - а) съответните доказателства, свързани с изпълнението на критериите, посочени в член 10, параграф 1 или параграф 2;
  - б) финансово-икономически план за оценка на финансовата жизнеспособност на проекта в съответствие с целта за създаване на качествени работни места.
3. В срок от един месец държавите членки оценяват заявлението по параграф 1 в рамките на справедлив и прозрачен процес. Липсата на решение от страна на държавите членки в рамките на този срок представлява одобрение на проекта.
4. Комисията може да представи своето становище по одобрените проекти. В случай на отхвърляне на заявлението от държава членка, заявителят има право да подаде заявлението до Комисията, която го оценява в срок от 20 работни дни.
5. Когато след оценката си в съответствие с параграф 4 Комисията потвърди отхвърлянето на заявлението от държавата членка, тя уведомява заявителя за своето заключение чрез писмо. Когато оценката на Комисията се различава от тази на държавата членка, платформата „Net-Zero Europe“ обсъжда въпросния проект.
6. Когато Комисията или държава членка установи, че стратегически проект за нулеви нетни емисии е претърпял съществени промени или че вече не отговаря на критериите, посочени в член 10, параграф 1 или параграф 3, или че признаването му се основава на заявление, съдържащо невярна информация, тя информира съответния организатор на проекта. След като изслуша организатора на проекта, държавата членка може да отмени решението, с което на даден проект се предоставя статут на стратегически проект за нулеви нетни емисии.
7. Проектите, които вече не са признати за стратегически проекти за нулеви нетни емисии, губят всички права, свързани с този статут съгласно настоящия регламент.
8. Комисията създава и поддържа публично достъпен регистър на стратегическите проекти за нулеви нетни емисии.

Член 12

Приоритетен статут на стратегическите проекти за нулеви нетни емисии

1. Организаторите на проекти и всички органи, които съгласно националното право са компетентни да издават различни разрешения и лицензи, свързани с планирането, проектирането и изграждането на недвижими активи, включително енергийна инфраструктура, гарантират, че за стратегическите проекти за нулеви нетни емисии тези процеси се извършват по възможно най-

бързия начин в съответствие със законодателството на Съюза и националното право.

2. Без да се засягат задълженията, предвидени в законодателството на Съюза, държавите членки предоставят на стратегическите проекти за нулеви нетни емисии статут на проекти с възможно най-голямо национално значение, когато такъв статут съществува в националното законодателство, и ги третира по съответния начин в процесите по издаване на разрешения, включително тези, свързани с екологичните оценки и, ако националното право предвижда това, с териториалното устройство.
3. За стратегическите проекти за нулеви нетни емисии се смята, че допринасят за сигурността на доставките на стратегически технологии за нулеви нетни емисии в Съюза и следователно се разглеждат като проекти от обществен интерес. По отношение на въздействията върху околната среда, разгледани в член 6, параграф 4 и член 16, параграф 1 от Директива 92/43/ЕИО, член 4, параграф 7 от Директива 2000/60/ЕО и член 9, параграф 1, буква а) от Директива 2009/147/ЕО, стратегическите проекти за нулеви нетни емисии в Съюза се смятат за проекти от обществен интерес и може да се смятат за проекти с по-висш обществен интерес, ако са изпълнени всички условия, определени в посочените директиви.
4. Всички процедури за уреждане на спорове, искиви производства, жалби и средства за правна защита, свързани със стратегически проекти за нулеви нетни емисии, пред национални съдилища, трибунали, състави, включително за медиация или арбитраж, когато са предвидени в националното право, се третират като спешни, ако и доколкото националното право предвижда такива спешни процедури и при условие че се спазват обичайно приложимите права на защита на физическите лица или на местните общности. Организаторите на стратегически проекти за нулеви нетни емисии участват в такива спешни процедури, когато е приложимо.

Член 13

Времетраене на процеса по издаване на разрешение за стратегически проекти за нулеви нетни емисии

1. Продължителността на процеса по издаване на разрешения на стратегически проекти за нулеви нетни емисии не надвишава нито един от следните срокове:
  - а) 9 месеца за изграждане при стратегически проекти за нулеви нетни емисии с годишно производство под 1 GW;
  - б) 12 месеца за изграждане при стратегически проекти за нулеви нетни емисии с годишно производство над 1 GW;
  - в) 18 месеца за всички необходими разрешения за експлоатация на обект за съхраняване в съответствие с Директива 2009/31/ЕО.
2. За стратегически технологии за нулеви нетни емисии, чието годишно производство не се измерва в GW, продължителността на процеса по издаване на разрешение не надвишава 12 месеца.
3. За разширяване на производствените мощности на съществуващи производствени съоръжения сроковете, посочени в параграфи 1 и 2, се намаляват наполовина.

4. Националните компетентни органи гарантират, че липсата на отговор от страна на съответните административни органи в рамките на приложимите срокове, посочени в настоящия член, води до това, че конкретните междинни стъпки се считат за одобрени, освен когато конкретният проект подлежи на оценка на въздействието върху околната среда съгласно Директива 92/43/ЕИО на Съвета или Директива 2000/60/ЕО, Директива 2008/98/ЕО, Директива 2009/147/ЕО, Директива 2010/75/ЕС, Директива 2011/92/ЕС или Директива 2012/18/ЕС, или определянето на необходимостта от такава оценка на въздействието върху околната среда и съответните оценки все още не са извършени, или когато принципът на мълчаливото административно съгласие не съществува в националната правна система. Тази разпоредба не се прилага по отношение на окончателните решения за резултата от процеса, които трябва да бъдат изрични. Всички решения се оповестяват публично.

Член 14

Ускоряване на изпълнението

1. Комисията и държавите членки предприемат дейности за ускоряване и привличане на частни инвестиции в стратегически проекти за нулеви нетни емисии. Без да се засягат разпоредбите на член 107 и член 108 от ДФЕС, тези дейности могат да включват предоставяне и координиране на подкрепа за стратегически проекти за нулеви нетни емисии, които са изправени пред трудности при достъпа до финансиране.
2. Държавите членки могат да предоставят административна подкрепа на стратегическите проекти за нулеви нетни емисии, за да улеснят тяхното бързо и ефективно изпълнение, включително чрез:
  - а) съдействие за осигуряване на съответствие с приложимите административни задължения и задължения за докладване;
  - б) съдействие на организаторите на проекти за допълнително повишаване на общественото одобрение на проекта.

Член 15

Координиране на финансирането

1. В Платформата „Net-Zero Europe“, установена с член 28, се обсъждат финансовите нужди и пречките пред стратегическите проекти за нулеви нетни емисии, потенциалните най-добри практики, особено за развитието на трансграничните вериги за доставки в ЕС, по-специално посредством редовен обмен със съответните промишлени алианси.
2. По искане на организатор на стратегически проект за нулеви емисии платформата „Net-Zero Europe“ обсъжда и провежда консултации как може да бъде завършено финансирането на неговия проект, като взема предвид вече осигуреното финансиране и отчита най-малко следните елементи:
  - а) допълнителни частни източници на финансиране;
  - б) подкрепа чрез ресурси от групата на Европейската инвестиционна банка или други международни финансови институции, включително Европейската банка за възстановяване и развитие;

- в) съществуващи инструменти и програми на държавите членки, включително от национални насърчителни банки и институции;
- г) съответни програми за отпускане на средства и финансиране от Съюза.

Глава III

Капацитет за нагнетяване на CO₂

Член 16

Цел на равнище Съюз за осигуряване на капацитет за нагнетяване на CO₂

До 2030 г. трябва да се постигне капацитет за нагнетяване от най-малко 50 млн. тона CO₂ годишно в обекти за съхраняване, разположени на територията на Европейския съюз, в неговите изключителни икономически зони или в континенталния му шелф по смисъла на Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право (UNCLOS), което да не бъде комбинирано с повишено извличане на въглеводороди (EHR).

Член 17

Прозрачност на данните за капацитета за съхраняване на CO₂

1. В срок от три месеца от влизането в сила на настоящия регламент държавите членки:
  - а) предоставят публично достъпни данни за районите, в които на тяхна територия могат да бъдат разрешени обекти за съхраняване на CO₂.
  - б) задължават субектите, които притежават разрешително, както е определено в член 1, точка 3 от Директива 94/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁷¹ на тяхната територия, да направят публично достъпни всички геоложки данни, свързани с производствените обекти, които са били изведени от експлоатация или извеждането от експлоатация на които е било съобщено на компетентния орган.
  - в) за целите на буква а) данните включват най-малко информацията, която се изисква в Известието на Комисията относно насоките за държавите членки за актуализиране на националните планове в областта на енергетиката и климата за периода 2021—2030 г.
2. До шест месеца след влизането в сила на настоящия регламент и всяка година след това всяка държава членка представя на Комисията доклад, в който се описват:
  - а) проектите за улавяне на CO₂ в процес на изпълнение и оценка на съответните нужди от капацитет за нагнетяване и съхраняване;
  - б) проектите за съхраняване на CO₂, които са в процес на изпълнение на нейна територия, включително статусът на разрешенията съгласно Директива 2009/31/ЕО, очакваните дати за окончателно инвестиционно решение (FID) и въвеждане в експлоатация;

---

⁷¹ Директива 94/22/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 1994 г. относно условията за предоставяне и ползване на разрешения за проучване, изследване и производство на въглеводороди (ОВ L 164, 30.6.1994 г., стр. 3).

- в) националните мерки за подкрепа, които могат да бъдат приети за насърчаване на проектите, посочени в букви а) и б).

Член 18

Принос на оторизираните производители на нефт и газ

1. Всеки субект, притежаващ разрешително, съгласно определеното в член 1, точка 3 от Директива 94/22/ЕО, е длъжен да допринася индивидуално за постигането на общата цел на Съюза относно наличния капацитет за нагнетяване на CO₂, определен в член 16. Този индивидуален принос се изчислява пропорционално въз основа на дела на всеки субект в производството на суров нефт и природен газ в Съюза от 1 януари 2020 г. до 31 декември 2023 г. и се състои от капацитет за нагнетяване на CO₂ в обект за съхраняване, разрешен в съответствие с Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации и наличен за пазара до 2030 г.
2. В срок от три месеца от влизането в сила на настоящия регламент държавите членки определят и докладват на Европейската комисия субектите, посочени в параграф 1, и техните обеми на производство на суров нефт и природен газ за периода от 1 януари 2020 г. до 31 декември 2023 г.
3. След получаването на докладите, представени съгласно член 17, параграф 2, и след консултации с държавите членки и заинтересованите страни, Комисията определя дела на приноса на субектите, посочени в параграф 1, за постигане до 2030 г. на целта на Съюза относно капацитета за нагнетяване на CO₂.
4. В срок от 12 месеца от влизането в сила на регламента субектите, посочени в параграф 1, представят на Комисията план, в който подробно се описва как те възнамеряват да изпълнят своя принос към постигането до 2030 г. на целта на Съюза относно капацитета за нагнетяване на CO₂. Тези планове:
  - а) потвърждават приноса на субекта, изразен като целеви обем на нов капацитет за съхраняване и нагнетяване на CO₂ в обект, въведен в експлоатация до 2030 г.;
  - б) определят средствата и етапите за постигане на целевия обем.
5. За да изпълнят своите целеви обеми за наличен капацитет за нагнетяване, субектите, посочени в параграф 1, могат да извършат някои от следните действия:
  - а) да разработят проекти за съхраняване на CO₂ самостоятелно или в сътрудничество;
  - б) да сключат споразумения с други субекти, посочени в параграф 1;
  - в) да сключат споразумения с трети лица — организатори на проекти за съхраняване или инвеститори, за да изпълнят своя принос.
6. Две години след влизането в сила на регламента и всяка година след това посочените в параграф 1 субекти представят на Комисията доклад, в който подробно описват напредъка си по отношение на изпълнението на своя принос. Комисията оповестява тези доклади публично.
7. Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 32 с цел допълване на настоящия регламент по отношение на:

- а) условията, при които споразуменията между субектите, посочени в параграф 1, и инвестициите в капацитет за съхраняване в обекти, притежавани от трети лица, се вземат предвид, за да се изпълни индивидуалният принос съгласно параграф 5, букви б) и в);
- б) съдържанието на докладите, посочени в параграф 6.

Глава IV.

Достъп до пазари

Член 19

Принос към устойчивото развитие и икономическата устойчивост в процедурите за възлагане на обществени поръчки

1. Възлагащите органи или възложителите възлагат обществени поръчки за изброените в приложението технологии за нулеви нетни емисии в рамките на процедура за възлагане на обществена поръчка на икономически най-изгодната оферта, която има най-добро съотношение цена/качество и която указва най-малкото приноса на офертата към устойчивото развитие и икономическата устойчивост, в съответствие с директиви 2014/23/ЕС, 2014/24/ЕС или 2014/25/ЕС и приложимото секторно законодателство, както и с международните ангажименти на Съюза, включително СДП и други международни споразумения, с които Съюзът е обвързан.
2. Приносът на офертата към устойчивото развитие и икономическата устойчивост се основава на следните кумулативни критерии, които са обективни, прозрачни и недискриминационни:
  - а) екологична устойчивост, надхвърляща минималните изисквания на приложимото законодателство;
  - б) когато е необходимо да се разработи иновативно решение, въздействието и качеството на плана за изпълнение, включително мерките за управление на риска;
  - в) когато е приложимо, приноса на офертата към интеграцията на енергийната система;
  - г) приноса на офертата към икономическата устойчивост, като се отчита дялът на продуктите с произход само от един източник на доставка, определен в съответствие с Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁷², който е осигурил над 65 % от доставките на тази конкретна технология за нулеви нетни емисии в рамките на Съюза през последната година, за която са налични данни, когато се подава офертата.
3. Възлагащите органи и възложителите определят за приноса на офертата към устойчивото развитие и икономическата устойчивост тежест между 15 % и 30 % от критериите за възлагане, без да се засяга прилагането на член 41, параграф 3 от Директива 2014/23/ЕС, член 67, параграф 5 от Директива 2014/24/ЕС или член 82, параграф 5 от Директива 2014/25/ЕС за

---

⁷² Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 10.10.2013 г., стр. 1).

определяне на по-висока тежест на критериите, посочени в параграф 2, букви а) и б).

4. Възлагащият орган или възложителят не се задължава да прилага съображенията, свързани с приноса на технологиите за нулеви нетни емисии към устойчивото развитие и икономическата устойчивост, когато прилагането им би задължило възлагащия орган или възложителя да придобие оборудване посредством несъразмерно големи разходи или с технически характеристики, различни от тези на съществуващото оборудване, което води до несъвместимост, технически трудности при експлоатацията и поддръжката. Възлагащите органи и възложителите могат да приемат, че разлики в разходите от над 10 % са несъразмерни. Настоящата разпоредба не засяга възможността за изключване на необичайно ниски оферти съгласно член 69 от Директива 2014/24/ЕС и член 84 от Директива 2014/25/ЕС и не засяга други критерии за възлагане на поръчките съгласно законодателството на ЕС, включително социалните аспекти съгласно член 30, параграф 3 и член 36, параграф 1, второ тире от Директива 2014/23/ЕС, член 18, параграф 2 и член 67, параграф 2 от Директива 2014/24/ЕС и член 36, параграф 2 и член 82, параграф 2 от Директива 2014/24/ЕС.

Член 20

Търгове за внедряване на решения за възобновяеми енергийни източници

1. Без да се засягат член 4 от Директива (ЕС) 2018/2001 и членове 107 и 108 от Договора, както и международните ангажименти на Съюза, включително СДП и други международни споразумения, с които Съюзът е обвързан, държавите членки, регионалните или местните органи, публичноправните субекти или сдруженията, създадени от един или повече такива органи или един или повече такива публичноправни субекти, оценяват приноса към устойчивото развитие и икономическата устойчивост, както е посочено в член 19, параграф 2 от настоящия регламент, когато разработват критериите, използвани за класиране на офертите в рамките на търгове, чиято цел е да се подкрепи производството или потреблението на енергия от възобновяеми източници, както е определено в член 2, точка 1 от Директива (ЕС) 2018/2001.
2. Приносът към устойчивото развитие и икономическата устойчивост има тежест между 15 % и 30 % от критериите за възлагане, без да се засяга възможността да се даде по-висока тежест на критериите в член 19, параграф 2, букви а) и б), когато това е приложимо съгласно законодателството на Съюза, както и всяко ограничение за неценовите критерии, определено съгласно правилата за държавна помощ.
3. Държавите членки, регионалните или местните органи, публичноправните субекти или сдруженията, създадени от един или повече такива органи, или от един или повече такива публичноправни субекти, не са задължени да прилагат съображенията, свързани с приноса на технологиите за нулеви нетни емисии към постигане на устойчиво развитие и икономическа устойчивост, когато прилагането им би задължило тези субекти да придобият оборудване посредством несъразмерно високи разходи или с технически характеристики, различни от тези на съществуващото оборудване, което води до несъвместимост, технически трудности при експлоатацията и поддръжката.

Възлагащите органи и възложителите могат да приемат, че разлики в разходите от над 10 % са несъразмерни.

Член 21

Други форми на публична намеса

1. Без да се засягат членове 107 и 108 от Договора и член 4 от Директива (ЕС) 2018/2001⁷³ и в съответствие с международните ангажименти на Съюза, когато решават да създадат схеми в полза на домакинствата или потребителите, които да стимулират закупуването на крайни продукти с технологиите за нулеви нетни емисии, изброени в приложението, държавите членки, регионалните или местните органи, публичноправните субекти или сдруженията, създадени от един или повече такива органи, или един или повече такива публичноправни субекти, разработват тези схеми по такъв начин, че да насърчават закупуването от бенефициерите на крайни продукти с технологии за нулеви нетни емисии с висок принос към устойчивото развитие и икономическата устойчивост, както е посочено в член 19, параграф 2, като предоставят допълнителна пропорционална финансова компенсация.
2. Допълнителната финансова компенсация, отпусната от органите в съответствие с параграф 1 поради прилагането на критериите, посочени в член 19, параграф 2, букви б), в) и г), не надвишава 5 % от цената на крайния продукт с технологии за нулеви нетни емисии за потребителя.
3. При изготвянето и прилагането на схема, попадаща в обхвата на параграф 1, органът се основава на открит, недискриминационен и прозрачен процес за оценка на приноса на наличните на пазара продукти към устойчивото развитие и икономическата устойчивост. Всеки краен продукт с технологии за нулеви нетни емисии има право да кандидатства за присъединяване към схемата по всяко време. Органът определя минимална оценка за продукти, които отговарят на условията за получаване на допълнителна финансова компенсация по схемата за подпомагане.
4. Държавите членки публикуват само на един уебсайт със свободен достъп цялата информация, свързана със схемите съгласно член 21, параграф 1, за всеки съответен продукт с технологии за нулеви нетни емисии.

Член 22

Координация на инициативите за достъп до пазари

1. Когато е уместно, Комисията предоставя насоки относно критериите за оценка на приноса на наличните продукти, обхванати от формите на публична намеса по членове 19, 20 и 21, към постигане на устойчиво развитие и икономическа устойчивост.
2. Комисията предоставя и редовно актуализира списък на всеки от крайните продукти с технологии за нулеви нетни емисии, изброени в приложението, с разбивка по дела на доставките в Съюза с произход от различни трети държави през последната година, за която има налични данни.

---

⁷³ Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници.

3. В платформата „Net-Zero Europe“ се обсъждат мерките, които предприемат държавите членки за прилагане на членове 19 и 21, и се обменят най-добри практики, наред с останалото, по отношение на практическото използване на критериите, определящи приноса към устойчивото развитие и икономическата устойчивост в обществените поръчки, или на схемите за стимулиране закупуването на крайни продукти с технологии за нулеви нетни емисии.

Глава V.

Повишаване на уменията с цел създаване на качествени работни места

Член 23

Европейски академии за промишленост с нулеви нетни емисии

1. Комисията подкрепя, включително чрез предоставяне на първоначално финансиране, създаването на европейски академии за промишленост с нулеви нетни емисии, целта на които е:
- а) разработване на учебни програми, съдържание и учебни и тренировъчни материали за обучение и образование в областта на разработването, производството, инсталирането, въвеждането в експлоатация, експлоатацията, поддръжката и рециклирането на продукти с технологии за нулеви нетни емисии, а също в областта на суровините, както и за подпомагане на капацитета на публичните органи, компетентни да издават разрешенията и лицензите, посочени в глава II, и на капацитета на възлагащите органи, посочени в глава IV от настоящия регламент;
  - б) предоставяне на възможност и насърчаване използването на учебните програми, съдържанието и материалите от доставчиците на образование и обучение в държавите членки, включително чрез обучение на обучаващи, и разработване на механизми за гарантиране на качеството на обучението, предлагано от доставчиците на образование и обучение в държавите членки въз основа на горепосочените учебни програми, съдържание и материали;
  - в) разработване и въвеждане на удостоверения, включително микроудостоверения, за повече прозрачност относно придобитите умения и универсалност при смяната на работни места и за по-добра трансгранична мобилност на работната ръка, както и за създаване на подходящи условия за по-добро съчетаване на кадри и работни места чрез инструменти като Европейските служби по заетостта (EURES) и EURAXESS.
2. Противно на стереотипите, свързани с пола, европейските академии за промишленост с нулеви нетни емисии обръщат специално внимание на необходимостта от привличане към пазара на труда на повече жени и млади хора, незаети с работа, учене или обучение.

Член 24

Регулирани професии в отраслите за нулеви нетни емисии и признаване на професионалните квалификации

1. До 31 декември 2024 г. и на всеки две години след това държавите членки оценяват дали програмите за обучение, разработени от европейските академии за промишленост с нулеви нетни емисии, са равностойни на тези за специфичните квалификации, които изисква приемащата държава членка за достъп до регулирани дейности в рамките на професия от особен интерес за отраслите, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии. Държавите членки гарантират, че резултатите от оценките са публични и лесно достъпни онлайн.
2. Ако дадена държава членка заключи, че те са равностойни, съгласно описаното в параграф 1 от настоящия член, тя улеснява признаването на удостоверенията, издадени от доставчиците на образование и обучение въз основа на учебните програми, разработени от академиите, съгласно дял III, глава I от Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁷⁴, когато притежателят на такова удостоверение иска достъп до регулирана професия по смисъла на член 3, параграф 1, буква а) от Директива 2005/36/ЕО, и това е от особено значение за отраслите, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии, като приема удостоверението като достатъчно доказателство за професионална квалификация.
3. Когато достъпът до професия, която е от особена важност за отраслите, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии, е регламентиран по смисъла на член 3, параграф 1, буква а) от Директива 2005/36/ЕО, държавите членки полагат усилия за разработване на общ набор от минимални знания, умения и компетенции, необходими за упражняването на тази специфична професия, с цел създаване на обща рамка за обучение, както е посочено в член 49а, параграф 1 от Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, за да се даде възможност за автоматично признаване на квалификациите. Платформата „Net-Zero Industry“ може също да представя предложения, както е посочено в член 49а, параграф 3 от Директива 2005/36/ЕО.

Член 25

Платформата „Net-Zero Europe“ и умения в областта на технологиите за нулеви нетни емисии

Платформата „Net-Zero Europe“, посочена в член 28, подпомага усвояването на умения и познания в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и тяхното наличие също сред компетентните органи и възлагащите органи, посочени в глави II и IV, като:

- 1) подпомага Комисията при оценяването, постоянния мониторинг и прогнозирането на търсенето и предлагането на работна ръка с необходимите умения в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, както и на наличието и използването на съответните възможности за образование и обучение, като по целесъобразност предоставя информация за дейностите на европейските академии за промишленост с нулеви нетни емисии;
- 2) следи дейността на европейските академии за промишленост с нулеви нетни емисии и на доставчиците на образование и обучение, които предлагат учебните програми, разработени от академиите, и насърчава полезните

---

⁷⁴ Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации (текст от значение за ЕИП), (ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22).

взаимодействия с други национални инициативи и проекти на Съюза, свързани с уменията и осигуряване на надзор;

- 3) съдейства за мобилизиране на заинтересованите страни, включително промишлеността, социалните партньори и доставчиците на образование и обучение, за въвеждане на учебните програми, разработени от европейските академии за промишленост с нулеви нетни емисии;
- 4) подпомага използването и признаването на учебните удостоверения от европейските академии за промишленост с нулеви нетни емисии в държавите членки с цел признаване на уменията и съчетаване на свободните позиции и кадрите с умения, наред с другото чрез отстояване на валидността и приемането на удостоверенията на целия пазар на труда в Европейския съюз;
- 5) подпомага разработването на европейски професионални профили, състоящи се от общ набор от знания, умения и компетенции за ключови професии в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, като се основава, между другото, на програмите за обучение, разработени от европейските академии за промишленост с нулеви нетни емисии, и, когато е целесъобразно, използва терминологията, предоставена от Европейската класификация на уменията, компетентностите, квалификациите и професиите (ESCO), за повече прозрачност и мобилност между работните места и през границите на вътрешния пазар;
- 6) насърчава адекватните условия на труд за работните места в отраслите за технологии за нулеви нетни емисии, привличането на младежите, жените и възрастните хора на пазара на труда в отраслите за технологии за нулеви нетни емисии, както и на квалифицирани работници от трети държави за повече разнообразност на работната ръка;
- 7) създава благоприятни условия за по-тясна координация и обмен на най-добри практики между държавите членки с цел осигуряване на повече квалифицирани кадри в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, включително чрез принос за политиките на Съюза и държавите членки за привличане на нови таланти от трети държави.

Глава VI: Иновации

Член 26

Регулаторни лаборатории за технологиите за нулеви нетни емисии

1. Държавите членки могат по своя собствена инициатива да създават регулаторни лаборатории за технологиите за нулеви нетни емисии, които позволяват разработването, изпитването и валидирането на иновативни технологии за нулеви нетни емисии в контролирана реална среда за ограничен период от време, преди да бъдат пуснати на пазара или в експлоатация, като по този начин се натрупват регулаторен опит и способности за потенциално разрастване и по-широко внедряване. Държавите членки създават регулаторни лаборатории за технологиите за нулеви нетни емисии в съответствие с параграф 1 по искане на всяко дружество, разработващо иновативни технологии за нулеви нетни емисии, което отговаря на критериите за допустимост и подбор, посочени в параграф 4, буква а), и което е било избрано

от компетентните органи след процедурата за подбор, посочена в параграф 4, буква б).

2. Редът и условията за създаване и функциониране на регулаторните лаборатории за технологиите за нулеви нетни емисии съгласно настоящия регламент се приемат чрез актове за изпълнение в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 36. Редът и условията подкрепят, доколкото е възможно, гъвкавостта на националните компетентни органи при създаването и функционирането на техните регулаторни лаборатории за технологиите за нулеви нетни емисии, насърчават иновациите и натрупването на регулаторен опит и отчитат по-конкретно специалните обстоятелства и капацитета на участващите МСП, включително на стартиращите предприятия. Актовете за изпълнение, посочени в параграф 3, включват общи основни принципи по следните въпроси:
  - а) допустимост и подбор за участие в регулаторните лаборатории за технологии за нулеви нетни емисии;
  - б) процедура за кандидатстване, участие, мониторинг, излизане от и прекратяване на регулаторните лаборатории за технологии за нулеви нетни емисии, включително план за лабораторията и доклад при излизане;
  - в) реда и условията, приложими към участниците.
3. Участието в регулаторните лаборатории не засяга надзорните и корективните правомощия на органите, които упражняват надзор върху лабораторията. Изпитването, разработването и валидирането на иновативни технологии за нулеви нетни емисии се извършва под прекия надзор и ръководство на компетентните органи. Компетентните органи упражняват надзорните си правомощия по гъвкав начин в рамките на съответното законодателство, като адаптират съществуващите регулаторни практики и използват дискреционните си правомощия при изпълнението и прилагането на правните разпоредби към конкретен проект на регулаторна лаборатория за технологии за нулеви нетни емисии с цел премахване на пречките, облекчаване на регулаторната тежест, намаляване на регулаторната несигурност и подпомагане на иновациите в областта на технологиите за нулеви нетни емисии.
4. Когато това е необходимо за постигане на целта на настоящия член, компетентните органи разглеждат възможността за предоставяне на дерогации или изключения, доколкото това е позволено от съответното законодателство на Съюза или от националното право. Компетентните органи гарантират, че планът за лабораторията осигурява спазването на основните цели и съществените изисквания на законодателството на ЕС и на националното право. Компетентните органи гарантират, че всеки значителен риск за здравето, безопасността или околната среда, установен по време на разработването и изпитването на иновативни технологии за нулеви нетни емисии, се съобщава публично и води до незабавно спиране на процеса на разработване и изпитване до намаляване на този риск. Когато компетентните органи считат, че предложеният проект поражда изключителни рискове за здравето и безопасността на работниците, населението или околната среда, по-специално защото е свързан с изпитване, разработване или валидиране на особено отровни вещества, те одобряват плана за лаборатория само след като се уверят,

че са въведени адекватни предпазни мерки, съизмерими с установения изключителен риск.

5. При условие че участникът(ците) спазва(т) плана за лабораторията и условията за участие, издадени в съответствие с настоящия член и както е посочено в параграф 2, и добросъвестно следва(т) насоките, дадени от органите, органите не налагат административни глоби или други санкции за нарушаване на приложимото законодателство на Съюза или на държавата членка, свързано с технологията за нулеви нетни емисии, която е обект на надзор в регулаторната лаборатория.
6. Участниците в регулаторната лаборатория за иновативни технологии за нулеви нетни емисии продължават да носят отговорност съгласно приложимото законодателство на Съюза и на държавите членки за всяка вреда, причинена на трети лица в резултат на изпитването, провеждано в рамките на регулаторната лаборатория.
7. Срокът на регулаторната лаборатория за технологии за нулеви нетни емисии може да бъде удължен по същата процедура със съгласието на националния компетентен орган.
8. Регулаторните лаборатории за технологии за нулеви нетни емисии се проектират и прилагат по начин, който позволява, когато това е целесъобразно, да се улесни трансграничното сътрудничество между националните компетентни органи. Държавите членки, които са създали регулаторни лаборатории за технологии за нулеви нетни емисии, координират дейностите си и си сътрудничат в рамките на платформата „Net-Zero Europe“ с цел обмен на съответна информация. Те докладват ежегодно на Комисията за резултатите от регулаторните лаборатории, включително за добрите практики, извлечените поуки и препоръките за тяхното създаване и, когато е приложимо, за прилагането на настоящия регламент и на друго законодателство на Съюза в рамките на регулаторната лаборатория по начин, който е адаптиран за целите на лабораторията.

Член 27

Мерки за малки и средни предприятия

1. Държавите членки предприемат следните действия:
  - а) предоставят на малките и средните предприятия приоритетен достъп до регулаторните лаборатории за иновативни технологии за нулеви нетни емисии, доколкото те отговарят на условията за допустимост, посочени в член 26;
  - б) организират дейности за повишаване на осведомеността относно участието на малките и средните предприятия в регулаторните лаборатории;
  - в) когато е целесъобразно, създават специален канал за комуникация с малките и средните предприятия, чрез който да се предоставят насоки и да се отговаря на запитванията относно прилагането на член 26.
2. Държавите членки отчитат специфичните интереси и нужди на малките и средните предприятия и осигуряват подходяща административна подкрепа за участието им в регулаторните лаборатории. Без да се засяга прилагането на

членове 107 и 108 от Договора, държавите членки следва да информират малките и средните предприятия за наличната финансова подкрепа за техните дейности в регулаторните лаборатории.

Глава VII. Управление

Член 28

Създаване и задачи на платформата „Net-Zero Europe“

1. Създава се платформата „Net-Zero Europe“ (наричана по-долу „платформата“).
2. Платформата изпълнява задачите, посочени в настоящия регламент.
3. Платформата може да предоставя консултации и да подпомага Комисията и държавите членки в действията им за постигане на целите, посочени в глава I от настоящия регламент, като отчита националните планове на държавите членки в областта на енергетиката и климата, представяни съгласно Регламент (ЕС) 2018/1999⁷⁵.
4. Комисията и държавите членки могат да координират действията си в рамките на платформата относно промишлените партньорства за нулеви нетни емисии, както и със съответните трети държави, за да се подпомогне насърчаването на възприемането технологии за нулеви нетни емисии в световен мащаб и да се подкрепи ролята на промишлените способности на ЕС за разчистване на пречките пред глобалния преход към чиста енергия в съответствие с общите цели на настоящия регламент, произтичащи от член 1 от него. Платформата може периодично да обсъжда:
  - a) как да се подобри сътрудничеството по веригата за създаване на стойност при технологиите за нулеви нетни емисии между Съюза и трети държави;
  - b) как да се преодолеят нетарифните пречки пред търговията, например чрез взаимно признаване на оценката на съответствието или чрез ангажименти за избягване на експортни ограничения;
  - b) кои трети държави следва да бъдат приоритетни при сключване на промишлените партньорства за нулеви нетни емисии, като се отчита:
    - i) потенциалният принос към сигурността на доставките предвид техните производствени мощности за технологии за нулеви нетни емисии;
    - ii) дали има действащи споразумения за сътрудничество между дадена трета държава и Съюза.
5. Държавите членки оказват подкрепа на Комисията при изпълнението на мерките за сътрудничество, предвидени в промишленото партньорство за

---

⁷⁵ Регламент (ЕС) 2018/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, за изменение на регламенти (ЕО) № 663/2009 и (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета, директиви 94/22/ЕО, 98/70/ЕО, 2009/31/ЕО, 2009/73/ЕО, 2010/31/ЕС, 2012/27/ЕС и 2013/30/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2009/119/ЕО и (ЕС) 2015/652 на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета (текст от значение за ЕИП), (ОВ L 328, 21.12.2018 г., стр. 1).

нулеви нетни емисии. Промишлените партньорства за нулеви нетни емисии ще имат за цел да улеснят търговията между участниците, включително чрез насърчаване на необходимите инвестиции в рамките на Съюза и в трети държави, повишаване на икономическата устойчивост и устойчивото развитие на подкрепящите вериги за създаване на стойност и гарантиране на еднакви условия на конкуренция.

Член 29

Структура и функциониране на платформата „Net-Zero Europe“

1. Платформата се състои от държавите членки и Комисията. Тя се председателства от представител на Комисията.
2. Всяка държава членка назначава представител на високо равнище в платформата. Когато е целесъобразно в зависимост от функцията и експертния опит, дадена държава членка може да има повече от един представител във връзка с различни задачи, свързани с работата на платформата. Всеки член на платформата има заместник.
3. По предложение на Комисията платформата приема своя процедурен правилник с обикновено мнозинство от членовете си.
4. Платформата провежда редовни заседания, за да гарантира ефективното изпълнение на задачите си, посочени в настоящия регламент. При необходимост платформата заседава по мотивирано искане на Комисията или на обикновено мнозинство от нейните членове.
5. Комисията подпомага платформата чрез изпълнителен секретариат, който осигурява техническа и логистична подкрепа.
6. Платформата може да създава постоянни или временни подгрупи, занимаващи се със специфични въпроси и задачи.
7. Платформата кани представители на Европейския парламент да присъстват като наблюдатели на нейните заседания, включително на заседанията на постоянните или временните подгрупи, посочени в параграф 6.
8. Когато е целесъобразно, платформата или Комисията могат да канят експерти и други трети лица на заседанията на платформата и подгрупите или да представят писмени становища.
9. Платформата предприема необходимите мерки, за да гарантира безопасното боравене и обработване на поверителна и търговска информация с чувствителен характер.
10. Платформата полага всички необходими усилия, за да стигне до консенсус.
11. Платформата се координира и си сътрудничи със съществуващите промишлени алианси.

Член 30

Връзка с националните планове в областта на енергетиката и климата

Държавите членки вземат предвид настоящия регламент при изготвянето на своите национални планове в областта на енергетиката и климата и техните актуализации, представяни в съответствие с членове 3, 9 и 14 от Регламент (ЕС) 2018/1999, по-специално по отношение на измерение „Научни изследвания, иновации и

конкурентоспособност“ на Енергийния съюз, както и при представянето на своите двугодишни доклади за напредъка в съответствие с член 17 от посочения регламент.

Глава VIII. **Мониторинг**

Член 31 *Мониторинг*

1. Комисията извършва текущ мониторинг във връзка с:
  - а) напредъка на Съюза по отношение на неговите цели, посочени в член 1, и свързаното с тях въздействие на настоящия регламент;
  - б) напредъка по отношение на целта на равнището на Съюза за осигуряване на капацитета за нагнетяване на CO₂, посочен в член 16.
2. Държавите членки и определените от тях за тази цел национални органи събират и предоставят данните и другите доказателства, изисквани съгласно параграф 1, букви а) и б). По-специално те събират и докладват всяка година на Комисията данни относно:
  - а) развитието при технологиите за нулеви нетни емисии и пазарните тенденции, включително средните инвестиционни разходи за производство и производствените разходи, както и пазарните цени на съответните технологии за нулеви нетни емисии;
  - б) производствените мощности за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и свързаните с тях дейности, включително данни за заетостта и уменията, и напредъка към постигането на целите за 2030 г., посочени в съображение 13;
  - в) стойността и обема на вноса в Съюза и износа извън Съюза в областта на технологиите за нулеви нетни емисии;
  - г) средната продължителност на процедурите за издаване на разрешения съгласно настоящия регламент;
  - д) видовете и броя на разрешенията, издадени на национално равнище през последните 12 месеца;
  - е) количеството завършени, спрени или отменени процедури за издаване на разрешения през последните 12 месеца и видовете пречки, които се срещат в случай на прекъсване или отмяна;
  - ж) броя на регулаторните лаборатории, създадени през последните 12 месеца;
  - з) количеството CO₂, съхранявано постоянно под земята в съответствие с Директива 2009/31/ЕО.
3. Данните включват най-малко информацията, която се изисква в Известието на Комисията относно насоките за държавите членки за актуализиране на националните планове в областта на енергетиката и климата за периода 2021—2030 г.
4. Първият доклад се изпраща на Комисията от всяка държава членка в края на месец май на годината, следваща датата на влизане в сила на настоящия

регламент. Следващите доклади се изпращат до края на месец май всяка година.

5. Държавите членки предават също така данните, събрани съгласно параграф 2 от настоящия член, на националните статистически служби и на Евростат за целите на съставянето и публикуването на статистика в съответствие с Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета⁷⁶. Държавите членки определят националния орган, който отговаря за предаването на данните на националните статистически служби и на Евростат.
6. Въз основа на докладите, представени съгласно параграф 2 от настоящия член, Комисията наблюдава напредъка на Съюза, посочен в параграф 1, буква а), и публикува съответните препоръки на годишна основа като част от годишните доклади за конкурентоспособността на технологиите за чиста енергия съгласно член 35, параграф 2, буква м) от Регламент (ЕС) 2018/1999.
7. Въз основа на проектите на заявления за разрешения, подадени съгласно член 10 от Директива 2009/31/ЕО, и на докладите, представени съгласно член 17, параграф 2 и член 18, параграфи 4 и 6 от настоящия регламент, Комисията наблюдава напредъка към постигането на целта на Съюза като цяло относно капацитета за нагнетяване на CO₂, посочена в параграф 1, буква б) от настоящия член, и докладва ежегодно на Европейския парламент и на Съвета.

Глава IX.

Заклучителни разпоредби

Член 32

Делегиране на правомощия

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 33 за изменение на условията, при които споразуменията между субектите, посочени в член 18, параграф 1, и инвестициите в капацитет за съхраняване в обекти, притежавани от трети лица, се вземат предвид, за да се изпълни индивидуалният принос по член 18, параграф 5, както и съдържанието на докладите, посочени в член 18, параграф 6.

Член 33

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 32, се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от [дата на прилагане]. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на петгодишния срок. Делегираните правомощия се

---

⁷⁶ Регламент (ЕО) № 223/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. относно европейската статистика и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1101/2008 за предоставянето на поверителна статистическа информация на Статистическата служба на Европейските общности, на Регламент (ЕО) № 322/97 на Съвета относно статистиката на Общността и на Решение 89/382/ЕИО, Евратом, на Съвета за създаване на Статистически програмен комитет на Европейските общности (ОВ L 87, 31.3.2009 г., стр. 164).

продължават мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 32, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Оттеглянето поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. Преди приемането на делегиран акт Комисията се консултира с експерти, определени от всяка държава членка в съответствие с принципите, залегнали в Междуинституционалното споразумение за по-добро законотворчество от 13 април 2016 г.
5. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
6. Делегиран акт, приет съгласно член 32, параграф 1, влиза в сила само ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 34

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
4. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 8 от Регламент (ЕС) № 182/2011 във връзка с член 4 от него.

Член 35

Оценка

1. До ... г. [три години след началната дата на прилагане на настоящия регламент] и на всеки три години след това Комисията извършва оценка на настоящия регламент и представя основните констатации от нея в доклад до Европейския парламент, Съвета и Европейския икономически и социален комитет.
2. В оценката се оценява дали са постигнати целите на настоящия регламент, определени в член 1, и неговото въздействие върху бизнес ползвателите, особено МСП, и крайните потребители, както и целите на Европейския зелен пакт.

3. При оценката се взема предвид резултатът от процеса на мониторинг, както е посочено в член 31.
4. Компетентните органи на държавите членки предоставят цялата необходима информация на Комисията, с която разполагат и която Комисията може да изиска за изготвянето на доклада, посочен в параграф 1.

Член 36

Обработка на поверителна информация

1. Информацията, получавана в хода на прилагането на настоящия регламент, се използва само за целите на настоящия регламент и е защитена от съответното законодателство на Съюза и националното право.
2. Държавите членки и Комисията гарантират защитата на търговските и производствените тайни и на друга чувствителна, поверителна и класифицирана информация, получавана и генерирана в изпълнение на настоящия регламент, включително препоръките и мерките, които трябва да бъдат предприети, в съответствие със законодателството на Съюза и съответното национално право.
3. Държавите членки и Комисията гарантират, че не се понижава нивото на класификация или декласифицира класифицираната информация, която се предоставя или обменя съгласно настоящия регламент, без предварителното писмено съгласие на създателя на информацията.
4. Ако държава членка прецени, че представянето на обобщена информация в контекста на член 18 все пак може да застраши нейния интерес в областта на националната сигурност, тя може да възрази срещу представянето от страна на Комисията чрез обосновано уведомление.
5. Комисията и националните органи, техните длъжностни лица, служители и други лица, работещи под надзора на тези органи, гарантират поверителността на информацията, получавана при изпълнението на техните задачи и дейности. Това задължение се отнася и за всички представители на държавите членки, наблюдатели, експерти и други участници, които присъстват на заседанията на платформата съгласно член 29.

Член 37

Изменение на Регламент (ЕС) 2018/1724

Регламент (ЕС) 2018/1724 се изменя, както следва:

- 1) В приложение I, първа колона, се добавя нов ред „С. Производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии“.
- 2) В приложение I, втора колона, на реда „С. Производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии“ се добавят следните точки:
  - „1. информация относно процеса на издаване на разрешения“
  - „2. финансови и инвестиционни услуги“
  - „3. възможности за финансиране на равнището на Съюза или на държавите членки“

„4. услуги в подкрепа на дейността на предприятията, включително, но не само, деклариране на корпоративен данък, местни данъчни закони, трудово право.“

3) В приложение II, първа колона, се добавя нов ред „Производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии“.

4) В приложение II, втора колона, на реда „Производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии“ се добавя следната точка:

„Процедури за всички съответни административни разрешения за планиране, изграждане, разширяване и експлоатация на производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, включително разрешения за строителство, химикали и свързване към мрежата, както и екологични оценки и лицензи, когато такива се изискват, и обхващащи всички административни заявления и процедури.“

5) В приложение II, трета колона, на реда „Производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии“ се добавя следната точка:

„Всички резултати, свързани с процедурите от потвърждаването на валидността на заявлението до уведомяването за цялостното решение за резултата от процедурата от страна на отговорния национален компетентен орган.“

6) В приложение III се добавя следната точка:

„8) Националните компетентни органи, действащи като „обслужване на едно гише“ съгласно член 4 от Регламента [законодателен акт за промишленост с нулеви нетни емисии].“

Член 38

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на ... [ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*].

Той се прилага от [датата на влизането му в сила]. До [две години след датата на прилагане на настоящия регламент] член 19, параграф 2, букви а), б) и в) се прилага само за договори, сключени от централни органи за покупки съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 16) от Директива 2014/24/ЕС и член 2, параграф 1, точка 12) от Директива 2014/25/ЕС, и за договори на стойност, равна или по-висока от 25 млн. евро.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

ЗАКОНОДАТЕЛНА ФИНАНСОВА ОБОСНОВКА

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

1.2. Съответни области на политиката

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

1.4.2. Конкретни цели

1.4.3. Очаквани резултати и въздействие

1.4.4. Показатели за изпълнението

1.5. Основания за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

1.5.2. Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални полезни взаимодействия с други подходящи инструменти

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

1.7. Планирани методи на изпълнение на бюджета

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

2.2.3. Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

3.2.3. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

3.2.3.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

3.2.5. Финансов принос от трети страни

3.3. Очаквано отражение върху приходите

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Регламент на Европейския парламент и Съвета за създаване на рамка от мерки за укрепване на европейската екосистема за производство на продукти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии (законодателен акт за промишленост с нулеви нетни емисии)

1.2. Съответни области на политиката

Единен пазар
Европейски зелен пакт
Европа, подготвена за цифровата ера
По-силна Европа на световната сцена

1.3. Предложението/инициативата е във връзка с:

- ново действие**
- ново действие след пилотен проект/подготвително действие⁷⁷**
- продължаване на съществуващо действие**
- сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие**

1.4. Цели

1.4.1. Общи цели

Промишленият план на Зеления пакт определя всеобхватен подход за подкрепа на разширяването на технологиите за чиста енергия, който се основава на четири стълба. Целта на първия стълб, към която е насочен настоящият законодателен акт за промишленост с нулеви нетни емисии, е да се създаде регулаторна среда, която опростява и ускорява издаването на разрешения за нови производствени обекти за продукти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и улеснява разрастването на европейските отрасли, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии.

Целта на законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии е да се повиши устойчивостта на Съюза и да се гарантира сигурността на енергийните доставки в Съюза, както и да се насърчи енергийната ефективност и разработването на нови форми на енергия от възобновяеми източници.

Общата цел на законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии е да се създадат условия за разширяване на производствените мощности при технологиите за нулеви нетни емисии в Съюза, за да се подкрепят целите на Съюза за декарбонизация до 2030 г. и да се гарантира сигурността на доставките при технологиите за нулеви нетни емисии, необходими за гарантиране на устойчивостта на енергийната система на Съюза.

⁷⁷

Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

Общата цел на настоящото предложение се изразява на първо място в стремеж да се гарантира правилното функциониране на вътрешния пазар чрез установяване на хармонизирани правила за инсталиране на производствени мощности за технологии за нулеви нетни емисии в Съюза.

1.4.2. Конкретни цели

С настоящия регламент се създава рамка за повишаване на конкурентоспособността на индустриалната база на Съюза в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и за подсилване на участието на Съюза в прехода към нулеви нетни емисии в световен мащаб, като същевременно се ускорява преходът на Съюза към нисковъглеродни енергийни източници, включително чрез декарбонизация на тежката промишленост.

Регламентът съдържа мерки за постигане на конкретна цел, която да гарантира, че до 2030 г. производствените мощности в Съюза за производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии ще се доближат или ще достигнат сравнителния показател от поне 40 % от годишните нужди на Съюза от внедряване на съответните технологии, необходими за постигане на целите на Съюза в областта на климата и енергетиката за 2030 г.

1.4.3. Очаквани резултати и въздействие

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на бенефициерите/целевите групи.

Целта на законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии е да се разшири производството в областта на технологиите за нулеви нетни емисии и да се повиши конкурентоспособността на индустриалната база, ползваща технологии за нулеви нетни емисии. В резултат на това настоящата инициатива ще засили устойчивостта и конкурентоспособността на бъдещата ни декарбонизирана енергийна система.

Целта на законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии е да бъдат разгледани следните основни фактори за инвестиции в производството на технологии за нулеви нетни емисии:

- подобряване на сигурността на инвестициите, фокусът на политиката и координацията чрез определяне на ясни цели и механизми за мониторинг;
- намаляване на административната тежест при разработването на производствени проекти в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, включително чрез рационализиране на административните изисквания и улесняване на издаването на разрешения, създаване на регулаторни лаборатории и осигуряване на достъп до информация;
- улесняване на достъпа до пазарите чрез специфични мерки, свързани с публичното търсене чрез процедури за обществени поръчки и търгове, както и чрез схеми за подпомагане на частното търсене от страна на потребителите;
- улесняване и създаване на условия за осъществяване на проекти за улавяне и съхраняване на въглероден диоксид, включително чрез увеличаване на наличността на обекти за съхраняване на CO₂;
- подкрепа на иновациите, включително чрез регулаторни лаборатории;

- повишаване на уменията в областта на технологиите за нулеви нетни емисии, което води до насърчаване на създаването на качествени работни места;
- координиране на промишлените партньорства за нулеви нетни емисии.

1.4.4. Показатели за изпълнението

Да се посочат показателите за проследяване на напредъка и на постиженията.

В регламента се предвижда стълб, свързан с мониторинга на инициативата. Засиленото сътрудничество в рамките на Европейския съюз ще осигури събирането на необходимите и съпоставими данни и информация.

Комисията ще следи развитието и тенденциите във връзка с постигането на съответните цели в законодателния акт по отношение на производството в ЕС в областта на технологиите за нулеви нетни емисии. След три години Комисията ще направи оценка на крайните продукти, резултатите и въздействието на инициативата. Основните констатации от оценката ще бъдат представени в доклад до Европейския парламент и Съвета, както и до Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите. Докладът ще бъде оповестен и публично.

Комисията също така ще изготви подробна програма за мониторинг на крайните продукти, резултатите и въздействията на настоящия регламент, като в програмата за мониторинг ще бъдат посочени средствата и периодичността на събиране на данни.

Комисията ще следи развитието на технологиите, пазарните тенденции и конкурентоспособността на технологиите за нулеви нетни емисии в ЕС, както и въздействието на настоящия регламент. Резултатите от този мониторинг и свързаните с него препоръки ще се публикуват ежегодно като част от годишните доклади за конкурентоспособността на технологиите за чиста енергия.

Комисията ще работи с държавите членки по отношение на засиления пазарен надзор на специфичните за продуктите изисквания, за да се гарантира, че на пазара се пускат само продукти, които са в съответствие със законодателството на Съюза, като се осигурят еднакви условия на конкуренция както във вътрешен, така и в световен план.

За да се постигне целта относно годишния капацитет за нагнетяване на CO₂ в обекти за съхраняване, Комисията ще следи напредъка към постигането на общосъюзната цел относно капацитета за нагнетяване на CO₂ и ще докладва ежегодно.

Горепосочените цели ще бъдат преразгледани и Комисията, подпомагана редовно от платформата „Net-Zero Europe“, ще следи напредъка. Платформата „Net-Zero Europe“ ще следи изпълнението и ще допринася за оценката. Платформата „Net-Zero Europe“ ще играе важна роля за събирането на данни от промишлеността и държавите — членки на ЕС, както и за определянето и прилагането на политическа подкрепа за веригите за доставки на технологии за чиста енергия. Платформата „Net-Zero Europe“ ще играе важна роля и в мониторинга на повишаването на уменията чрез наблюдение на академиите за нулеви нетни емисии и оценка на търсенето и предлагането на работна ръка с умения, необходими в отраслите с нулеви нетни емисии.

Като част от мониторинга, освен основния мониторинг, извършван от платформата, могат да бъдат измерени и следните промени в отраслите с нулево нетно потребление:

- броят на участващите правни субекти (разпределени по размер, вид и държава на установяване) в действията, подпомагани по линия на инициативата;
- общият размер на инвестициите в отраслите с нулеви нетни емисии, включително привлеченото финансиране от публичния и частния сектор;
- размерът на инвестициите на дружествата, като се отчита сегментът от веригата за създаване на стойност, в който те работят;
- мониторингът на данните за развитието на проектите, търсенето и предлагането;
- спечелилите оферти въз основа на критерии, свързани с екологичната устойчивост, иновациите и интеграцията на системата;
- мониторингът на дейностите за преквалификация и повишаване на квалификацията, извършвани от академиите за нулеви нетни емисии, подкрепяни от платформата „Net-Zero Europe“, включително броя на обучаващите се и свързаните с това инвестиции; мониторингът на създаването на допълнителни работни места в отраслите с нулеви нетни емисии и техните основни качествени характеристики, включително по отношение на възнагражденията, условията на труд и колективните трудови правоотношения.

1.5. Основания за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Регламентът следва да бъде напълно приложен скоро след приемането му, т.е. на следващия ден след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз. Първоначалните елементи обаче ще бъдат въведени преди това, като например платформата „Net-Zero Europe“, която беше създадена през ноември 2022 г. Законодателният акт за промишленост с нулеви нетни емисии определя допълнително структурата на управление на платформата.

Делегирани актове може да бъдат приемани след цялостна оценка на въздействието и консултации със заинтересованите страни, за да бъдат отразени технологичните и пазарните промени, в съответствие с целите и критериите на инициативата.

Събирането на информация от представителните организации на предприятията за производство на чисти технологии вече следва да е в ход, а държавите членки вече обсъдиха с Комисията редица възможни мерки за подкрепа на отраслите за чисти технологии и нулеви нетни емисии в Европа и за осъществяване на мониторинг на техните вериги за създаване на стойност.

1.5.2. Добавена стойност от участието на Съюза (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на тази точка „добавена стойност от участието на Съюза“ е стойността, която е

резултат от намесата на ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

Промисленият план на Зеления пакт се основава на четири стълба, първият от които е настоящата инициатива — законодателният акт за промишленост с нулеви нетни емисии. Законодателният акт създава регулаторна среда с опростено и ускорено издаване на разрешения за нови производствени обекти за технологии за чиста енергия и улеснява разрастването на европейските отрасли, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии.

Увеличаването на потреблението на чиста енергия и на технологиите за нулеви нетни емисии е от съществено значение за постигането на целта на ЕС да изпълни ангажиментите си по програмата „Подготвени за цел 55“ за неутрален по отношение на климата Европейски съюз до 2050 г. Преходът към възобновяеми енергийни източници е от ключово значение и за осигуряването на стабилни енергийни доставки за ЕС, които ще подпомогнат неговата промишленост и в крайна сметка ролята му за гарантиране на националната сигурност на държавите членки. По този начин се допринася за стремежа на ЕС към отворена стратегическа автономност.

През изминалата година в Европа се наблюдаваха прекъсвания във веригите за доставка на енергия от възобновяеми източници и технологии за нулеви нетни емисии, които доведоха до недостиг в множество икономически сектори и потенциално сериозни обществени последици.

Диверсификацията на източниците на доставки е сравнително малка в екосистемата на технологиите за нулеви нетни емисии, а за някои продукти има голяма зависимост от износа от трети държави. Пазарните дялове на промишлеността на ЕС са подложени на силен натиск поради субсидиите в трети държави, които нарушават еднаквите условия на конкуренция. Настоящата инициатива ще позволи създаването на благоприятни условия чрез редица мерки, като например по-кратки срокове за издаване на разрешения и увеличаване на публичното търсене. Това ще помогне на промишлените отрасли в Европа да привлекат финансиране за производството в областта на технологиите за нулеви нетни емисии. Увеличаването на инвестициите в европейското производство в областта на технологиите за нулеви нетни емисии е от ключово значение за създаването на стабилна индустриална база за тези технологии и техните вериги за доставки в целия ЕС.

Целта е не само да се намалят зависимостите, но и да се използват икономическите възможности, произтичащи от световния пазар на технологии за нулеви нетни емисии, който се очаква да достигне годишна стойност от около 600 млрд. евро до 2030 г. според Международната агенция по енергетика, както е посочено в работния документ на службите на Комисията, придружаващ предложението. Освен това законодателният акт ще повиши конкурентоспособността на европейската промишлена екосистема за нулеви нетни емисии и на европейската промишленост като цяло чрез предоставяне на иновативни продукти на европейските граждани. Съюзът разполага с всички активи, за да се превърне в промишлен лидер на бъдещия пазар на технологии за чиста енергия и технологии за нулеви нетни емисии.

Също така това действие на равнището на ЕС предотвратява фрагментирането между 27 регулаторни подхода и ще улесни постигането на амбициите в областта на климата на равнището на ЕС.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

В съобщението В „Промисления план на Зеления пакт за ерата на нулеви нетни емисии“ от януари 2023 г. се посочва защо е необходим силен съвместен европейски отговор за стимулиране на отраслите, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии. Като част от промисления план на Зеления пакт Комисията предлага да представи законодателен акт за промишленост с нулеви нетни емисии в подкрепа на промишлената конкурентоспособност на технологиите за нулеви нетни емисии в ЕС.

Отправна точка за плана е необходимостта от много по-усилено разработване, производство и внедряване в промишлеността на технологии за нулеви нетни емисии през следващото десетилетие, както и подчертаване на ползите от общосъюзния подход за единен отговор на това предизвикателство. Трудност представлява световната конкуренция за суровини и квалифициран персонал. Планът има за цел да се справи с това предизвикателство, като се съсредоточи върху областите, в които Европа може да има най-голямо влияние. Планът също така има за цел да предотврати риска от замяна на зависимостта ни от руски изкопаеми горива с други стратегически зависимости, които биха могли да възпрепятстват достъпа ни до ключови технологии и суровини за екологичния преход, чрез комбинация от диверсификация и собствено развитие и производство. Планът ще допълни продължаващите усилия за трансформация на промишлеността в рамките на Европейския зелен пакт и промишлената стратегия на ЕС, по-специално Плана за действие относно кръговата икономика. Модернизирането и декарбонизацията на енергоемките отрасли също продължава да бъде основен приоритет, както и гарантирането на прехода от едно работно място към друго и създаването на качествени работни места чрез обучение и образование.

ЕС традиционно разчита на стабилна регулаторна среда за създаване на благоприятни условия за стопанска дейност, за осигуряване на качествена заетост за нашата работна ръка и за високо равнище на защита на околната среда. Тези три измерения могат да се подсилват взаимно, ако регулирането е балансирано и интелигентно проектирано, за което се изисква постоянно внимание. Ето защо Комисията въведе „проверка на конкурентоспособността“ на всички нови регламенти, за да гарантира, че са разгледани всички потенциални въздействия върху конкурентоспособността. Простата, предвидима и ясна регулаторна среда е от ключово значение за насърчаване на инвестициите.

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални полезни взаимодействия с други подходящи инструменти

Комисията и държавите членки предприемат дейности за улесняване на условията за насърчаване на инвестициите във веригата за доставки на ЕС за отраслите, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии. Тези дейности ще бъдат насочени по-специално към ускоряване на инвестициите в стратегически проекти за нулеви нетни емисии.

Платформата „Net-Zero Industry“ ще помогне на Комисията и на държавите членки да набележат пречките и потенциалните най-добри практики, по-специално въз основа на редовен обмен със съответните промишлени алианси, като например алиансите за акумулаторни батерии, за слънчеви панели и партньорството за електролизьори.

Инициативата има за цел да подпомогне мобилизирането на средства, които попадат в следните дялове на многогодишната финансова рамка:

Функция 1 — Единен пазар, иновации и цифрова сфера: Дял 2 — Европейски стратегически инвестиции

_Програма InvestEU:

Функция 1 — Единен пазар, иновации и цифрова сфера: Дял 3 — Единен пазар

_Програма „Единен пазар“

Функция 2 — Сближаване, устойчивост и ценности: Дял 5 — Регионално развитие и сближаване

_Европейски фонд за регионално развитие

Функция 2 — Сближаване, устойчивост и ценности: Дял 6 — Възстановяване и устойчивост

_Механизъм за възстановяване и устойчивост

Функция 2 — Сближаване, устойчивост и ценности: Дял 7 — Инвестиране в хората, социалното сближаване и ценностите

_Европейски социален фонд

Функция 3 — Природни ресурси и околна среда: Дял 9 — Околна среда и действия в областта на климата

_Фонд за справедлив преход

В рамките на NextGenerationEU 27-те национални плана за възстановяване и устойчивост, финансирани от Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ), вече предоставят 250 млрд. евро за екологични мерки, включително инвестиции в подкрепа на декарбонизацията на промишлеността. „Хоризонт Европа“ заделя 40 млрд. евро за научни изследвания и иновации по линия на Зеления пакт, включително в партньорство с промишлеността. Политиките на сближаване предоставят около 85 млрд. евро за екологичния преход, включително Фонда за справедлив преход. Комисията допълнително ще улесни бързото мобилизиране на инвестиции в областта на сближаването в подкрепа на промишления план на Зеления пакт, включително чрез ускоряване на разработването и възстановяването на разходите за проекти за енергийна ефективност и възобновяеми енергийни източници чрез стандартни схеми за възстановяване на разходи. Към днешна дата тези източници на финансиране от ЕС до голяма степен са подпомогнали научните изследвания и иновациите и внедряването на енергия от възобновяеми източници и свързаната с тях инфраструктура, а не са били насочени към производствените мощности в сектора. Финансирането на промишлени вериги за създаване на стойност с нулеви нетни емисии може да бъде увеличено по мащаб и скорост. Но за да се избегне фрагментирането на единния пазар поради различните равнища на национално подпомагане и различния капацитет за предоставяне на такава подкрепа, е необходимо и подходящо финансиране на равнище ЕС, за да се улесни процъфтяването на такива промишлени вериги за създаване на стойност в целия Съюз.

1.5.5. *Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства*

Инициативата е част от промишления план на Зеления пакт, който предвижда подкрепа за европейските отрасли, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии. Възможностите за финансиране, изложени в раздела, не зависят от предложението, но могат да бъдат осъществени въз основа на вече съществуващо законодателство, свързано с настоящото предложение.

Целта на предложението е да повиши конкурентоспособността на европейските отрасли, които спомагат за постигане на нулеви нетни емисии, и да подкрепи бързия преход към климатична неутралност. Планът има за цел да се осигурят по-благоприятни рамкови условия за разширяването на производствените мощности на ЕС за технологии и продукти с нулеви нетни емисии, необходими за постигане на амбициозните цели на Европа в областта на климата. Планът се основава на предишни инициативи, както и на силните страни на единния пазар на ЕС, като допълва текущите усилия в рамките на Европейския зелен пакт, в който се признават предимствата на инвестирането в нашата конкурентна устойчивост чрез изграждането на по-справедлива, по-екологична и по-цифрова Европа. С него също така се допълват усилията в рамките на плана REPowerEU, който беше отговорът на ЕС на трудностите и смущенията на световния енергиен пазар, причинени от нахлуването на Русия в Украйна, с цел трансформиране на европейската енергийна система чрез прекратяване на зависимостта на ЕС от руските изкопаеми горива и справяне с извънредното положение по отношение на климата. Като цяло това ще доведе до по-големи икономии на енергия, диверсификация на енергийните доставки и ускорено въвеждане на енергия с ниски въглеродни емисии.

В плана Комисията обяви намерението си да предостави допълнителна гъвкавост на държавите членки да отпускат държавна помощ, ограничена до точно определени области и на временна основа. По отношение на държавните помощи в плана се обяснява, че политиката на ЕС в областта на конкуренцията предоставя инструменти в подкрепа на разработването и внедряването на ключови авангардни технологии, включително обучение, които са от стратегическо значение за екологичния и цифровия преход, като същевременно се запазва целостта на единния пазар и се спазват международните задължения на ЕС.

Комисията ще се консултира с държавите членки по предложение за временно адаптиране на правилата за държавна помощ до края на 2025 г. с цел допълнително ускоряване и опростяване чрез по-лесни изчисления, по-прости процедури и ускорено одобряване. Тези промени също така ще подпомогнат държавите членки при изпълнението на конкретни проекти в рамките на националните планове за възстановяване, които попадат в техния обхват. Освен това в плана се обяснява, че за да се ускори разгръщането на нови проекти, одобряването на проекти, свързани с ВПОИ, ще бъде допълнително рационализирано и опростено.

Съществуват редица инструменти, които са свързани със законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии и могат да бъдат прилагани въз основа на съществуващото законодателство.

Програма InvestEU

Програмата InvestEU е в състояние да стимулира инвестициите в нулеви нетни емисии в ЕС. InvestEU е инструментът на Съюза, действащ като катализатор на частните инвестиции в области от приоритет за ЕС. Чрез ЕИБ, ЕИФ, ЕБВР и 14 други партньори по изпълнението ЕС подпомага публичните и частните инвестиции в технологии за нулеви нетни емисии и промишлени иновации.

Фонд за иновации

Фондът за иновации подкрепя разработването и първото по рода си внедряване на технологии и решения, които спомагат за декарбонизиране на енергоемката промишленост, стимулиране на енергията от възобновяеми източници и съхраняването на енергия (включително акумулаторните батерии и водорода) и укрепване на веригите на доставки на технологиите за нулеви нетни емисии чрез подпомагане на производството на компоненти от критично значение за акумулаторните батерии, вятърните и соларните технологии, електролизьорите, горивните елементи и термопомпите.

Важни проекти от общоевропейски интерес (ВПОИ)

ВПОИ могат да представляват важен принос за постигането на стратегическите цели на Съюза, по-специално с оглед на техните положителни странични ефекти. ВПОИ могат да направят възможно обединяването на усилията на държавите членки и заинтересованите страни в целия Съюз, за да се преодолеят важни пазарни или системни дефекти и обществени предизвикателства, които не биха могли да бъдат преодолені по друг начин.

Европейски фонд за суверенитет

В средносрочен план Комисията възнамерява да даде структурен отговор на нуждите от инвестиции, като преди лятото на 2023 г. предложи Европейски фонд за суверенитет в контекста на прегледа на многогодишната финансова рамка. Освен това Комисията извършва оценка на начина, по който общото финансиране за InvestEU може да бъде увеличено, по-специално за периода 2024—2027 г.

За да се преодолее недостигът на инвестиции за прехода към нулеви нетни емисии, тези инициативи имат за цел да привлекат частно финансиране, което да допълни постигането на целите.

Както е посочено по-долу, за прилагането на настоящия законодателен акт ще са необходими допълнителни човешки ресурси, както и някои съпътстващи разходи.

1.6. Продължителност и финансово отражение на предложението/инициативата

ограничен срок на действие

- в сила от [ДД/ММ]ГГГГ до [ДД/ММ]ГГГГ
- Финансово отражение от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за поети задължения и от ГГГГ до ГГГГ за бюджетни кредити за плащания.

неограничен срок на действие

- Изпълнение с период на започване на дейност от ГГГГ до ГГГГ,
- последван от функциониране с пълен капацитет.

1.7. Планирани методи на изпълнение на бюджета⁷⁸

Пряко управление от Комисията

- от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;
- от изпълнителните агенции.

Споделено управление с държавите членки

Непряко управление чрез възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на:

- трети държави или на органите, определени от тях;
- международни организации и техните агенции (да се уточни);
- ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд;
- органите, посочени в членове 70 и 71 от Финансовия регламент;
- публичноправни органи;
- частноправни органи със задължение за обществена услуга, доколкото предоставят подходящи финансови гаранции;
- органи, уредени в частното право на държава членка, на които е възложено осъществяването на публично-частно партньорство и които предоставят подходящи финансови гаранции;
- лица, на които е възложено изпълнението на специфични дейности в областта на ОВППС съгласно дял V от ДЕС и които са посочени в съответния основен акт.
- *Ако е посочен повече от един метод на управление, пояснете в частта „Забележки“.*

Забележки

---

⁷⁸ Подробности във връзка с методите на изпълнение на бюджета и позовавания на Финансовия регламент могат да бъдат намерени на уебсайта BUDGpedia: <https://myintracomm.ec.europa.eu/corp/budget/financial-rules/budget-implementation/Pages/implementation-methods.aspx>

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Да се посочат честотата и условията.

Настоящата законодателна финансова обосновка включва разходи за персонал, обществени поръчки и евентуално административни договорености. За този вид разходи се прилагат стандартни правила. Комисията ще направи оценка на крайните продукти, резултатите и въздействието на настоящото предложение три години след датата, на която то ще започне да се прилага. За извършване на оценката платформата „Net-Zero Europe“, държавите членки и националните компетентни органи ще предоставят информация на Комисията по нейно искане.

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените начини за управление, механизми за финансиране на изпълнението, начини за плащане и стратегия за контрол

Начинът на управление на инициативата е пряко управление от Комисията. Комисията ще бъде подпомагана от управителния орган, който е платформата „Net-Zero Europe“ с представители на държавите членки и заинтересованите страни. В обобщение за инициативата ще бъдат необходими разходи за персонал, обществени поръчки и евентуално административни договорености. За този вид разходи се прилагат стандартни правила.

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

Като цяло инициативата изисква разходи за персонал, разходи за проучвания и изследвания, начално финансиране в подкрепа на създаването и функционирането на академии за нулеви нетни емисии и други административни мерки. За този вид разходи се прилагат стандартни правила.

По отношение на повечето аспекти на инициативата се следват стандартни процедури за възлагане на обществени поръчки за техническа подкрепа, включващи заинтересовани страни и приемането на вторично законодателство. Основният риск, вече установен в миналото, е недостатъчните човешки ресурси за изпълнението на работните планове.

Настоящото предложение не е придружено от официална оценка на въздействието. С оглед на неотложността на действията поради обяснените по-горе причини, не бе възможно изготвянето на оценка на въздействието в рамките на наличния срок преди приемането на предложението. Анализът е представен в работния документ на службите на Комисията „Оценка на инвестиционните нужди и наличното финансиране за укрепване на производствените мощности на ЕС в областта на технологиите за нулеви нетни емисии“, придружаващ настоящото предложение. Подготовката на настоящата инициатива включваше целенасочена консултация със заинтересованите страни и благодарение на дългогодишни и редовни контакти със заинтересованите страни от промишлеността, държавите членки и браншовите асоциации стана възможно събирането на значително количество сведения и обратна информация, свързани с предложението. Въпреки вземането предвид на информацията, която е от значение за вариантите на политиката на

предложението, все още е възможно в бъдеще да възникнат непреднамерени последици и въздействия на настоящата инициатива. Комисията възнамерява да установява такива случаи непосредствено след възникването им чрез надеждните процедури за мониторинг, предвидени в регламента, и ще се справи с всички непреднамерени последици с подходящи средства и действия.

- 2.2.3. *Оценка и обосновка на разходната ефективност на проверките (съотношение „разходи за контрол ÷ стойност на съответните управлявани фондове“) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)*

Като цяло за инициативата ще бъдат необходими разходи за персонал, евентуално за обществени поръчки и административни договорености. За този вид разходи се прилагат стандартни правила.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

Да се посочат съществуващите или планираните мерки за превенция и защита, например от стратегията за борба с измамите.

Комисията ще гарантира, че в качеството си на управляващ орган на платформата „Net-Zero Europe“ прилага процедурите за борба с измамите на всички етапи от процеса на управление.

Комисията ще гарантира, че необходимите мерки са налице, така че при изпълнението на действията, финансирани по силата на съответните актове, като се вземе предвид законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагането на превантивни мерки срещу измама, корупция и всякакви други незаконни дейности, чрез ефективни проверки и при установяването на нередности — чрез събирането на недължимо платените суми и когато е уместно, чрез ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.

Сметната палата има правомощия да извършва одити по документи и проверки на място, свързани с програмата. Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва проверки и инспекции на място по отношение на икономически оператори, засегнати пряко или непряко от такова финансиране, в съответствие с процедурите, предвидени в Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 и Регламент 883/2013, с оглед установяване дали е налице измама, корупция или всякаква друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Съюза във връзка със споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, решение за отпускане на безвъзмездни средства или договор за финансиране от страна на Съюза. Съвместните предприятия също така ще трябва да се присъединят към Междуинституционалното споразумение от 25 май 1999 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Комисията на Европейските общности относно вътрешните разследвания, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF). Европейската прокуратура може да провежда разследвания в съответствие с разпоредбите и процедурите, установени в Регламент (ЕС) 2017/1939 на Съвета, за да разследва престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза.

3. ОЧАКВАНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод. ⁷⁹	от държави от ЕАСТ ⁸⁰	от държави кандидатки и и потенциални кандидати ⁸¹	от други трети държави	други целеви приходи
1	03.02.01.01	Многогод./едногод.	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ
1	03.02.02.00	Многогод./едногод.	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ
1	01.02.02.54	Многогод./едногод.	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ	ДА/НЕ

- Поискани нови бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид разход	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод.	от държави от ЕАСТ	от държави кандидатки и и потенциални кандидати	от други трети държави	други целеви приходи

⁷⁹ Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = едногодишни бюджетни кредити

⁸⁰ ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

⁸¹ Държави кандидатки и ако е приложимо, потенциални кандидати от Западните Балкани.

--	--	--	--	--	--	--

3.2. Очаквано финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	Номер
--	--------------

ГД: GROW			Година 2023 г.	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			ОБЩО
•Бюджетни кредити за оперативни разходи											
Бюджетен ред ⁸² 03.020101 — Функциониране и развитие на вътрешния пазар за стоки и услуги	Поети задължения	(1a)		0,180	0,180	0,180	0,180				0,720
	Плащания	(2a)		0,060	0,180	0,180	0,180	0,120			0,720
Бюджетен ред 03.02.02.00 — Програма „Единен пазар“, стълб за МСП	Поети задължения	(1b)	2,500								2,500
	Плащания	(2b)	0,500	2,000							2,500
Бюджетен ред 01 02 02 54 — Съвместно предприятие „Чист водород“	Поети задължения	(1b)	3,000								3,000
	Плащания	(2b)	0,750	2,250							3,000
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми ⁸³											

⁸² Съгласно официалната бюджетна номенклатура.

⁸³ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове ВА), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

Бюджетен ред		(3)									
ОБЩО бюджетни кредити за ГД GROW	Пости задължения	=1a+1b +3	5,500	0,180	0,180	0,180	0,180				6,220
	Плащания	=2a+2b +3	1,25	4,310	0,180	0,180	0,180	0,120			6,220

• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни операции	Пости задължения	(4)	5,500	0,180	0,180	0,180	0,180				6,220
	Плащания	(5)	1,250	4,310	0,180	0,180	0,180	0,120			
• ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми		(6)									
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 1 от многогодишната финансова рамка	Пости задължения	=4+ 6	5,500	0,180	0,180	0,180	0,180				6,220
	Плащания	=5+ 6	1,250	4,310	0,180	0,180	0,180	0,120			6,220

Ако предложението/инициативата има отражение върху повече от една оперативна функция, повторете частта по-горе:

• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи (всички оперативни функции)	Пости задължения	(4)									
	Плащания	(5)									
ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за определени програми (всички оперативни функции)		(6)									
ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1—6 от многогодишната финансова рамка (Референтна стойност)	Пости задължения	=4+ 6									
	Плащания	=5+ 6									
	Плащания	=5+ 6									

Функция от многогодишната финансова рамка	7	„Административни разходи“
--	----------	---------------------------

Тази част следва да бъде попълнена, като се използва таблицата за бюджетни данни от административно естество, която най-напред се въвежда в [приложението към законодателната финансова обосновка](#) (приложение 5 към Решението на Комисията относно вътрешните правила за изпълнението на раздела за Комисията от общия бюджет на Европейския съюз), което се качва в DECIDE за провеждането на вътрешни консултации между службите.

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година 2023 г.	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		ОБЩО
ГД: GROW									
• Човешки ресурси			0,513	0,513	0,513	0,513	0,513		2,565
• Други административни разходи			0,025	0,025	0,025	0,025	0,025		0,125
ОБЩО ГД GROW	Бюджетни кредити		0,538	0,538	0,538	0,538	0,538		2,69

		Година 2023 г.	Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		ОБЩО
ГД: ENER									
• Човешки ресурси			0,513	0,513	0,513	0,513	0,513		2,565
• Други административни разходи									
ОБЩО ГД ENER	Бюджетни кредити		0,513	0,513	0,513	0,513	0,513		2,565

ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо задължения = поети плащания) =	1,051	1,051	1,051	1,051	1,051				5,255

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година 2023	Година 2024 ⁸⁴	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			ОБЩО
		ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИИ 1—7 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	5,500	1,231	1,231	1,231	1,231	1,051	
	Плащания	1,250	5,361	1,231	1,231	1,231	1,171			11,457

3.2.2. Очакван резултат, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи

Бюджетни кредити за поети задължения, в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и резултатите ↓			Година N		Година N+1		Година N+2		Година N+3		Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)						ОБЩО		
	РЕЗУЛТАТИ																		
	Вид ⁸⁵	Среден разход	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Общ бр.

⁸⁴ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Да се замени буквата N с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021). Същото за следващите години.

⁸⁵ Резултатите са продуктите и услугите, които ще бъдат доставени (напр.: брой финансирани студентски обмени, брой километри изградени пътища и др.).

КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 1 ⁸⁶ ...																		
— Резултат																		
— Резултат																		
— Резултат																		
Междинен сбор за конкретна цел № 1																		
КОНКРЕТНА ЦЕЛ № 2...																		
— Резултат																		
Междинен сбор за конкретна цел № 2																		
ОБЩО																		

⁸⁶ Описана в точка 1.4.2. „Конкретни цели...”

3.2.3. *Обобщение на очакваното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи*

- Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи
- Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу:

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година 2023 г.	Година 2024 ⁸⁷	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)	ОБЩО		
--	-------------------	------------------------------	----------------	----------------	----------------	---	------	--	--

ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка										
Човешки ресурси		1,026	1,026	1,026	1,026	1,026				5,13
Други административни разходи		0,025	0,025	0,025	0,025	0,025				0,125
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка		1,051	1,051	1,051	1,051	1,051				5,255

Извън ФУНКЦИЯ 7⁸⁸ от многогодишната финансова рамка										
Човешки ресурси										
Други разходи с административен характер										
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка										
Извън ФУНКЦИЯ 7⁸⁹ от многогодишната										

⁸⁷ Година N е годината, през която започва да се осъществява предложението/инициативата. Да се замени буквата N с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021). Същото за следващите години.

⁸⁸ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове „ВА“), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

⁸⁹ Техническа и/или административна помощ и разходи в подкрепа на изпълнението на програми и/или дейности на ЕС (предишни редове „ВА“), непреки научни изследвания, преки научни изследвания.

финансова рамка									
Човешки ресурси									
Други разходи с административен характер									
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка									
ОБЩО		1,051	1,051	1,051	1,051	1,051			5,255

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други разходи с административен характер, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

3.2.3.1. Очаквани нужди от човешки ресурси

- Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси.
- Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу:

Оценката се посочва в еквиваленти на пълно работно време

		Година 2024	Година 2025	Година 2026	Година 2027	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отразението (вж. точка 1.6)		
• Должности по щатното разписание (должностни лица и срочно наети служители)								
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)		6	6	6	6	6		
20 01 02 03 (Делегации)								
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)								
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)								
Други бюджетни редове (да се посочат)								
• Външен персонал (в еквивалент на пълно работно време: ЕПРВ) ⁹⁰								
20 02 01 (ДНП, КНЕ, ПНА от „общия финансов пакет“)								
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ, ПНА и МЕД в делегациите)								
XX 01 xx yy zz ⁹¹	— в централата							
	— в делегациите							
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ, ПНА — Непреки научни изследвания)								
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ, ПНА — Преки научни изследвания)								
Други бюджетни редове (да се посочат)								
ОБЩО		6	6	6	6	6		

XX е съответната област на политиката или бюджетен дял.

Нуждите от човешки ресурси ще бъдат покрити от персонала на ГД, на който вече е възложено управлението на дейността и/или който е преразпределен в рамките на ГД, при необходимост заедно с всички допълнителни отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят:

Должностни лица и срочно наети служители	Трите длъжностни лица на ГД GROW, предвидени в настоящия законодателен акт, ще отговарят за координирането и организирането на платформата „Net-Zero Europe“. Отговорностите на платформата са определени в законодателния акт. Така ще се подпомогне изпълнението на мерките по настоящата инициатива и ще се наблюдава и следи развитието на производствената база в областта на технологиите за нулеви нетни емисии.
--	---

⁹⁰ ДНП = договорно нает персонал; МП = местен персонал; КНЕ = командирован национален експерт; ПНА = персонал, нает чрез агенции за временна заетост; МЕД = младши експерт в делегация.

⁹¹ Подтаван за външния персонал, покрит с бюджетните кредити за оперативни разходи (предишни редове ВА).

	Трите длъжностни лица от ГД ENER ще участват в работата на платформата, ще предоставят обратна информация за стратегическите проекти за нулеви нетни емисии и ще подпомагат мониторинга на законодателния акт чрез годишните доклади за конкурентоспособността на технологиите за чиста енергия.
Външен персонал	

3.2.4. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

Предложението/инициативата:

- може да се финансира изцяло чрез преразпределяне на средства в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР).

Да се обясни какво препрограмиране е необходимо, като се посочат съответните бюджетни редове и суми. Да се представи таблица в Excel, ако е необходимо голямо препрограмиране.

- налага да се използват неразпределеният марж под съответната функция от МФР и/или специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР.

Да се обясни какво е необходимо, като се посочат съответните функции, бюджетни редове и суми и инструментите, които се предлага да бъдат използвани.

- налага преразглеждане на МФР.

Обяснете какво е необходимо, като посочите съответните функции, бюджетни редове и суми.

3.2.5. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

- не предвижда съфинансиране от трети страни
- предвижда следното съфинансиране от трети страни, като оценките са дадени по-долу:

Бюджетни кредити в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година N ⁹²	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)			Общо
Да се посочи съфинансиращият орган								
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити								

⁹²

Година N е годината, през която започва да се изпълнява предложението/инициативата. Да се замени буквата N с очакваната първа година от изпълнението (например: 2021). Същото за следващите години.

3.3. Очаквано отражение върху приходите

- Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.
- Предложението/инициативата има следното финансово отражение:
  - върху собствените ресурси
  - върху разните приходи
  - да се посочи дали приходите са записани по разходни бюджетни редове

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата ⁹³						
		Година N	Година N+1	Година N+2	Година N+3	Да се добавят толкова години, колкото е необходимо, за да се обхване продължителността на отражението (вж. точка 1.6)		
Член		р.м. — символич ен запис	р.м. — символи чен запис	р.м. — символи чен запис	р.м. — символиче н запис	р.м. — символиче н запис	р.м. — символиче н запис	р.м. — символиче н запис

За целевите приходи да се посочат съответните разходни бюджетни редове.

Други забележки (например метод/формула за изчисляване на отражението върху приходите или друга информация).

⁹³

Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.

